Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 35 ● Miercuri 15 octombrie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

S-A DESCHIS CU ADEVĂRAT ANUL UNIVERSITAR ?

● **O întrebare ce pare paradoxală, dar care primește justificări concrete**

● **Răspunsurile le oferă raidul-anchetă din paginile 8-9 ale revistei noastre**

Imagine a primelor febre ale anului surprinse de fotoreporterul nostru prin gaura cheii...

Studiantina

Contractul social

— Gînduri la semnarea contractului de către studenții anului I —

Transferînd sensul unei sintagme prin care marele gînditor iluminist Jean Jacques Rousseau își centra ideile despre viața socială, o preluăm pentru încărcătura ei simbolică, pentru imaginea profundă ce definește un timp al datoriei înalte.

Pentru că ea închide înțelesul responsabilității unei vîrste, este de fapt un prag pe care îl putem numi : „intrare în viață".

Studenția nu poate fi o oază pentru „petit prince" ; ea este prima vîrstă a maturității, primul legămînt pe care-l faci cu societatea, primul răspuns pentru tot ce ți se oferă, pentru tot ceea ce primești și acumulezi.

Înseamnă cucerirea conștiinței că ești așteptat, că undeva a fost creat un loc pentru tine, pe care nimic altceva nu-l poate umple, că nu ai dreptul să lași un ceas cît o viață să bată în gol.

La începea unei facultăți, săvîrșind un act al opțiunii decisive, ar trebui să depui într-un ritual interior al sufletului jurămîntul care te înscrie în noblețea profesiunii tale. Jurămîntul de medic, de profesor, de inginer.

Simplu. „Că voi merge acolo unde va fi nevoie de mine..."

Pentru cine își închipuie că poate să-și treacă anii de facultate ca apoi să facă altceva, orice și oricum, pentru cine își închipuie că un loc poate aștepta ani la rînd specialiștii, că mai mulți oameni pot aștepta ani la rînd un medic, pregătit cu pricepere și sacrificii numai pentru medicină, facultatea este un far niente zadarnic, ratarea unui destin, obținerea unei diplome care, fără titlul moral pe care trebuie să-l cîștigi, nu are nici o valoare

Cine te primește într-o inimă largă, cine te consideră mereu un fiu care merită totul, prin ce te simți mereu „acasă" în această lume-lumină care este Țara ?

Nu retorica unei întrebări ci Adevărul ei se cere prins în țesătura înțelegerii.

A aparține totdeauna unui loc, a iubi limpezimea sonoră cu care un cuvînt vechi numește „patria" este o rațiune supremă a entuziasmului ce trece odată cu noi pragul vîrstei de mijloc.

Și acum este pe deplin firesc să împlinim cu noi înșine, cu toți acei pentru care reprezentăm un viitor, o credință, cu o societate ce se confundă cu ființa noastră spirituală, semnul responsabilității și angajării în viață — CONTRACTUL SOCIAL...

Dan FRUNTELATĂ

Absolvenți de facultate, nu absolviți de răspundere

Fațete ale responsabilității sociale a tinerilor absolvenți

Între cele 40 de județe ale țării, județul Dîmbovița ocupă un loc distinct: deși, ca suprafață, e unul dintre cele mai mici, fiind, în ceea ce privește densitatea populației, al treilea județ din țară — 117 locuitori pe kilometrul pătrat.

Noua organizare teritorială a adus plaiurilor dîmbovițene o înflorire fără precedent, perspective dintre cele mai însuflețitoare. Printre numeroasele obiective industriale deja existente se numără Uzina de utilaj petrolifer din Tîrgoviște, a doua uzină de acest gen din țară, în ceea ce privește mărimea și importanța ei, o mare întreprindere de construcții și montaj în același municipiu, 5 mari schele petrolifere. Fabrica de ciment și Întreprinderea de fabricat becuri „Steaua electrică" din Fieni, întreprinderile textile „Trainica" și „Bucegi" din Pucioasa, Întreprinderea de prefabricate și Termocentrala din Doicești, Uzina de piese de schimb și Fabrica de frigidere din Găești, Uzinele mecanice din Moreni și Mija, numeroase șantiere de construcții ș.a.m.d.

Dragomir HOROMNEA

(Continuare în paginile 8—9)

Quod erat...

Cu cîteva luni în urmă un reporter al nostru descoperea în clientela cotidiană a cafenelelor bucureștene, printre dubioșii pierde-vară de profesie, un mic excroc și impostor, absolvent de filozofie grație unui condamnabil lanț al slăbiciunilor, unul dintre acei „rentieri ai cutiei milelor" pe care îi înfieram într-o trecută apostrofă. Individul răspundea, îndeosebi printre naivii admiratori (și mai ales admiratoare) din unele medii studențești la răsunătorul nume de Napoleon. Și nu se poate spune că, prin impostură și excrocherie, nu reușise să facă unele „cuceriri", uzînd de credulitatea unor tineri și de inerția atitudinii altora. În investigațiile sale reporterul nostru întîlnise un lung șir de excrocherii la care recursese acest traficant de minciuni și falsuri, de travestiuri înșelătoare, astfel că foiletonul care a încercat să-i smulgă masca n-a putut reține decît puține dintre „aventurile" de tot felul ale acestui Napoleon sui-generis. Printre aceste „aventuri" se numărau și metamorfozele „profesionale" ale absolventului Facultății de filozofie, gata să îndeplinească și funcția de responsabil peste femeile de serviciu de la Studioul Buftea, numai la postul unde a fost repartizat să nu se prezinte.

Cum ne și așteptam, apariția foiletonului a avut ca urmare asaltul belicosului „regizor" la ușile redacției, proferarea a tot felul de injurii și amenințări.

Cu toate că n-am dat nici o para pe toate dezvinovățirile pe care ni le-a insinuat cu mîna celui mai moral om din lume, speram ca dezvăluirile foiletonului nostru să domolească zelul și fantezia dubiosului personaj.

Iată însă că la rubrica „Aflăm de la Inspectoratul Miliției Capitalei" **din „Informația Bucureștiului" de luni ne este dat să citim :** „Dîndu-se drept regizor la Centrul de televiziune, în măsură să distribuie diverse roluri în filme, Nicolae Văcărescu, de 31 ani, fără ocupație, din comuna Brebu, Caraș-Severin (găzduit fără forme legale în str. Eleșteului nr. 18), a stîrnit interesul unor naive dornice să parvină intrînd pe „ușa din dos". Pe unele din ele acest șarlatan le-a siluit, înșelat sau jefuit. Cine poate furniza date suplimentare să se adreseze I.M.M.B."

Nicolae Văcărescu, alias Napoleon, nu este altul decît „eroul" foiletonului nostru. Epilogul a survenit în mod firesc și de mult timp necesar așa că, filozoful-excroc va găsi, în sfîrșit, răgazul să mediteze la sensul existenței.

Quod erat demonstrandum...

N. S.

PE MARGINEA UNOR ADUNĂRI DE DĂRI DE SEAMĂ ȘI ALEGERI ALE ASOCIAȚIILOR DE AN DE LA FACULTATEA DE MATEMATICĂ-MECANICĂ — UNIVERSITATE ȘI A.S.E.

ADUNĂRI MAI MULT SCĂDERI

În facultățile și institutele din toate centrele universitare ale țării au început săptămîna trecută adunările de dări de seamă și alegeri ale asociațiilor studențești. Despre acest eveniment al vieții noastre de organizație reporterii și corespondenții ne-au și adus primele semnalări. Caracteristic este faptul că o mare parte din aceste adunări s-au desfășurat în spiritul de înaltă răspundere și exigență afirmat de recenta plenară a Consiliului U.A.S.R., s-au înscris pe linia măsurilor de îmbunătățire a muncii asociațiilor. Numai că, după cum o demonstrează și materialul de mai jos, s-au semnalat și excepții...

Circula deunăzi prin facultatea de matematică — mecanică din București un zvon: că ar fi început alegerile de asociație. Zvonul părea întrucîtva întemeiat, deoarece cu puțin înainte avusese loc instructajul cadrelor A. S. din facultate, care urma la scurt timp celui de la nivelul Consiliului U.A.S. pe Universitate.

Dînd și noi — vai nouă! — crezare zvonului, ne-am înfățișat de urgență la sediul C.A.S. al facultății. După multe căutări și reveniri, am găsit pe doi dintre membrii consiliului. Erau înșiși vicepreședinții. Aflînd motivul vizitei noastre, unul dintre ei a scos un carnețel din buzunar, pe care avea notată programarea adunărilor de an. Am răsfoit cu atenție carnețelul și ne-am fixat asupra celor două adunări ale anului II A și B, din ziua următoare. Am plecat cu asigurarea fermă din partea ambilor vicepreședinți că totul se va petrece neapărat conform programării...

Amăgire însă!... Ziua următoare, la ora fixată, ne-am prezentat în amfiteatrul cu pricina. Amfiteatrul, gol-goluț. Numai îngrijitoarea care-și îndeplinea conștiincioasă obligația de fiecare seară. Am încercat să aflu imediat ce s-a întîmplat. M-am adresat așadar celor cîțiva studenți de pe hol, care-și fumau liniștiți „amiralele".

— Mda, îmi răspunde unul dintre ei. Trebuia să aibă loc adunarea de an, dar s-a contramandat. Cică nu știu care grupă ar fi avut seminar. Înafară de asta, nu venise nimeni nici din partea Consiliului, nici a cadrelor didactice. Noi, ceilalți, ne adunasem, dar ni s-a spus că se amînă pentru o dată „care se va comunica ulterior"...

În sfîrșit, ne-am zis. N-a fost să fie, n-a fost. Ne rămăsese cealaltă șansă. Așa că am urcat degrabă scările la etajul II, unde știam că trebuia să se țină adunarea celeilalte serii a anului. Regretam chiar că nu ne-am orientat de la bun început asupra acesteia, nemaifiind astfel nevoiți să pierdem minutele prețioase care se scurseseră pînă atunci. Chestie de fler...

Sus — surpriză! Întregul an aștepta buluc în fața amfiteatrului, în care avea loc la acea oră un curs. Unul dintre membrii biroului plecase în căutarea altei săli libere, așa că toți ceilalți adăstau impasibili întoarcerea acestuia. A revenit calm, comunicînd tuturor pe un ton resemnat: „N-am găsit nici o sală. Adunarea se amînă"...

La această veste, mulți au început să vocifereze. Unii s-au desprins repede de grup, apucînd-o pe scări în jos, spre ieșire.

Reporterului i-a venit însă să rîdă: cum de n-a găsit nici o sală liberă? Dar amfiteatrul pe care-l părăsise cealaltă serie a anului, unde era?

Răspunsul la întrebare am încercat să-l aflăm în ziua următoare chiar de la președintele Consiliului A.S. al Facultății de matematică-mecanică, Purcaru Ion. Venisem să mai aflăm și cînd au fost reprogramate adunările cu pricina. Am fost destul de atenți să nu-l tulburăm cumva din operația în care era prins: aceea de a vinde „boboacelor" bilete imprimate pentru balul „bobocilor", pe care le scotea cu grijă din buzunarul din dos al hainei.

La întrebările noastre „ce și cum", printre care — nostra culpa — s-au strecurat și cîteva observații critice cu privire la lipsa de cunoaștere reală a situației din partea interlocutorului, domnia sa a reacționat violent. Niciodată nu ne-a fost dat să vedem o mimică și o gestică mai nelalocul lor, o retorică antipresă atît de ieșită din comun.

Și mai ales că era vorba despre alegeri. **Regretăm sincer că, din motivele amintite, n-am putut asista la adunările de an pomenite mai sus. Tare curioși eram să vedem și noi cam cum s-ar fi desfășurat niște adunări de dări de seamă și alegeri în care nu se prezenta nici un fel de dare de seamă.** Căci, așa după cum aflasem încă dinainte, birourile respective primiseră „aprobarea" pentru această „derogare" de la instrucțiuni. Cine aprobase? Însuși președintele C.A.S., tovarășul Purcaru...

Acum faptul e consumat și în loc de adunări, ne vedem nevoiți a consemna scăderi. Ce să-i faci: capricii de matematicieni...

Dar au și studenții economiști capriciile lor. Căci, în aceeași zi, lucrurile s-au petrecut aproape la fel și cu adunarea anului II al Secției de statistică de la Academia de studii economice. Numai că aici motivele au fost cu totul altele. Nu este vorba de lipsa nici a sălii, nici a dării de seamă, ci de cea a fermității membrilor biroului și a disciplinei colectivului. Adunarea nu s-a putut ține deoarece 35 din cei 66 de studenți ai anului au refuzat să participe la ea, dînd buzna afară pe ușile amfiteatrului în care abia avuseseră curs și în care urma să aibă loc evenimentul respectiv. Membrii biroului organizației de an, în frunte cu secretarul Sebastian Nica, au rămas și ei uimiți de această atitudine recalcitrantă a colegilor lor, dînd din colț în colț după tot felul de scuze. Cum au pregătit ei adunarea, cum au discutat cu studenții, ce fel de mobilizare au făcut, cum s-au interesat de invitarea unor cadre didactice, cum s-au preocupat de ei membrii consiliilor pe facultate și institut — acestea sînt lesne de înțeles. A intra acum în amănunte înseamnă a o lua iarăși de la început...

Și totuși, iată în sfîrșit și o adunare. Vrem să spunem o adunare care a avut loc. Este cea a anului II al Secției de comerț exterior de la A.S.E... Cum a avut loc, cum s-a desfășurat — aceasta este o altă căciulă. Ne referim nu atît la procedură, la succederea momentelor ori la disciplină, cît mai ales la unul dintre punctele principale înscrise pe ordinea de zi: cel al discuțiilor, al dezbaterilor propriu-zise pe marginea dării de seamă. Punct vulnerabil, un adevărat „călcîi al lui Achile" sub toate aspectele. Deși darea de seamă, destul de generală și ea, a spus totuși multor lucruri pe nume, calificînd situația profesională a anului drept „catastrofală" (aproape 60 de studenți din 214 au fost declarați repetenți, iar peste 30 la sută au promovat examenele cu calificativele-limită!), deși s-au amintit o sumedenie de cazuri de absentări de la cursuri și seminarii, de abateri de la normele disciplinare, de la etica studențească etc., reacția celor prezenți a fost una de indiferență, de pasivitate față de toate cele petrecute. **Dintre ei, numai trei-patru (de altfel singurii din an care s-au înscris la cuvînt) au avut oarecum curajul să privească adevărul în față, dar au făcut-o recurgînd la cunoscutele formule ale caracterizărilor generale, ale criticilor abstracte. Echivocul a planat ca o umbră asupra discuțiilor. Nimic din tot ceea ce se pretindea de la o asemenea adunare, de la un an cu atîtea probleme specifice. Nimic interesant și aprofundat despre munca biroului de organizație, despre participarea la activitățile politico-educative, cultural-artistice, sportiv-turistice, despre celelalte chestiuni social-gospodărești etc. O mare parte din vină a fost atribuită — și nu pe nedrept — fostului secretar al biroului de an,** Dragoș Dan Stroe, care a îngroșat și el, în chip rușinos, rîndurile celor care au dat bir cu fugiții la învățătură, fiind pus în situația de a repeta anul.

Singurele intervenții mai consistente, mai la obiect au fost ale celor doi invitați din partea cadrelor didactice și ale reprezentanților consiliului U.A.S. pe institut — studenții Nicolae Pop, președinte, și Mihai Pop. Ele n-au reușit însă să scoată masa de participanți din starea lor de letargie, astfel încît momentul citirii proiectului programului de activități, s-a consumat pe nesimțite, ca lectura unei liste de bucate. Poate din această cauză s-au și făcut auzite spre fundul sălii, atunci cînd proiectul a fost supus discuției și completărilor, unele voci famelice: „Ne e foame! Ne e sete!"... (Deși era tîrziu după ora mesei, n-am înțeles dacă sete de muncă, de învățătură și bună purtare, sau era numai reacția spontană a unor simple stomacuri). Și nu se poate spune că cei prezenți n-aveau ce completa, cu atît mai mult cu cît programul nu cuprindea multe dintre problemele cruciale ale anului respectiv. Dar poate tocmai de aceea l-au votat așa, fără adăugiri, fără îmbunătățiri...

Își poate închipui cineva că în urma unor astfel de dezbateri anemice, reduse la cîteva enunțuri de principiu, că adoptînd un program de activități redactat în grabă și extrem de sărac se poate realiza acea schimbare radicală a muncii, a activității de organizație pe toate planurile, a atitudinii generale a studenților din an?

Ion SEGĂRCEANU

RESPONSABILITATEA TIMPULUI LIBER

Cercetări efectuate pe mai toate meridianele globului dovedesc că astăzi timpul liber este o problemă în care se impune un control social permanent, cu atît mai stringent cu cît societatea respectivă își propune obiective mai mari în ascensiunea pe o treaptă de cultură și civilizație superioară.

Îndeosebi în societatea noastră actuală timpul liber capătă sensuri și valențe noi, specifice socialismului. La funcția distractivă, de delectare și destindere, se adaugă altele noi, mult mai consistente și complexe, uneori chiar nebănuite.

Timpul liber studențesc la care ne referim mai jos **se definește astăzi în primul rînd prin contribuția sa substanțială în procesul formării profesionale și intelectuale complexe** a fiecărui viitor specialist, sporindu-i nu doar cunoștințele, dar și priceperea utilizării lor practice.

Alături de această funcție formativ-informativă, cercetările sociologice concrete au mai evidențiat o funcție economică și chiar una politică. Trecerea în prim plan a acestor funcții urmate de cele de etică, estetică și de selectare, distractivă evidențiază marile prefaceri intervenite în toate domeniile vieții sociale în ultimul sfert de veac.

Investigațiile pe care le-am întreprins în centrul nostru universitar au urmărit factorii care determină timpul liber, structura și greutatea sa specifică, precum și unele direcții în care ar trebui acționat pentru a-i spori volumul, a-i optimiza structura și calitatea, în funcție de posibilitățile reale și de sarcinile de perspectivă. Ne-au răspuns cîteva sute de studenți reprezentînd 10 (zece) din cele 21 de facultăți existente în Timișoara.

În primul rînd am dori să relevăm că prin răspunsurile primite au fost luate în discuție în total 35 tipuri de activități ce angrenează masa studenților în afara facultății, ceea ce în orice caz indică o gamă suficient de amplă și diversă. O apreciere pozitivă care confirmă pe prima desprindem și din analiza frecvenței — destul de ridicată — a tinerilor ce menționează un număr sporit și suficient de variat de activități.

Chiar dacă vom considera că răspunsurile comentate aici sînt într-o măsură mai mică activități practicate curent și în primul rînd simple preferințe, rămîn valabile cel puțin două observații:

a) studenții manifestă interes pentru o mare varietate a posibilităților de utilizare a timpului liber și, în acest sens, orice nouă inițiativă va fi apreciată și sprijinită corespunzător;

b) amplitudinea de numai 8,6 la sută existentă între valorile extreme ale numărului mediu de activități pentru un student subliniază o mare stabilitate în preferințe și opțiuni.

Comparînd ordinea activităților menționate la întrebări diferite și distribuția frecvențelor subliniem că peste 60% din studenți notează pe primele locuri: cinematograful, lectura, plimbările, teatrul, excursiile, lectura ziarelor și revistelor și filmele televizate. Această ordine a primelor locuri se menține indiferent de modul și criteriile întocmirii listelor, cu o singură excepție: cazul listei activităților dublu menționate, unde cinematograful este situat după lectură. Pe măsură ce ne depărtăm de primele locuri ale listei apar o serie de deplasări și deosebiri, indicînd prezența activă a unor alți factori cauzali ce influențează opțiunile.

Am reținut ca interesante unele diferențieri după sex: modalitățile de utilizare a timpului liber menționate de fete sînt mai reduse numeric (18, față de 21 la băieți). Ordinea în care apar este de asemenea destul de semnificativ diferită chiar și în lista activităților dublu menționate. Dacă la băieți lectura este indicată pe locul al doilea, după cinema, în cazul fetelor ocupă primul loc la 92,3 la sută din total.

Spectacolele de operă au audiență la 60,7% fete, față de numai 43,2% băieți, cele de teatru 83,6 la sută fete, față de 70,5 la sută băieți etc. Diferențele semnalate devin și mai evidente în cazul activităților dublu menționate: fetele indică lectura în proporție de 71,8 la sută, față de 51,2 băieți; 57,3 la sută cinema, față de numai 50,4 la sută băieți. Situație asemănătoare și în cazul preferințelor pentru teatru, dar și altele inverse: practicarea activă a sportului e menționată de 3,4 la sută fete, față de 26,6 la sută băieți. Corectînd concluzia prin confruntarea cu alte caracteristici și date, rezultă că în cazul fetelor nu e vorba de o mai mare stabilitate și o mai serioasă selecție între diferite activități, ci o relativă răsfrîngere a gamei de activități practicate, predilecție pentru activitățile sedentare și o mai mare inerție. Ele renunță mult mai greu la deprinderile și obișnuințele vechi în favoarea altora noi probabil din pricina persistenței unor modele de utilizare a timpului liber preluate involuntar din familie. Situația aceasta reclamă un efort sporit atît din partea studentelor care se bucură de cea mai deplină egalitate cu băieții și deci nu au motive temeinice care să justifice sau să scuze deficiențele semnalate, dar și din partea tuturor factorilor chemați să organizeze timpul lor liber, mai ales dacă ținem seama de faptul că, după studenție, pentru o mare parte din studente preluarea unor sarcini familiale și gospodărești va favoriza reactivarea modelelor vechi de utilizare a timpului liber încă mai redus decît al celorlalți membri ai familiei.

În general, opțiunile studenților sugerează și unele direcții în care s-ar putea realiza mai mult în ce privește preocupările și omogenizarea modului de viață. **Insistăm în special asupra lecturii și cinematografului. Întrunind cele mai multe adeziuni, lectura în timpul liber subliniază încă o dată rolul esențial al cărții și bibliotecilor în organizarea timpului liber al tineretului nostru universitar.**

Frecventarea cinematografelor indicată pe locurile 1—2, cu cîte 4—5 filme vizionate de fiecare student lunar, socotim că obligă mai mult la selecția și prezentarea filmelor. Concluzia se impune dacă mai precizăm că din programele televiziunii sînt menționate în primul rînd filme. Aceste constatări credem că pot fi utile pentru cluburi și Casa de cultură a studenților. Programarea unor filme care să nu repete programul cinematografelor municipiului, profilarea mai accentuată pe filme despre tineret și pe proiectarea capodoperelor genului la care din pricina vîrstei sau mediului studenții n-au avut acces ar adăuga un plus de atractivitate și de eficiență.

Dacă adăugăm absența studenților mediciniști din cercurile și formațiile cultural-artistice ale Casei de cultură a studenților (cu excepții neglijabile) și cu faptul că, exceptînd unele concursuri, formațiile artistice studențești n-au făcut nici o ieșire pe cuprinsul județului spre a-și aduce aportul la viața culturală a satelor întrebăm pe cei în cauză: **cu ce bagaj de entuziasm și experiență vor merge după absolvire la sate spre a sprijini ridicarea nivelului cultural?**

Din numeroasele probleme relevate, aș mai menționa doar una cu implicații nebănuit de adînci: continuarea unor forme și practici recreative învechite, stereotipe, conformiste (în sensul de perimate), atît în activitatea asociațiilor studențești, cît și a casei și cluburilor, perpetuarea unor practici birocratice împing spre formalism și plictiseală, determinînd studenții să-și consume timpul nu în modul cel mai util și plăcut formării lor multilaterale atît ca oameni cît și ca specialiști.

R. DABU
asistent la catedra de Socialism științific — Universitatea Timișoara

Istoria la zi

Ce nu te interesează pe dumneata, doctore Bacalu?

Locurile pe care le-am colindat în serviciul hîrtiei tipărite există pentru mine, în principal, prin oamenii cu care am avut de-a face. Am plecat adesea la hazard, speriat şi întărîtat de ideea lumii mereu în alte forme şi am sfîrşit prin a fixa cu tandreţe un punct pe hartă, uneori după o întîlnire de două-trei ore abia. Încerc, de obicei, urmele unei legende şi revin cu un cald sentiment de complicitate omenească în căutarea binelui real şi himeric.

O legendă a fost pînă în urmă cu cîteva zile şi doctorul **Andrei Bacalu.** S-ar putea să nu vă spună prea mult numele lui, dar de cunoscut îl cunoaşteţi cu siguranţă. În zilele teribile ale zborului primului om pe Lună au oficiat la Televiziunea română, în prim plan, Tudor Vornicu, stentor agresiv, preluînd pentru mai multe ore toată energia noastră risipită de aşteptare, şi un tînăr cu aer secret, îngrozitor de calm, suveran peste eterul înfrigurat, cu două căşti numai, un panou cu fişe şi legături şi o pricepere fabuloasă de a asculta vocile mai multor naţiuni.

De unde pînă unde un medic solicitat de Televiziune pentru translaţie simultană în probleme de cosmologie? (Sună destul de ciudat, nu?). Cine este acest doctor Andrei Bacalu?

Tudor Octavian: Cîte limbi cunoaşteţi, domnule doctor?

Andrei Bacalu: La nivel de conversaţie curentă folosesc franceza, rusa, engleza, italiana, spaniola şi portugheza.

T.O.: Cîte „din familie"?

A.B.: Nici una. Am început cu franceza şi rusa în şcoala elementară. Şi a urmat... restul.

T.O.: Pe lîngă cele şase există, deci, încă o serie. Am auzit că vorbiţi şi japoneza.

A.B. De unde aţi auzit? Nu, nu cunosc japoneza. Dar mi-aţi dat o idee! Totuşi, de unde aţi auzit?

T.O.: Cum să vă spun, „vorbeşte lumea". Ce alte limbi vă sînt încă la îndemînă?

A.B.: Germana, suedeza, flamanda... traduc şi înţeleg bine.

T.O.: De ce, flamanda?

A.B.: Am descoperit într-o zi un ziar din Amsterdam, foarte frumos făcut. E vorba despre „De Telegraaf". Am fost curios să ştiu ce cuprinde. Un capriciu.

T.O.: Se învaţă o limbă străină numai dintr-un capriciu?

A.B.: Ştiu şi eu... Cîteodată, da. Eu am citit la liceu **Divina Comedie** în traducere şi m-am ambiţionat s-o descopăr în original. Aşa am învăţat italiana. S-au, fiind medic în Dobrogea, ascultam cîte 10-12 ore pe zi Lisabona şi am deprins portugheza. Adevărul este că tot de la literatură a venit sugestia. M-a interesat **Lusiada** lui Camõens. Or, în traducere se pierde mult. De fapt, dacă ai încredere în structuralism şi ştii de la început două limbi internaţionale bine, restul vine aproape de la sine. Acum am făcut rost de nişte manuale de limbi orientale şi mă distrez cu ele.

T.O.: Şi ce faceţi după ce ştiţi 10 limbi străine?

A.B.: Eu, cum probabil ştiţi, sînt medic. Mă interesează în primul rînd meseria mea. Nu mă consider mai mult decît medic, indiferent de ocupaţiile pe care le am într-o zi sau alta. Îmi place să citesc orice. Să învăţ direct de la sursă. Cînd priceperea mea în cîteva limbi e necesară undeva, mă supun. Am fost solicitat să traduc filme la prima vizionare, vreo zece ani am făcut treaba asta, am fost chemat apoi la diferite colocvii şi congrese pentru translaţie simultană. Din rusă în engleză sau din italiană în spaniolă. Mă rog, combinaţiile posibile. Am mai învăţat cîte ceva. Vreau să spun, ceva în afara limbii propriu-zise.

T.O.: Emisiunile din timpul aselenizării au fost dificile?

A.B.: Am făcut lucruri şi mai grele. Am tradus, pregătindu-mă în prealabil, la un congres privind problemele ionizării în gaze, din franceză în engleză.

T.O.: În aceste zile, de pildă, cu ce vă ocupaţi?

A.B.: V-am spus doar că sînt medic. Cînd prind ceva timp pregătesc pentru Editura de literatură universală traducerea cărţii lui George Steiner „Moartea tragediei".

T.O.: Pentru că păreţi a-mi reproşa că nu discutăm despre ceea ce sînteţi, despre medicină, îmi cer scuze şi iată întrebarea: al cui student vă consideraţi a fi?

A.B.: Profesori buni am avut mulţi. Dar numai doi îmi sînt lege în viaţă: **Mircea Badenschi şi Valeriu Bologa.** Oameni de largă cultură, imensă cultură, simbol al intelectualităţii clujene. Am frecventat spiritul lor, casa şi biblioteca lor. De altfel, biblioteca profesorului Bologa se află chiar în institut.

T.O.: Aţi fost un student foarte bun?

A.B.: Rezonabil. Am absolvit cu 8,50. Asta pentru că m-am împrăştiat mult şi uneori, bănuiesc, fără folos. Măsura mea dreaptă, ori de cîte ori am simţit că lucrez fără sens, au fost profesorii mei buni.

T.O.: Dar colegii? Aventura dv. în lingvistică a fost slujită de context?

A.B.: Da. Am avut colegi excepţionali. Eram un grup unde se asculta multă muzică — aşa-numitele duminici muzicale de la Institutul de medicină, cu prelegeri, cu audiţie stereofonică la 16 difuzoare. Era un spectacol mare. Apoi, mai toţi colegii mei aveau cîte un hobby. Unul, cu care am plecat pe urmă în Dobrogea, a strîns o discotecă impresionantă. Pe asta îşi cheltuia toţi banii. Eu, la celălalt capăt al comunei, înlemneam lîngă aparatul de radio ascultînd Lisabona, în altă comună un coleg, cum făcea rost de ceva timp, sculpta. E o întîmplare că am avut mereu colegi buni sau întîmplare ar fi să nu-i am. Nu ştiu care este adevărul.

T.O.: Vă intrigă amintirea vreunui coleg?

A.B.: Da. Unul, „fenomenal". N-a trecut niciodată mai departe de 6 în facultate.

T.O.: Unde se află acum?

A.B.: Vreţi să vă spun neapărat?

T.O.: Bineînţeles!

A.B.: La un institut de cercetare. Ce-o fi cercetînd nu-mi închipui.

T.O.: S-admitem că am trecut acum, cu acest răspuns, peste momentul „psihologic" al interviului. Tot despre dv.: ce altceva vă mai preocupă?

A.B.: Problemele spaţiului cosmic, din ziua în care primul om a ajuns pe o orbită cosmică. Sateliţii nu mi-au făcut nici o impresie, dar cînd au apărut oamenii a fost dintr-odată altceva.

T.O.: Se spune că aveţi o bibliotecă, în materie, extraordinară.

A.B.: „Vorbeşte lumea"? Nu e adevărat. Am adunat, e drept, fărîmă cu fărîmă, cîte ceva din ce s-a scris mai bine la noi şi aiurea — şi a fost foarte greu, vă asigur — articole şi cărţi. În totalitate s-ar putea să pară o bibliotecă. Însă e numai o... culegere de materiale.

T.O.: Vă consideraţi un specialist în domeniu, în probleme spaţiale?

A.B.: Nici vorbă. Sînt un amator avizat. Ştiu unele lucruri de strictă specializare, dar asta pentru translaţiile pe care le-am făcut. În perioada aselenizării a trebuit să învăţ pe dinafară codul special al misiunii „Apollo 11". Să vă explic despre ce este vorba: eu auzeam în căşti dialogul dintre Armstrong şi directorul N.A.S.A. Bunăoară „în momentul acesta se scoate din M.E.S.A. elementul E.A.S.P". Eu ştiam ce înseamnă iniţialele şi făceam înţeles pentru marele public un jargon militaro-industrial destul de dificil. Jargonul filtrează emoţia; de aceea, cred, în emisiunile la care vă referiţi nu prea am avut emoţii. Poate doar pentru prezenţa fiicei mele de trei săptămîni la televizor am simţit ceva greu de definit. În altă ordine de idei, nu prea înţeleg de ce faceţi un interviu cu mine cînd, dintre medici, cam 60% cunosc în profunzime una sau două limbi străine. Am precizat doar că mai departe treburile se simplifică.

T.O.: Elogiul colegilor din nou?

A.B.: Să zicem. Dar e o realitate. Mai potrivit ar fi un interviu cu un licenţiat care nu ştie nici una. Pe mine m-ar interesa un astfel de test. Încă ceva: de ce faceţi din mine un caz? Am o viaţă normală, ocupaţii normale. Anormal ar fi să fie altfel, să nu mă intereseze nimic şi să cred că pot exista ca medic doar.

T.O.: Ce altceva vă mai preocupă?

A.B.: Citesc multă poezie. Aş vrea, peste vreo patruzeci de ani, să se ştie despre mine că sînt acela care, împreună cu poetul Mircea Ivănescu, am alcătuit în româneşte o antologie a poeziei engleze. Altceva? Ascult muzică beat, rezolv careuri de cuvinte încrucişate englezeşti, citesc toate ziarele şi nu fac excursii peste hotare. Şi fac politică, în sensul că încep să citesc un ziar cu ultima pagină, cu prima pe urmă, ş. a. m. d. La noi se petrec atît de multe schimbări din bine în mai bine încît o viaţă pasivă ar fi un lucru tare ruşinos. M-am întrebat ce alt cuvînt ar echivala mai bine decît „efervescenţă" realitatea românească, politică şi economică, şi n-am găsit altul mai bun.

T.O.: Cum se poate rata un om care pleacă dintr-un mare oraş într-o comună mică?

A.B.: Sînt şanse multe, într-adevăr, să te ratezi, dar nu mai multe ca la oraş. Aş spune că e foarte greu să te ratezi dacă nu simţi nevoia. Nu oricine se ratează; trebuie talent şi pentru asta.

T.O.: Ce aţi vrea să fiţi dacă n-aţi fi medic?

A.B.: Medic. Şi comentator al televiziunii. Să aştepte publicul ora mea, aşa cum îl aşteaptă americanii în fiecare seară pe bătrînul Walter Cronkite la emisiunea de actualităţi. Şi să ajungi la bătrîneţe un mare domn — aşa cum îl consider eu pe profesorul Valeriu Bologa. Fiindcă avem nevoie de cîţi mai mulţi oameni pe care să-i stimăm şi să-i imităm.

T.O.: Cred că urmează acum întrebarea cu care ar fi trebuit să-ncep: Ce nu vă interesează pe dv., Andrei Bacalu?

A.B.: Este exagerat. Multe. Seamănă cu întrebările la care trebuie să răspundă un actor de cinema ca să pară neapărat interesant. Oricum, ştiu precis că nu mă interesează fotbalul. Îmi plac alte sporturi.

T.O.: Acest interviu îl scriu pentru „Viaţa studenţească". Cunoaşteţi revista noastră?

A.B.: Am terminat facultatea în 1963. Am 29 de ani. Am citit-o atunci, o citesc şi acum. Aveţi cîteva rubrici mai bune decît multe alte reviste la un loc şi, în plus, e o revistă „nervoasă". De la noi cea mai „nervoasă". Din legăturile mele cu Televiziunea am înţeles că e lucrul de fond pentru materia spirituală care trebuie să ajungă direct la un public larg.

Tudor OCTAVIAN

PULS

● *Pentru primirea deosebită care a fost făcută studenţilor din cel mai tînăr centru universitar al ţării—Sibiul—adresăm felicitări tuturor organizatorilor. Şi în special celor care au oferit în prima zi, la cantina institutului, un peisaj inedit: mîncarea aşezată pe mese îi aştepta pe „bobocii" sibieni. Aceasta ne-a întărit convingerea că în Sibiu n-a fost încă descoperită noţiunea de „blat". Am vrea să fie în continuare la fel, dar atragem atenţia ca nu cumva „păsări călătoare" s-o aducă din centre „cu tradiţie".*

● *În holul cantinei studenţeşti din Galaţi a fost deschisă, în primele zile ale anului universitar, o originală expoziţie de artă fotografică, sub auspiciile Casei de cultură şi redacţiei revistei „Orizont politehnic" Sînt expuse aici lucrări ilustrînd aspecte ale vieţii culturale, sportive studenţeşti, imagini cotidiene gălăţene, surprinse pe peliculă de studenţii fotoamatori ai oraşului.*

● *Redactorii revistei Sigma de la Institutul politehnic Braşov au iniţiat o întîlnire cu cîţiva profesori de liceu din localitate. Scopul ei: discutarea şi analizarea rezultatelor de la recentul concurs de admitere în facultate şi găsirea unor căi noi de îmbunătăţire a pregătirii şi orientării viitorilor candidaţi. Iniţiativa fiind interesantă, aşteptăm rezultatele ei concrete.*

● *Casa de cultură a studenţilor din Cluj, centrul atracţiei valorilor artistice ale universitarilor, va constitui şi în acest an platforma de lansare a numeroase activităţi menite să îmbogăţească cuantumul de cunoştinţe, pe de o parte, şi pe de altă parte să recreeze.*

In acest sens se vor organiza cursuri de istorie a muzicii, istoria artelor plastice, a teatrului şi a cinematografiei.

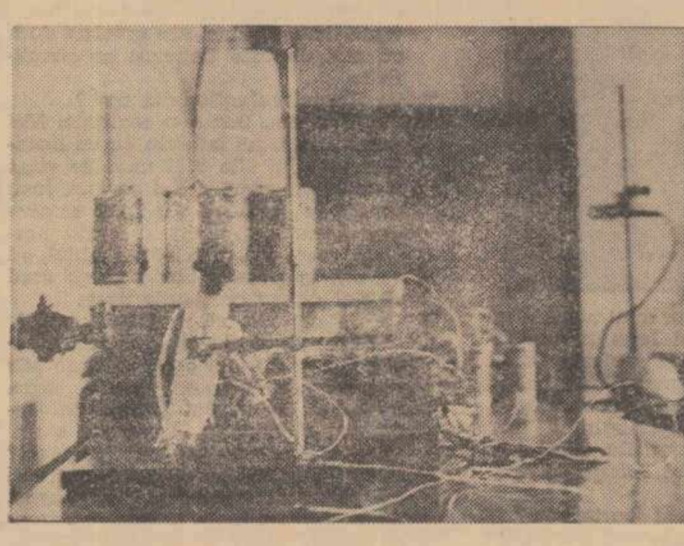
Servind aceleaşi intenţii, spectacolele — cel puţin trei pe săptămînă — vor fi date de operele şi teatrele din Cluj, împreună cu Filarmonica.

Cele 11 cercuri şi 9 formaţii de amatori şi-au reluat activitatea odată cu deschiderea anului universitar.

Acţiunile lunii octombrie vor debuta cu serbarea nocturnă din Piaţa Păcii, unde formaţiile artistice ale centrului universitar şi artişti ai operelor clujene vor prezenta un program bogat urmat de dans. Nu vor fi uitaţi „bobocii": „Ziua anului I I.M.F.", serbarea cîmpenească a Institutului politehnic: „Intîlnire cu studenţia" la Casa de cultură.

● *Zilele acestea, Comisia culturală a Consiliului asociaţiei studenţeşti a Facultăţii de drept din Bucureşti lucrează intens la constituirea unei orchestre de muzică uşoară. Acţiunea se înscrie în efortul de a reînvia tradiţiile artistice ale acestei facultăţi. Urăm deplin succes juriştilor... cîntăreţi.*

LABORATORUL: CAMERĂ DE ÎNCERCARE SAU MUZEU?

Titlul ar putea să surprindă: **mai poate fi vorba despre o asemenea alternativă? Din păcate şi în multe locuri da!** Căci multe laboratoare, chiar dacă nu sînt în întregime (sau nu mai sînt începînd de anul acesta) adevărate muzee, se află încă departe de ceea ce merită numele de **cameră de încercare a posibilităţilor unui om** ca în 1970 să se încadreze rapid, fără ani de „acomodare", **în fluxul rapid al ştiinţei, producţiei sau economiei. A capacităţii lui** ca în 1980, sau chiar mai devreme, să devină un specialist de înaltă clasă. **A mentalităţii lui sănătoase** în ceea ce priveşte raportul optim între dezvoltarea teoriei şi a tehnologiei, în ceea ce priveşte direcţiile actuale şi viitoare ale acestei dezvoltări.

De altfel studiile economice făcute pe plan mondial pentru a explica **decalajul economic** existent pe glob atestă printre factorii care-l creează: decalajul tehnologic, decalajul în conducere şi organizare şi **decalajul educaţional.** Se apreciază chiar că ultimul este **causa causorum,** căci alături de alţi factori **influenţează în mod nemijlocit celelalte două decalaje şi participă direct la „reproducţia lărgită" a lui însuşi.** Iar în crearea sau înlăturarea decalajului existent în educaţie se indică drept **factor preponderent învăţămîntul practic,** care creează premisele directe şi imediate ale accentuării sau, dimpotrivă, ale înlăturării lui.

Conştientă de toate aceste lucruri, conducerea de partid şi de stat a atras atenţia, prin cuvîntul secretarului general al partidului, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** în nenumărate rînduri, şi cu precădere începînd cu plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 IV 1968, continuînd cu Conferinţa naţională a cadrelor didactice din acest an şi sfîrşind cu recentul miting din Piaţa Romană ocazionat de începerea noului an universitar: **„Înzestrarea laboratoarelor ne va costa bani, dar ne va costa şi mai mulţi dacă vom ţine timp de cinci ani un student să înveţe pe o aparatură pe care n-o mai întîlneşte în nici o fabrică, alegîndu-se doar cu cunoştinţe de istorie generală a tehnicii".**

Aşadar, răspunsul la întrebarea cu care am început ar trebui să fie un **nu** categoric! Totuşi există...

...PROMOŢIA 1969/1920 ŞI ALTELE MAI „RECENTE"

Pentru a înţelege subtitlul ar trebui să cităm pe **prof. dr. Cristian Constantinescu,** decanul Facultăţii de fizică: „Învăţămîntul de fizică, ca şi cel de chimie de altfel, nu se poate face cu creta la tablă, fără laboratoare. **Putem să facem cele mai bune programe de lucru, dar fără învăţămîntul practic nu putem realiza nimic".**

Într-adevăr, avem o bună structură a învăţămîntului, planuri, programe de învăţămînt şi profesori pregătiţi la nivelul anului 1969. **Dar dotarea tehnică a laboratoarelor, organizarea lor sub aspectul aprovizionării şi întreţinerii, organizarea învăţămîntului practic sub alte aspecte** (gradul de coincidenţă al conţinutului acestuia cu teoria, lucrări de precizia cerută de secolul XX, gradul de ciclare a lucrărilor, gradul de aglomerare a platformelor de laborator — toate determinate în ultimă instanţă şi de dotarea tehnică) **se ridică oare la „înălţimea" acestui an?**

Cîteva laboratoare vizitate la facultăţile de fizică şi chimie din Universitatea Bucureşti, discuţiile purtate cu unele cadre didactice nu pot să confirme acest lucru. Dimpotrivă, îl infirmă, pe alocuri, cu multă putere şi stringenţă. Am dori să subliniem totodată că laboratoarele pe baza cărora discutăm (optică, mecanică şi acustică, electricitate, toate de la Facultatea de fizică şi fizică generală, de la Facultatea de chimie) sînt situate ca nivel de dotare de la mijlocul spre coada listei laboratoarelor din cele două facultăţi. De altfel am fost informaţi, şi ne-am şi convins, că, cu excepţia a două laboratoare care sînt **„etichetele festive"** ale celor două facultăţi (este vorba de laboratorul de chimie fizică — Facultatea de chimie, şi laboratorul de structura materiei — Facultatea de fizică), celelalte se apropie sensibil ca nivel de dotare şi ca probleme ridicate în realizarea ei de cele luate în discuţie.

În laboratoarele de mecanică sau electricitate se fac în primul rînd lucrări clasice: mişcarea pe plan înclinat, căderea liberă a corpurilor, legile curenţilor electrici etc. **Conţinutul lor a rămas acelaşi. Precizia este în schimb cea care trebuie să crească prin folosirea mijloacelor de măsură oferite de electrotehnică şi electronică.** Ce se întîmplă însă cînd aceste aparate de măsură datează din 1920 sau, „mai recent", din 1930 (fără a le mai numi pe cele ce datează din secolul trecut)? Galileo Galilei ar rîde (sau poate ar plînge) dacă ar vedea că precizia de studiu experimental al legilor sale este aceeaşi ca pe vremea lui, că existînd ceasuri electrice care pornesc şi se opresc automat noi folosim încă cronometrele. Această situaţie exista pînă acum atît la laboratorul de mecanică şi acustică, cît şi la cel de fizică generală, continuînd încă să persiste la ultimul. În laboratorul de optică al Facultăţii de fizică am mai zărit luneta care exista acolo şi pe vremea cînd acad. S. Ţiţeica mai era student. La rîndul său **conf. Mihail Pascu,** şeful catedrei de fizică generală, prezentîndu-ne laboratorul, ne-a enumerat cîteva exponate care se aflau aici şi în urmă cu 30 de ani, cînd dînsul era student. Unele aparate similare cu cele care se găseau pînă în acest an în laboratorul de electricitate le putem găsi şi la muzeul de istoria tehnicii. S-ar putea spune că sînt excepţii. Nu! Sînt (sau au fost pînă de curînd) doar „veterani" de vîrstă.

La nivelul tuturor laboratoarelor (deşi anul acesta la fizică situaţia s-a îmbunătăţit simţitor graţie unui fond special acordat pentru „salvarea" acestei ştiinţe) **se manifestă încă o lipsă acută a unor aparate şi utilaje precise de măsură, în special la cele care provin din import.** Astfel, în laboratoarele citate, osciloscopul, voltmetrul electronic, ceasul electric, fotomultiplicatorul, spectrograful, microscopul electronic ş.a. sînt rarităţi sau lipsesc cu desăvîrşire. **În ceea ce priveşte ultimele două, nu există nici unul în întreaga facultate de fizică, astfel că studenţii acesteia ajung în cercetare sau în producţie (anul acesta în proporţie de 75 la sută) fără să ştie măcar cum arată un asemenea aparat, pe care în mod frecvent îl vor întîlni acolo.**

Fără îndoială că efectele dotării se răsfrîng direct şi asupra altor factori care determină calitatea învăţămîntului practic: lipsa unor aparate determină **renunţarea la unele lucrări** sau **improvizaţii în conţinutul acestora,** fiind o barieră în faţa identificării conţinutului lucrării cu nivelul cunoştinţelor teoretice predate la curs; ele mai determină un **grad de ciclare foarte mare** (de obicei 15 săptămîni şi numai la laboratorul de electricitate de 7 săptămîni), ceea ce face ca eficienţa lucrării să scadă pe măsură ce momentul confruntării ei cu teoria se depărtează de predarea acesteia sau să fie foarte mică în cazul cînd ele se fac anterior predării cunoştinţelor teoretice.

Se pune în mod justificat întrebarea: de ce această stare de lucruri? De ce a trebuit să dăinuie zeci de ani cu atîta pregnanţă în Facultatea de fizică? Oare s-a rezolvat ea? E posibilă rezolvarea ei (în mod eficient) la nivelul cerinţelor impuse?

Mai mult cu pretenţia **de a constata şi explica,** mai puţin cu aceea **de a oferi o soluţie,** răspunsurile interlocutorilor noştri au condus spre cîteva din...

...CĂRĂRILE ÎNTORTOCHEATE ALE DOTĂRII ŞI APROVIZIONĂRII

„Care consideraţi că sînt cauzele care determină starea actuală a laboratoarelor?" Această întrebare am pus-o tovarăşului **şef de lucrări, dr. Ştefan Levoi** de la catedra de optică a Facultăţii de fizică.

„Sînt două, după părerea mea:

— Neînţelegerea anumitor foruri din cadrul ministerului asupra factorilor importanţi şi neimportanţi.

— Faptul că mulţi nu ştiu nici măcar cum trebuie să arate un laborator modern. Şi-l mai închipuie ca pe vremea alchimiştilor: baloane de sticlă şi gaz colorat."

Trebuie să recunoaştem că interlocutorul nostru are perfectă dreptate şi fără excepţie **ceilalţi interlocutori din universitate au venit să concretizeze această stare de lucruri prin răspunsurile lor.** Criticile duc în special spre minister, deşi unele răspunsuri au dovedit că nici la nivelul catedrelor sau facultăţilor nu s-a făcut tot ce trebuie. De partea cealaltă „tirul" a fost dirijat în sens invers. **Cîteva probleme ridicate şi de unii şi de ceilalţi au relevat căile încurcate şi nesigure ale rezolvării problemei laboratoarelor:**

● **În ceea ce priveşte fondurile,** toată lumea se plînge de cele **valutare.** Sînt cu totul insuficiente. Astfel, Facultatea de fizică a primit doar 15 000 lei valută, cu care poate să achiziţioneze cel mult două aparate. Numai în cele trei laboratoare vizitate s-a ridicat problema necesităţii a peste 10 aparate complexe, lăsînd la o parte unele aparate de măsură mai mici. **Direcţia dotării şi aprovizionării din minister** promite rezolvarea cererilor formulate în 1969 pînă în 1973. Desigur insuficient, însă oricum o promoţie 1973/1969 este cu totul altceva.

● De **fondurile** necesare pentru achiziţionarea de aparate pe plan intern, cei de la Fizică nu se plîng, căci au primit 6 milioane de lei dintr-un fond special (de ce abia acum? „Dacă nu ni s-ar fi acordat acest fond ne-ar fi trebuit încă 20 de ani ca să ne punem la punct" — ne-a declarat tovarăşul decan al acestei facultăţi). În schimb, sînt nemulţumiţi cei de la Facultatea de chimie, pentru care fondurile s-au micşorat din an în an, deşi numărul studenţilor a crescut.

● În mod paradoxal, aproape toţi interlocutorii de la catedre vin să ne spună că aşa **mici sau mari, cum sînt, fondurile de achiziţii pe plan intern nu pot fi cheltuite complet.** De ce? Există o **totală lipsă de informare în ceea ce priveşte posibilităţile de achiziţionare, atît din ţară, cît şi din străinătate.** Ne-am dat seama că, **pentru informaţia care ar trebui să circule prin întreg sistemul** (liste cu oferte de transfer sau cu produse din fabricaţie) **Direcţia dotării şi aprovizionării din minister reprezintă o estompare.** În ceea ce priveşte cataloage de produse ale unor firme străine sau întreprinderi din ţară, nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Alte informaţii iau căi ocolite, neajungînd exact unde trebuie.

● **Ciclul de investiţie este foarte mare, durînd cel puţin doi ani.** În 1969 se formulează cereri pentru 1971. De aici două probleme:

— La aprovizionarea cu materiale şi piese de schimb nu pot fi făcute cereri ferme.

— La achiziţionarea de aparate se întîmplă adeseori (avem şi exemple) ca tipul unui aparat comandat în '69 să nu se mai fabrice în '71. De cele mai multe ori urmează răspunsul birocratic: „nu se mai fabrică". **Şi astfel toată lumea e convinsă că şi-a făcut datoria.**

● Ministerul reproşează catedrelor că nu folosesc la maximum **posibilităţile de transfer.** Catedrele ne demonstrează însă prin exemple că:

— Nu pot să ia cunoştinţă decît întîmplător de existenţa unor stocuri supranormative.

— Aparatele obţinute în acest mod sînt sau în stare de uzură morală avansată, sau cu piese lipsă care nu se pot procura decît din import (dar pe care ministerul nu le procură!)

● Ministerul reproşează de asemenea catedrelor că manifestă **neîncredere în produsele româneşti, făcînd cereri exagerate pentru produse din import.** Catedrele răspund tot prin exemple că:

— Cunosc mai bine ce se fabrică în străinătate (apelînd la serviciul de informare al Tehnoimportului) decît ce se fabrică în ţară. De exemplu, catedra de fizică generală se pregătea să comande din import elemente normale Wheston cînd au aflat întîmplător că ele se fabrică şi la Institutul de metrologie şi standardizare.

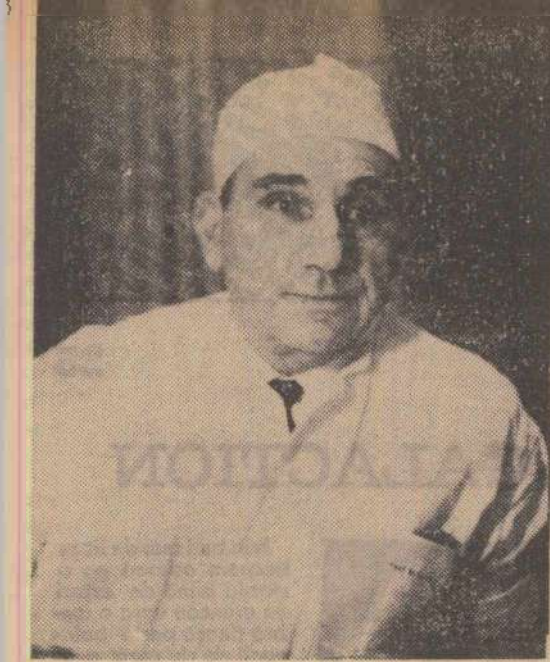
— Dacă se cer, spre exemplu, microscoape, ministerul nu înţelege că acestea sînt de diverse tipuri (nu numai monoculare sau binoculare, ci şi de diverse precizii, factori de mărime) care în mod normal nu toate se pot fabrica la I.O.R.

★

Problema înzestrării laboratoarelor este în esenţă o problemă de investiţie financiară şi o investiţie de inteligenţă tehnică. Soluţionarea ei integrală o vedem posibilă prin rezolvarea următoarei probleme fundamentale:

Descifrarea mecanismului aferent înzestrării laboratoarelor: cel informaţional, cel al investiţiilor, cel al aprovizionării cu piese şi materiale, cel de decizie, şi în consecinţă **trecerea imediată la organizarea lui simplă şi eficientă.** Este singura cale de a pune imediat ordine în labirintul existent în prezent.

Virgil SIMION

„Reţeta medicului ideal"

— dialog în pragul noului an universitar cu prof. dr. ION ŢURAI, decanul Facultăţii de medicină generală din Bucureşti

— Cum aţi vedea dv., tovarăşe decan, un absolvent ideal al facultăţii de medicină generală ?

— Nu de mult am avut o masă rotundă pe o temă asemănătoare. Concluziile acestei mese rotunde au fost mai multe. Am s-o redau pe cea care răspunde întrebării. Pregătirea de bază a unui medic de medicină generală trebuie să fie medicina internă, iar toate celelalte discipline acumulate să convergă spre acest ansamblu.

Medicul de medicină generală, medicul de circumscripţie trebuie să fie universal, să poată pune un diagnostic corect în afecţiunile comune, să poată indica tratamente cronice sau de urgenţă, precum şi să aibă capacitatea de triere a bolnavilor pentru serviciile de specialitate. Desigur acesta ar fi idealul. Şi-apoi un medic trebuie să termine facultatea pregătit pentru o profilaxie activă.

— Care este opinia domniei voastre despre actuala serie de absolvenţi ?

— **Seria din anul acesta ? Foarte bună. Externatul obligatoriu a umplut un mare gol în pregătirea de medic.** A oferit studentului legătura directă cu bolnavul. Statistic, 33 la sută au absolvit cu media generală peste 7. Ceea ce nu e de neglijat. Absolvenţii de anul acesta au susţinut nişte lucrări de diplomă deosebit de valoroase. Personal nici nu mai ştiu de cînd n-am asistat la asemenea teze. Cu multe din ele s-ar putea mîndri şi un doctor în ştiinţe medicale. Pe viitor, pentru a păstra şi a ridica mai mult calitatea lucrărilor de diplomă, vom obliga ca la înscrierea în anul VI studentul să prezinte tematica ce şi-o propune pentru lucrare. Acestea sînt aspectele cu totul şi cu totul remarcabile ale actualei serii. Dar...

— Tocmai despre acest „dar" aş vrea să vă întreb. Există probabil şi puncte slabe...

— Din păcate, da. Studenţii nu şi-au format încă o manualitate suficientă. Apoi, datorită profilului distinct al clinicilor de medicină internă — gastroenterologie, cardiologie etc. — adesea studenţii repartizaţi, cum se ştie, pe serii la clinici, nu au posibilitatea să vadă, pe viu, întreaga patologie. Un alt minus al pregătirilor este capitolul urgenţe medico-chirurgicale. Şi apoi ginecologia şi obstetrica... În special obstetrica. E drept că se face un stagiu de un semestru cu gărzi de noapte, cu demonstraţii practice. Cu toate acestea pregătirea este insuficientă. Vorbesc de aspectul practic. **În cel mai bun caz, studentul îşi însuşeşte manualitatea unei moaşe bune. Necazul este însă că unui medic i se cere tocmai ce o moaşă nu este capabilă să facă. Ce remediu aş vedea eu ?**

Absoluta necesitate a stagiului de un an, după terminarea facultăţii, într-un centru metodologic. În acest timp, 6 luni să facă medicină internă, iar alte 6, neapărat, obstetrică şi ginecologie. Se discută la ora actuală felul în care forurile metodologice pot fi îndrumate de institutele de medicină şi farmacie. În acest fel, în timpul stagiului de un an, absolventul, eliberat de obligaţiile examenelor teoretice, se poate concentra exclusiv asupra aspectelor practice de care are absolută nevoie.

— Cum apreciaţi dv. actuala programă de învăţămînt ?

— În mare nu pot spune că e rea. Analizată însă în amănunţime... Să exemplific. Semiologia — abecedarul medicinei — se face în anul III de două ori pe săptămînă cîte două ore, timp de două semestre. După părerea mea, insuficient. Medicina internă se face în anii IV şi V cîte un semestru, iar în anul VI o jumătate de semestru — clinica medicală. **Dacă adăugăm bolile contagioase (1 semestru) şi pediatria (1 semestru) considerîndu-le cu profil de medicină internă, vedem că baza pregătirii viitorului medic, medicina internă, se învaţă 4 semestre şi jumătate din 12 !** După aceea, pregătirea chirurgicală cred că nu e întotdeauna fondată pe principiile cele mai bune. Adică, studentul nu poate şi nici nu trebuie să ştie tehnici chirurgicale, pentru că la locul lui de muncă, la circumscripţie, nu le va aplica niciodată. Ce trebuie să cunoască este diagnosticul chirurgical şi traumatologic.

— Se vorbeşte despre existenţa unei rupturi între învăţămîntul preclinic şi clinic şi, ca o contracarare, tendinţa de integrare a celor două aspecte ale pregătirii medicale. Dv. ce părere aveţi ?

— Din păcate, această „ruptură" există. Există din cauza „artei pentru artă" pe care o adoptă numai cadrele didactice preclinice. Noi avem nevoie de „artă cu tendinţă". Facem biochimie sau anatomie patologică pentru a cunoaşte modificările intime de structură sau compoziţie în diverse boli, iar nu pentru a şti neapărat pe dinafară formula vitaminei B_1. Eu personal am prescris de sute de ori această vitamină, dar nu m-am gîndit niciodată ce formulă are. Asta doar aşa, ca un exemplu. Şi-apoi, biochimistul pretinde studentului să fie specialist, anatomopatologul la fel, microbiologul idem... Cînd termină anul III studentul are capul plin de cifre, date, denumiri, formule cu care nu se va mai întîlni **niciodată** în activitatea sa de medic practician. Cele spuse mai sus nu înseamnă că disciplinele preclinice nu sînt utile. Nici vorbă. Trebuie schimbată însă concepţia. Aceasta este posibil în aşa-zisul **învăţămînt integrat.** Experimentat cu rezultate admirabile în Franţa, sper să-l aplicăm şi noi cînd va fi gata spitalul clinic de 1 500 de paturi. Despre ce este vorba ? Anatomia va fi predată de chirurgi, biochimia va fi secţie aparte în laboratorul spitalului, anatomia patologică va fi predată de secţia de anatomie patologică a spitalului etc. În felul acesta, de la bun început cursurile iau caracter practic cu cazuri directe din clinică.

— Ce lucruri noi semnalaţi în noul an universitar faţă de cel trecut ?

— O noutate foarte utilă considerăm că este felul în care a fost conceput orarul : zilnic de la 7 la 12,30 şi două după-amieze ocupate. Studenţii sînt împărţiţi în mai multe serii, repartizaţi la clinici, unde fac stagiul, cursul şi examenul. S-a ajuns la 40 de studenţi la un profesor. Astfel cadrul didactic are posibilitatea ca, în decursul stagiului, să-şi cunoască bine studenţii, iar examenul să piardă din subiectivitate şi să cîştige în obiectivitate. Examenele de igienă s-au redus la două. Am mai propus ministerului ca examenul de anatomie să fie scindat în două avînd în vedere că şi din punct de vedere didactic e posibil, iar examenul de fiziologie să se dea o dată pentru a nu fragmenta inutil materia. În ambele cazuri însă răspunsul a fost negativ, după ce în vară primiserăm asigurarea verbală că propunerile noastre au fost acceptate. S-a motivat răspunsul negativ prin faptul că senatele din celelalte institute n-ar fi propus aşa ceva şi prin urmare n-ar fi de acord.

În privinţa dotării cu fonduri, treburile sînt mai încurcate. Anii preclinici (deci II—III) sînt dotaţi de Ministerul Învăţămîntului, iar anii IV—VI de Ministerul Sănătăţii. Adică mai bine zis îşi desfăşoară activitatea **în clinicile** dotate de Ministerul Sănătăţii prin consiliile populare judeţene sau orăşeneşti. În privinţa cercetării ştiinţifice studenţeşti pentru disciplinele clinice nu există prevăzute nici un fel de fonduri. Se face prin bunăvoinţa clinicilor. Cred că ar trebui reglementată această apartenenţă materială a activităţii didactice şi ştiinţifice a studenţilor din anii IV—VI.

În ceea ce ne priveşte, am început noul an universitar optimişti. Dorinţa noastră este ca fiecare serie să fie mai bună decît cea care a precedat-o. Numai aşa absolvenţii noştri şi, împreună cu ei, noi, cei care-i învăţăm, vom avea, la sfîrşitul anilor de studii ai fiecărei serii, conştiinţa datoriei împlinite. Numai aşa absolvenţii noştri vor fi apţi pentru munca febrilă ce-i aşteaptă.

Am pus această întrebare deoarece din mărturisirile unor absolvenţi din anii trecuţi am tras concluzia că a existat o anumită discrepanţă între orientarea generală a pregătirii lor şi cerinţele practicii pe teren.

Aş mai adăuga la cele spuse de prof. I. Ţurai o statistică : evoluţia mediilor studenţilor celor 6 ani. Anul I între media 7—10 — 45%, proporţia creşte pînă în anul VI, ajungînd la 93%. Nepromovaţi : anul I — 10%, anul VI — 4%. Deşi cifra nepromovaţilor anului VI e destul de mare, ce se observă este procesul de maturizare a studenţilor, evident influenţat nu numai de scurgerea anilor, ci şi de munca exigentă de selectare şi instruire pe care o duc profesorii. Din păcate, însă, evoluţia firească spre seriozitate în muncă pe care o dă trecerea anilor de studiu, precum şi efortul cadrelor didactice are în unele părţi puncte de sprijin şubrede, ce scad eficienţa.

Activitatea de extern este vital necesară formării medicului. De multe ori însă în locul muncii practice externul scrie zilnic foi de observaţie, încît adesea pierde din vedere bolnavul-om şi-l transformă într-un bolnav-caz, care suferă de cutare boală, ceea ce un practician-om nu are voie să facă niciodată. Este pe undeva, cred, o eroare în înţelegerea muncii externului.

Mai este o deficientă notabilă. Este vorba de prea puţinele lecţii afectate terapiei generale şi reţetelor magistrale, în special pentru că ultimele sînt cele care tratează bolnavi, *nu boli. Reţetele magistrale sînt cele care se mulează după bolnav, după specificul lui şi nu preparatele tipizate. Aici acţionează arta vindecării a lui Hippocrate. Din păcate, acest lucru e uitat sistematic în procesul de formare a viitorului medic.*

Situaţia apartenenţei materiale a activităţii didactice şi ştiinţifice a studenţilor anilor IV—VI este o problemă care merită analizată într-un material aparte.

Se ridică aici o problemă mult discutată şi încă destul de controversată şi anume a autonomiei universitare, a unor drepturi mai largi de care să beneficieze senatele universitare. Să nu uităm că „epoca şabloanelor" nu a dat rezultate strălucite. Din contră. Iar medicina românească a strălucit şi începe să strălucească de atunci de cînd termenul de „şcoală medicală" a fost şi este aplicat în viaţă aşa cum trebuie el să fie. „Şcoala medicală românească", termen generos şi complex, îşi va merita numele numai atunci cînd vom putea vorbi despre şcoala medicală clujeană, bucureşteană, ieşeană...

În privinţa apartenenţei materiale a activităţii didactice şi ştiinţifice a studenţilor anilor IV—VI ar trebui un material mai vast, aparte. Mi-aş permite totuşi să afirm că atîta timp cît studenţii aparţinînd de Ministerul Învăţămîntului îşi desfăşoară activitatea în unităţile Ministerului Sănătăţii randamentul nu poate fi optim. Poate că o soluţie ar fi—dat fiind specificul procesului de învăţămînt medical — munca efectivă în clinicile Ministerului Sănătăţii începînd din anul IV — ca răspunderea formării generaţiei de medici să şi-o asume într-o măsură mult mai mare. Ministerul Sănătăţii. Ar fi un motiv în plus de preocupare atentă în a-şi creşte cu grijă propriile cadre.

Interviu comentat de Ion MARCEA

„Folclorul, cum trebuie înțeles"

Reproducere și unicat

În mai multe rînduri am avut ocazia să constatăm că spectacolul folcloric pierde din ce în ce mai mult în autenticitate și firesc. Spectacolele de la Televiziune, programele diferitelor formații folclorice și — din păcate — recentul festival folcloric ne întăresc convingerea că **folclorul riscă tot mai mult să devină o industrie anexă a turismului, un fel de folclor turistic.**

Turistului grăbit, dornic de pitoresc, i se pune la dispoziție **un simulacru de fapt folcloric,** simulacru pentru că faptul folcloric îi este prezentat în elementele sale exterioare și nesemnificative: opinci, ițari, ipingea, ouă incondeiate..., etc. Să mai spunem că-s nefaste consecințele unei stări practice? Inutil.

Care sînt factorii care contribuie la perpetuarea acestei situații?

În cadrul formațiilor folclorice se constată o tot mai evidentă „profesionalizare"; profesionalizare înseamnă rutină; rutina aduce cu sine pierderea autenticității. Spontaneitatea gestului ritual rămîne undeva, departe, înlocuită — de bine de rău — cu rutina profesionistului.

În urmă cu cîțiva ani, în cadrul unor concursuri („De la o regiune la alta") erau aduși în fața microfonului amatori: cîntăreți din solz sau frunză, cimpoi, fluierași etc. Erau apariții impresionante prin autenticul lor și printr-un anume farmec dat de naivitatea apariției. Erau artiști autentici, trăindu-și arta cu intensitate și emoție (memoria îmi păstrează încă chipul unei bătrîne cîntărețe de doine, apariție fascinantă a cărei revenire o mai aștept, din păcate, zadarnic), artiști fără nume, sau al căror nume îl ignorăm cu bună știință, pentru că în ei nu recunoaștem o individualitate, ci un popor.

Autenticitatea faptului folcloric se pierde, de asemenea, prin „stilizare" (adică prin intervenția menită a defini, a cizela asperitățile), operație a cărei oportunitate, personal, o punem sub semnul întrebării). Prin stilizare continuă, faptul folcloric este diluat într-atît încît pervertirea artei populare devine o chestiune de timp. În ultimă instanță, asistînd la un spectacol folcloric vom avea sentimentul că asistăm la o prelucrare a unor motive folclorice.

Consecința profesionalizării și stilizării constă în aceea că artistul autentic riscă să devină meșteșugar de duzină, suplinind prin spectaculos lipsa sensibilității artistice.

Schimbarea repertoriului ansamblurilor folclorice se face destul de aproximativ, selectarea numerelor neavînd la bază un criteriu axiologic, ci alte criterii, care scapă înțelegerii noastre. Programele sînt ciudat de uniforme și de o adormitoare previzibilitate. Un număr care „a prins" este speculat la infinit, pînă la decalibrare. Salvarea — în această situație — atîrnă de exhibițiile și acrobația spectaculoasă pe care un regizor „ingenios" o introduce, să zicem, într-un spectacol coregrafic.

Dar lucrurile prezentate astfel poartă o grimă sub care nu ne mai recunoaștem, diferența fiind cea dintre reproducerea trasă în serie și unicatul artistic.

Ce pierdem ca urmare a acestor fapte? Pierdem titlul străvechi adunat în act așa cum vuietul mării se adună în scoică, faptul folcloric fiind redus la un fenomen de suprafață, șlefuit, cizelat și răsunător. Răsunător pentru că — pe dinăuntru — este gol.

Silviu ANGELESCU
student — anul III,
Facultatea de limbă și literatură română
București

Să nu stricăm „corola de minuni" a folclorului nostru

Ne-am obișnuit — obișnuit e un fel de a spune — să știm că ne mîndrim cu folclorul românesc, că sîntem cunoscuți și apreciați pînă dincolo de granițele „bătrînului continent" pentru splendida noastră creație populară, mărturie artistică superioară a sensibilității și dragostei pentru frumos a acestui popor.

Se tinde astfel spre o mai bună popularizare, spre o mai profundă cunoaștere și înțelegere a folclorului românesc, de către un număr din ce în ce mai mare de oameni, români sau străini. De aceea, semnalarea deficiențelor de orientare din rîndurile ce urmează trebuie privită ca o încercare de a da expresie la o serie de nemulțumiri — mai vechi sau mai noi — de care ne lovim aproape în fiecare zi.

Există pregnant tendința de a se trece uneori — în favoarea unor rezultate imediate sau a unor efecte spectaculoase — peste o serie de amănunte, aparent nesemnificative, dar care, adunate la un loc, ne demonstrează tocmai importanța lor.

Cum altfel am putea explica o serie de spectacole folclorice oferite de diverse ansambluri folclorice la Televiziune? Ce imaginație zbuciumată, a cărui scenograf a putut să conceapă costumele dansatorilor (mai ales ale dansatorilor), cu cizme, interminabile penaje, paftale adesea de cel mai prost gust? Oameni buni, să nu mai încercăm să înfrumusețăm ceva nespus de frumos! Să nu mai inducem gustul nostru gustului popular; să nu stricăm „corola de minuni" a folclorului nostru, numai pentru că nu sîntem capabili să-l înțelegem integral!

Lucrul acesta l-am putut, din păcate, constata și cu ocazia manifestărilor prilejuite de I-ul Festival internațional de folclor, găzduit anul acesta de Capitala noastră. Defilarea costumelor, oricît de spectaculoasă a fost, ne-a lăsat pe alocuri un gust amar, de neautentic. Și, în contrast, ce splendidă demonstrație de autenticitate și măiestrie artistică ne-a oferit formația de dansuri jugoslavă în acel de neuitat dans ritual!

E cazul să vorbim și despre exponatele de artizanat care umplu pînă la refuz magazinele noastre. Oare nimeni (dintre cei în măsură) nu s-a întrebat ce imagine își pot face despre noi străinii care ne vizitează în număr atît de mare țara și care cumpără foarte multe asemenea exponate, în ciuda prețurilor, de cele mai multe ori, cam pipărate?

Iată cum, pentru un cîștig rapid și sigur, se ajunge la situația ilară (și atît de tristă în fond) ca o cană de lut împestrițată cu toate culorile curcubeului (și nu numai ale lui) de la artizanat să coste uneori de peste două ori mai scump decît una autentică, de producție țărănească, procurabilă din Piața Obor.

Acestea toate ar fi numai chestiuni de amănunt. Dar mai dureros este faptul că uneori greșelile merg pînă mult mai departe: iată cum la Voinești, tradiționala serbare mocănească a beneficiat anul acesta de afișe tipărite (lucru pozitiv), dar și de... bilete de intrare, tocmai pentru mocani și familiile lor... Ici o gafă, colo o incompetență, dincolo neglijență și inerție, lanțul se leagă verigă cu verigă și se termină într-un semn de întrebare: ce ne facem?

Dumitru Radu POPA
student — anul III
Facultatea de limbă și literatură română
București

Criteriile selectării

În ceea ce privește valorificarea pe diferite planuri a folclorului, nu poate fi trecută cu vederea o anumită tendință de selecție unilaterală. De la o vreme încoace, de pildă, radioul și televiziunea promovează în exclusivitate cîntecele de joc, întrucît ele sînt de obicei mai săltărețe și mai „optimiste". Foarte rar sînt incluse în programele lor doinele și baladele, deoarece acestea solicită mai mult timp de emisie (singura emisiune mai cuprinzătoare și mai interesantă sub aspectul respectării autenticității este **„Miorița"**, în cadrul căreia sînt consultați și solicitați adesea și specialiștii în cercetările folclorice).

O mare vină în difuzarea denaturată a unor piese folclorice o poartă și **„Electrecord"**, care lansează prea rar interpreți autentici. Din această cauză, la noi în Banat, de exemplu, s-a ajuns ca prin larga răspîndire a unor melodii înregistrate pe discuri ori transmise la radio în interpretarea lui Achim Nica (de altfel, cîntăreț valoros), multe melodii populare locale să-și piardă aspectul lor originar, ori să fie definitiv înlăturate.

În ceea ce privește formațiile folclorice profesioniste, se constată, așa cum se întîmplă la orchestra din Caransebeș, că grija pentru autenticitate lipsește cu desăvîrșire, în locul ei făcîndu-și loc quasi-armonizările și prelucrările „după ureche".

Casele locale ale creației populare își declină și ele, în cele mai multe cazuri, rigurozitatea științifică, alimentînd realmente bibliotecile și formațiile folclorice cu maculatură. Cîntecele se editează de obicei fără note muzicale (adică numai textul nud), lăsîndu-se adaptările și punerea pe melodie pe seama unor instructori muzicali, neavizați, întîmplători.

Împrejurările au dovedit că atunci cînd la conducerea unor orchestre și formații folclorice se află oameni pricepuți, instruiți, cu o largă viziune asupra folclorului românesc, se pot realiza spectacole dintre cele mai frumoase și mai captivante, pline de o surprinzătoare orginalitate. Așa se întîmplă în ultimul timp cu orchestra de muzică populară a Casei de cultură din Timișoara, îndrumată de lectorul universitar Vanu Odrobot.

Este cunoscut că, prin eforturile cabinetului nostru de folclor condus de lectorul univ. Gabriel Manolescu, am reușit să creăm la sediul nostru o adevărată arhivă de folclor autentic, care însumează peste 1 000 de piese culese pe teren. Dar cîți dintre soliștii și interpreții timișoreni de muzică populară ne-au vizitat pînă acum? Și nu se poate spune că n-am fost insistenți în adresarea invitațiilor...

Datoria mergerii la sursă, a documentării la fața locului, a cunoașterii directe a folclorului la originile lui este condiția sine qua non a oricărui mesager al artei populare autentice. În acest sens rămîne celebru exemplul nemuritor al Mariei Tănase, acea „privighetoare" a Carpaților noștri, care a umplut sufletele atîtor și atîtor ascultători din țară și din străinătate cu melodiile ei impresionante, de la lume adunate și iarăși la lume date...

Asist. univ. Ion POPA
Universitatea Timișoara

Jurnal

25

GALACTION

Desen de SILVAN

Prin anii mei de liceu treceam adesea pe o stradă plină de arțari ce aruncau vara o umbră deasă peste bolovanii de rîu care acoperiseră vechile noroaie ale mahalalei lui Galaction, aflată undeva între Filantropia și vechiul parc Regina Maria. Chiulind de la orele de fizică de luni, ziua cea mai nesuferită a săptămînii, și pornind val-vîrtej spre Biblioteca municipală din Batiștei, aveam ocazia să mă întîlnesc cu un popă cu o față roșcovană și o barbă superbă, colilie, purtată cu mîndrie peste sutana de culoarea smoalei. Pășea încet, meditînd, aruncînd cu un gest uitat cîte o binecuvîntare absentă copiilor întîlniți în cale. Unii îl acostau ca să-i sărute crucea imensă de aur de pe piept și el aștepta să treacă și aceasta de la el, pornind mai departe spre o curte inundată de frunziș acoperit vara de praf, dincolo de care-i bănuiam casa. Multă vreme nu am știut cine este, deși literatura lui fusese consumată pe sub bancă atunci cînd profesorii mei de matematică deveneau plicticoși. Mi-a spus cineva că părintele cu care îmi încrucișam drumurile era Gala Galaction, poetul acela dulce din „De la noi, la Cladova" și l-am privit cu o altfel de curiozitate. Cu vremea am aflat că are o fiică pictoriță și că dacă l-aș pîndi l-aș auzi dăscălind pe cineva prin curtea proprie, dar cum nu suferеam de curiozitate am continuat să sper în șansa de a mă prezenta cineva acestui dulce maestru ce luase din biblii tot miezul unei proze fastuoase ce-mi plăcea pe atunci fără reținere.

A murit mai tîrziu fără ca eu să fi pătruns în sanctuarul său atît de apropiat locurilor mele familiare, dar pentru mine părintele Gala rămîne, ca și Panait Istrati, unul dintre cei ce m-au nărăvit la cuvînt și la peisaj. Cred că nu a fost un romancier, nici nu putea să fie așa ceva, personajele sale suferă de un fel de tînjeală specifică locurilor descrise, sînt la fel de dezafectate și depărtate de realitate ca și cele istratiene. Lumea lui Galaction e legendară, crepusculară, naivă, încărcată de păcate exacerbate. **Doctorul Taifun,** carte ce promitea unui june lector delicii polițiste de neînchipuit, e mai degrabă o poveste penală de o ingenuitate pe care oamenii moderni nu o mai tolerează. Prozatorul care m-a încîntat trebuie căutat în nuvela „Gloria Constantini" sau în „Papucii lui Mahmud".

Călinescu l-a judecat aspru și în secret l-a învinuit de nesinceritate. Cred mai degrabă că era vorba de o privire albă aruncată asupra lumii, deși părintele trăia aprig viața, după cîte știu din auzite, și literatura lui nu ar fi fost decît un reflex livresc de natură umanistă. Practica împreună cu Arghezi socialismul încă în tinerețe, urînd suficiența societății înconjurătoare. Nu este un pamfletar cum era amicul său Theo, dus prin pușcării și luîndu-se cu mai marii zilei de piept. Părintele Gala avea un stil de a predica bunătatea, plin de muzicalitate, opera pare mai degrabă o incantație de cuvinte, cu splendide incursiuni lirice, omul, afirmă secret autorul, este bun funciar și numai viața îl degradează. Eroul lui Galaction mai degrabă moare decît să renunțe la ideea de perfectibilitate a lumii, el cercetează, suferă, se jertfește. Poate e ceva semănătorist aici, ceva ce aparține unui trecut literar nu lipsit de merite, dar lumea sa aproape haiducească, de turci și greci de la Dunăre, cu indolența ei meridională, cu lenea sa plină de farmec, m-a hrănit, literar vorbind, și eu nu pot să-mi iau jucăriile înapoi, cum se spune.

Într-o literatură în care se zbăteau mari curente contrarii, părintele Gala se refugiase pe o insulă plină de sălcii, idilică, paradisiacă, ascultînd de acolo marile trăsnete alăturate, loviturile în coifuri și izbiturile de spade aplicate în armuri vecine de alții. El practica un neutralism prudent, nu voia să se altereze, deși, cred eu, în secret îl admira pe marele său prieten, Arghezi.

Publicarea în zilele noastre a prețiosului său „Jurnal" dezvăluie un chip suplimentar al scriitorului, cu totul altul decît blîndul popă cu care mă întîlneam pe sub arțarii acelei străzi pline de copii, gata să-i sărute dreapta și să-i mîngîie superba-i podoabă a obrajilor ce-mi evoca pe Tolstoi...

Eugen BARBU

VATRA ORFICĂ

Poate îi este dat acestui țăran scurt și trunchios ce se înfășoară, cu gesturi zdravene, în mantaua sa de piele ca getul în pănura tăiată, poate îi este dat acestui Ion Gheorghe, poet solomonar, să ne scrie și reînvie protoistoria noastră lirică — sau s-i inventeze una posibilă — nu în chip raționalist și retoric, ci în modul cum gîndeau strămoșii, în felul cum ei zîmbeau ori se înnorau la albastrul și nealbastrul cerului, în ritmul sîngelui înfierbîntat ori alintat ce a produs, în cele din urmă, o compensație fără calendar : erupția orfică. Zic, poate !

Altminteri aș fi sigur, nu reținut de sentimente, dacă acceptarea Cavalerului trac *nu mi-ar da o tulburare indefinibilă, dacă n-aș vedea prea clar ulmii Grădiștei străpunși de soare, dacă n-aș simți tăcerea de silvă umbroasă și pietroasă adunată în mine, cum e dislocată de logosul poetului, de silueta transparentă a călărețului arhaic pornit într-un dramatic galop al destinului său ori poate în căutarea unuia pentru ginta sa natală.*

Trebuie că simțămîntul orfic e simțămîntul pămîntului acesta. Trebuie că un nestatornic vifor ancestral urcă la acest poet, direct din straturi milenare, direct în verbul său, născînd intuiții uitate, declanșînd imaginația telurică a unor vedenii lirice (și istorice) nevindecate.

*E în poezia recentă a lui Ion Gheorghe atîta vuiet din adîncuri carpatice, atîta ceramică primitivă în cuvinte, încît e imposibil *) să nu vezi în* Cavalerul trac *confundarea orfismului primordial cu patriotismul — ceea ce este o idee poetică remarcabilă — sursă bogată de aventuri parabolice și inițiatice. E imposibil să nu vezi în mireasma arheologică a expresiilor sale dorul și dăruirea străvechiului getodac, cultul lui pentru glie și etern, pentru filozofie și pace, superstiția lui mioritică în fața existenței potrivnice. Căci dacă Manimazos reia, ca un Ghilgameș autohton, modul de intrare în lume — înspre cea din sine și din afară — printr-o călătorie ecvestră ori sedentară, el ajunge la fixare, la fixarea în* magia cuvîntului. *El vede în cuvînt o lume imensă dar unică, țară orfică ce te ține, ce te cheamă aici și nu în altă parte. Înzestrat cu cheia muzicală a misterelor, Manimazos nu mai migrează pentru că el, acum, avînd secretul logosului, poate chema universul la sine ori se poate integra acestuia prin jertfire. Vine — ca să fim în eventuala fabulație a poemului — Pitagora la Zamolxe, nu acesta din urmă se reîntoarce de la grec. Deci forța orfică, zamolxeană s-a născut aici, ea ne ține legată de piscurile și „țările" de aici, de singurătatea lor zeiască — mi se pare a zice poetul în* Cavalerul trac *și, desigur, spune și mai mult decît atît.*

E plantată în stilul acestor versuri cu semn prevestitor, ce atîta i-ar fi plăcut lui Vasile Pârvan, o enigmă istorică. Un fel de profeție inversată. In acest sens, cartea lui Ion Gheorghe e un gen de introspecție arheologică încărcată cu tot ceea ce se încarcă unealta arheologului în timpul cercetărilor : mult pămînt, puține piese.

Dar lirica protoistorică a lui Ion Gheorghe are rezonanța vocii preotului de piatră care, obosit de istorie și asceză, cheamă toată natura și suflarea la el spre a se spovedi și spre a le lăsa moștenire teritoriile Cuvîntului. („Din ultimul sine natal vorbește Manimazos ; / nu oprește cuvîntul căci pierdut va fi"). *E transmisă și energia invocației poetice, mesianismul, a gravitației orfice pe care autorul excelentei* Zoosophia *o experimentează și o posedă în formele ei rurale, aproape dogmatice. Fiindcă poetul știe că vechiul orfism subzistă în cuvinte și dincolo de ele, că poate începe cu mult înaintea lor, ca o transă netransmisibilă. Ion Gheorghe e însuși cavalerul trac. Cuvîntul cavalerului este cuvîntul poetului : călătorește, dar simbolul rămîne pe loc.*

M. N. RUSU

*) *Văd însă că este posibil. Eugen Barbu, în* Informația Bucureștiului, *își moderează astfel scepticismul cu privire la sensurile* Cavalerului trac : „S-ar putea ca eu să înțeleg mai greu încifrarea la care a ajuns poetul..." *cu toate că ceva mai încolo continuă cu o interpretare onorabilă a cărții :* „Manimazos ar fi un Sfîntul Gheorghe care ucide Balaurul în diferite ipostaze". *Totuși nu este aceea intenționată de poet : anume că orfismul — de la tracul Orfeu în viziunea lui Ion Gheorghe magistrul lui Pitagora, din legendă în paralegendă ! — deci orfismul este vatra sentimentului de dragoste de țară a uneia, desigur, la început mai mult ca spațiu de spiritualitate. Ce trebuie să înțelegem de aici ? Că poezia, cîntecul Lyrei lui Orfeus, a fost dintr-un început produsul unei stări social-psihologice în strînsă osmoză cu acelea general intime ale individului. Așadar, nici în această „poezie kabalistică" (nu și ipoteză, să recunoaștem), Ion Gheorghe nu-și dezminte opțiunea pentru poezia cu caracter social-politic. Firește, sînt întrucîtva de acord cu Eugen Barbu că poetul tratează materia prea epic, însă nu putem nici să pretindem autorului să fie neapărat orfic dacă vorbește de orfism, altă obiecție a celui ce a scris* Groapa. („Incantațiile cavalerului trac nu au magia presupusă, sînt simple expuneri cu aer filozofic"). *O va face, adică o va perfecționa, sînt sigur, un poet care abia azi se naște ... Drept pentru care dedic aceste însemnări lui Eugen Barbu.*

Galeriile Apollo

Noua sală de expoziții impune respect și interes tocmai pentru că simplitatea ei sofisticată e destul de stînjenită de marele bulevard. In plus, pînă acum, au expus la **Apollo** pictori ale căror nume sînt frecvente în expoziții, în presă, cu lucrări față de care pare aproape necuviincios să ai obiecții. Deși adevărul, cum se știe, are încă destule mistere și nici o observație nu poate fi, din capul locului, refuzată. Dar asta e altă poveste. Deocamdată calitatea principală a galeriei de care ne ocupăm este ambiția. Singura noastră sală de expoziții cu un program

Întrezărim și o anume armonie a ansamblului. Ce-i unește pe cei șase artiști e plăcerea pentru spectacolul bine articulat — chiar dacă așa se subînțelege mai greu marele talent — și un fel de e x u b e r a n ț ă mondenă. Toți par, cînd pictează sau desenează, niște oameni fericiți. Și cum fericirea, sugerată cu reținere aristocratică, face oricînd bună impresie, luna octombrie la **Apollo** e o vară a succesului. Nu e puțin lucru. Nici nu știm dacă ne plac sau nu. Pentru că în cazul lor — mai puțin al sculptorului Anton Eberwein, destul de comun în aceste lucrări în lemn — întrebarea e pusă franc.

Ion Gheorghiu are tentația vitraliului și a luminii țărănești, așa cum e ea înțeleasă în icoanele pe sticlă, pe paleta bunilor meșteri anonimi.

E destul de incomod să încerci judecata de valoare pe două-trei foi dactilografiate, cît ne este permis în această pagină. Ceva însă trebuie spus : în toate expozițiile la care a participat Ion Gheorghiu am deosebit net opera lui de a vecinilor, prin factură, în primul rînd, și prin încă ceva secret, la fel cum, de altfel, un tablou de **V i n c e n ț i u Grigorescu, Mircea Ionescu, Grigore Vasile** sau un desen de **Tiberiu Nicorescu,** nu trebuie niciodată semnat. Ei văd lumea altfel, indiscutabil, și e greu de crezut că se vor mai produce mari schimbări în felul lor de a picta.

Vincențiu Grigorescu va expune panouri de o rară eleganță a mișcării, un pic stingheritoare prin siguranța lor vioaie, în fața cărora te minunezi și care îți dau întotdeauna sentimentul că această lume a lor îți e refuzată. **Mircea Ionescu** va compune pînze grațioase ce vor putea fi numite, la nevoie, artă abstractă, nefiind, în fond, decît proiecte pentru decorația unui spațiu înfiorat de marea răcoare cosmică. Variații de albastru și gri-argintiu pentru bucuria perversă a ochiului cînd vrea să uite celelalte ipostaze ale culorii.

Grigore Vasile înțelege bine sensul peisajului figurativ și merge puțin mai departe. Nu prea mult, pentru că, structural, nu e un descoperitor întărîtat. Am crede că se repetă destinul pictorului **Gheorghe Ionescu,** a cărui discreție profundă l-a însingurat, deși avea destule date în tinerețe pentru o operă strălucitoare.

In sfîrșit, desenele lui **Tiberiu Nicorescu** dau marcă sălii. Metoda lor e simplă. E, în fond, o invenție încercată și de alții, dar mai puțin epatant : pe urma întîmplătoare a acuarelei creionul intervine și tinde să

nor tente aberante.

O. TUDOR

Năpasta NĂPASTEI

Piesa cea mai puțin discutată din repertoriul curent al marelui dramaturg este, fără îndoială, Năpasta. Expresia psihologică a personajelor îndepărtează piesa de la viziunea tipurilor teatrului comic și modalitatea dramei implica o judecare detaliată a sentimentelor care polarizează, schematizînd, două motive clasice ale teatrului universal : răzbunarea și remușcarea. Eroii nu sînt identități decît pentru o motivare logică a cuvîntului și a faptei. Ei reprezintă de fapt o figurare simbolică localizată într-un mediu țărănesc care, în credința autorului, poate dezvolta mai bine patimi mistuitoare, date fiind îndărătnicia și înverșunarea omului simplu copleșit de sentimente și instincte. Deci, în condiții cu totul particulare, dacă ne gîndim la circulația motivelor în teatrul lumii, Caragiale reactualizează la noi un tragism rural generat de dragoste (sesizat pînă la el doar de folclor), demonstrînd capacitatea țăranului de a vibra cu intensități nebănuite, eșuate, de astă-dată, fatal, în orbirea unei clipe monstruoase.

Acestea par a fi coordonatele pe care s-a străduit să le imprime realizării sale *Miron Niculescu* la Teatrul Național din București, unde, după o absență îndelungată, s-a reluat, într-o nouă formulă regizorală, un spectacol care ar fi fost interesant sub unghiul dezvoltării datelor expuse mai sus. Fără a urmări efecte care țin de un gust melodramatic, căruia i-au căzut victimă toate montările din trecut, regizorul a făcut tot ce-a putut, ca să releve, într-o modernă înțelegere, cazul de conștiință, tratîndu-l ca atare într-un perimetru halucinant, de copleșitoare convergență asupra replicii pregătită în tensiune, clocotitoare doar în suflet și transmisă cuvîntului în cumpănirea și suspiciunea proprie stării sociale a personajelor.

Anca Irinei Răchițeanu are durități de cremene în solemnitatea rechizitoriului implacabil și accentele studiate în zbuciumul atîtor eroine tragice din repertoriul actriței fac din eroina lui Caragiale o femeie temperamentală, cu încremeniri într-un singur gînd obsesiv. Unde este Anca, femeia care, cu toată erupția vitalistă, rămîne totuși o țărancă cu demnitate și îndîrjire, găsite numai la noi, iar nu împrumutate unui arsenal uzat oriunde ?

Naturalismul interpretării lui Emil Botta amintește de maeștrii francezi ai secolului trecut, dar șocul asupra spectatorului nu se mai produce ca în spectacolele lui Antoine, căci astăzi, mai ales în materie de teatru, ne putem aștepta la orice, așa că o experiență tîrzie naturalistă împinsă pînă la o minuție de ordin clinic nu face decît să netezească curiozitatea în a identifica două prezențe ale unui singur artist : poetul și actorul servindu-se reciproc.

Cu atît mai interesant cu cît, lucru rar în teatru, l-am asimilat personajului său și nu vom admite multă vreme o altă întrupare.

Concepția regizorului

tras-o cu abilități detectivicești din cît ne-au putut permite actorii, cîteodată struniți de bunul simț, care le spunea totuși că, pentru a salva de ridicol o scenă, trebuie să cedeze în fața tînărului regizor chiar dacă titlurile cîștigate după mulți ani de teatru pregătesc încet, dar sigur, un bronz infailibil.

Ionuț NICULESCU

DECEBAL — o realizare de ținută

Deschizîndu-și stagiunea cu premiera absolută a unei lucrări din creația românească, Opera Română a oferit publicului său spectacolul cu „Decebal", operă inspirată din îndepărtate epoci ale istoriei poporului nostru Prima parte — în ordinea scrierii — a teatrologiei lui Gheorghe Dumitrescu (care mai cuprinde „Ion Vodă cel Cumplit" „Răscoala", „Fata cu garoafe"), tragedia muzicală **Decebal** evocă figura eroică a viteazului rege dac Ținînd seamă de principalele coordonate ale realității istorice, compozitorul (care este și propriul său libretist) aduce pe scenă, în rol definitoriu poporul, ceea ce conferă spectacolului monumentalitate, excelent pusă în valoare de realizatorii montării. Este, deopotrivă meritul decorurilor sugestive și maiestuoase, al costumelor — discret stilizate — ca și al modului în care sînt „minuite" masele de oameni. Și nu putem trece peste aceste calități ale spectacolului fără a aminti de efortul creator și talentul cvartetului de realizatori principali : regizorul Jean Rînzescu, scenograful Ion Ipser, dirijorul Paul Popescu și maestrul de cor Stelian Olariu. Un rol deosebit de greu și complex, prin întindere și solicitarea permanentă, a vocii, rolul lui Decebal a fost realizat cu acuratețe de basul Nicolae Florei. La rîndul ei, mezzosoprana Iulia Buciuceanu (Drigisa, regina Daciei), scoate în evidență, prin calitățile vocii și printr-un sigur simț artistic, lirismul ariilor cu adînci rădăcini în melosul nostru baladesc.

Ultima parte a operei poate fi considerată, cred, drept cea mai izbutită componistic. În actul IV tablourile V și VI) momentele lirice subliniază tragedia morții Argezei și apoi a lui Decebal, prin arii scrise cu motive de muzică populară, mărturisind o permanență a predilecțiilor compozitorului. Ne-a reținut atenția cîntecul păstorașului interpretat cu farmec juvenil de Elena Marinescu și nu mai puțin aria străjerului (din tabloul VI). întrucît, pe lîngă melodicitate, aceasta presupune și dificile rezolvări tehnice; ea a oferit o imagine concludentă asupra capacităților vocale și interpretative ale tînărului Cristian Mihăilescu.

Tot dintre tinerii soliști trebuie menționată vigoarea și discreția cu care Dionisie Konya (în rolul Marelui Preot) a susținut o partitură, dacă nu foarte consistentă, oricum întinsă pe parcursul întregii reprezentații. Nu putem încheia fără a constata preocuparea scenei noastre lirice de a valorifica creația originală prin montări de elevată ținută artistică.

Doina MOGA

SINTAGME

In **Orizont** nr. 8, a.c. p. 28, Alexandra Indrieș ne mărturisește că : „Lectura volumului — (**Frumusețea amară** de Ion Maxim, n. n.) — pune deci o seamă de întrebări cu privire la problematica raportului între conștiință, scop și tendință. Pentru elucidarea ei, interesante indicii se găsesc în **Logica și Estetica** lui Hegel".

Ce s-ar fi făcut Hegel fără Ion Maxim ?

Marin Sorescu pregătește o nouă carte pentru copii, un nou **Unde fugim de acasă.** De astă dată în versuri. Cităm dintr-un grupaj apărut în revista „Cronica" : **Undeva sub doi altoi / A murit un pițigoi, / Pasă-mi-te, pasă-mi-se / Cum murise o mierlise // Dar mierloiul de pe cracă, / Ce să facă, ce să facă ? / S-a gîndit la azi, la ieri, / Și a plîns din răsputeri.**

O rubrică interesantă, intitulată **Cel mai scump tablou din lume,** semnează Gabriela Melinescu în revista **Femeia.** Comentînd cu finețe și lirism pînze celebre de Breughel, Tizian etc., autoarea cărții **Interiorul legii** se exersează într-o nouă ipostază : aceea de cronicar plastic, sau ne confirmă pe aceea de eseistă.

Gh. Pițuț, **Ochiul neantului,** Editura tineretului. **Un Ion Alexandru lipsit de durerea mistică a acestuia.**

N. Ciachir — V. Gălățeanu, **R.S.F. Iugoslavia,** Editura Enciclopedică. O

utilă lucrare cu profil monografic, despre țara vecină.

Apropo de apariția noii serii de OPERE — Sadoveanu, **„Contemporanul"** sugerează **„Editurii pentru literatură să desăvîrșească această valoroasă inițiativă, atît de binevenită, prin editarea, în colaborare cu «Electrecordul» a unui disc conținînd excepționala cuvîntare a lui G. Călinescu rostită în aula Academiei la sărbătorirea a 80 de ani de la nașterea lui Mihail Sadoveanu. Este, fără îndoială, atît prin conținut cît și prin tonul cu care a fost rostită, capodopera exegezei sadoveniene între cei mai mari dintre cei mai mari ai acestei culturi".**

Subscriem !

Grigore Arbore, **Cenușa,** E.P.L.

Nu este vorba de cenușa păsării Phönix. Ci de serumul versificărilor.

S-A DESCHIS CU ADEVĂRAT ANUL UNIVERSITAR ?

Întrebarea de mai sus pare un paradox. A trecut o treime din luna octombrie, din calendarul universitar s-au rupt deja destule file și s-ar crede că această întrebare nu se justifică.

Dar ea se referă la condițiile *reale* care marchează deschiderea anului universitar : startul în pregătirea profesională, consumarea primelor măsuri care asigură o bună desfășurare a cursurilor, reglementarea programelor, activitatea decanatelor și a consiliilor asociațiilor studențești din institute și facultăți, toate existînd *ca premise* ale unui răspuns la întrebarea formulată.

Un raid la cîteva facultăți din centrul universitar București îndreptățește cu atît mai mult sensurile interogative cu cît mai există numeroase lucruri rămase într-o inerție „de vacanță", care așteaptă o rezolvare urgentă.

Dar cum în acest caz nu ne putem permite să apelăm la un oracol al petalelor smulse pe textul „s-a deschis, nu s-a deschis, s-a deschis..." și doar afirmația din ultimul caz să ne permită să sperăm într-o perspectivă fericită, reportajul își propune să puncteze unele situații ce trebuie să devină „prime urgențe" pentru organele în drept.

CINE VINE ?

După o discuție cu tovarășul Ion Bari, vicepreședinte al C.U.A.S. de la Academia de studii economice, care ne releva unele măsuri organizatorice luate de asociație pentru asigurarea unui climat propice primei perioade a anului universitar și care ne semnala prezența aproape majoritară a studenților la cursuri și seminarii am avut surpriza să observăm totuși deficiențe ale programului care duc la dezorientarea studenților și la amînarea unor seminarii în vederea „recuperărilor" viitoare.

7 octombrie, ora 11,45. *Grupa 138 din anul al III-lea al Facultății de economia producției* avea în orar seminar la sala 205. Nu se știa precis ce seminar : de cibernetică sau de statistică. Întrucît era vorba de un seminar „la alegere" — studenții grupei optînd pentru unul din ele prin cereri depuse anterior la secretariat — era așteptată cu legitim interes sosirea unui cadru didactic, care să lămurească ce seminar se va ține și cine trebuie să rămînă. Toți cei 23 de studenți ai grupei erau prezenți. Nu venise nimeni. Supozițiile și dezamăgirile se succedau rapid ori de cîte ori cineva se îndrepta spre sala 205.

Ora 11,50. N-a venit nimeni. Cei de la „cibernetică" începeau să plece.

Ora 12,00. Au plecat și ceilalți. La fel de nedumeriți, amînînd pentru altă zi dezlegarea acestui mister. Deci, în condițiile date, nimic nu ne îndreptățește să afirmăm că „s-a deschis cu adevărat anul universitar".

Desigur aspectul surprins la A.S.E. nu ne permite să punem în umbră activitatea pe care cadrele din conducerea institutului și asociației au depus-o pînă acum. Dar eliminarea tuturor „punctelor negre" se impune.

CINE PLEACĂ ?

Aceeași problemă a precizării orarelor se pune și la Facultatea de geologie-geografie.

8 octombrie, ora 9,15. Jumătate din cursul de „Geologia R.S.R." al anului al IV-lea s-a consumat pe culoar. Trecut în orar de la 8,30 la 10,30 cursul n-a putut începe în sala stabilită (amfiteatrul I A), pentru motivul că această sală era ocupată de studenții unui an de la Facultatea de limbi romanice. Printr-o înțelegere între decanatele facultăților, sălile rămase *libere* în anumite ore au fost puse la dispoziția Facultății de limbi romanice. Dar amfiteatrul I A avea pentru această oră o dublă programare.

Și cum geologia nu se poate învăța pe culoar, considerăm că ar trebui acordată mai multă atenție sincronizării orelor în astfel de situații.

Altfel, disputa generată de întrebarea „Cine pleacă ?" riscă să persiste.

SUGESTII, DAR ȘI ECHIVALENȚE FORMALE

Pentru acoperirea necesarului de săli pentru cursuri, în unele facultăți ar trebui să se ia inițiative care să permită folosirea la maximum a posibilităților existente. Putem cita de exemplu situația Facultății de limbă și literatură română. Numărul restrîns al sălilor de curs și seminar duce la unele greutăți în stabilirea orarelor, care evident nu pot asigura echilibrarea lor, mai multe grupe sau chiar ani de studiu avînd un program cu multe „ferestre" și cu prea puțin timp liber necesar studiului individual. Nu s-ar putea utiliza (la fel ca la alte facultăți, situate în aceeași clădire) și spațiile de la subsol pentru amenajarea unor săli de seminar, aceasta bineînțeles în timp util ?

Problema unor localuri se pune și la Institutul politehnic. Darea parțială în folosință a noului corp de clădiri ar fi trebuit să ducă la o dezaglomerare a programului. Dar stabilirea unei echivalențe formale — pentru suprafața primită în noul local, Institutul politehnic a cedat o suprafață egală (în m²) din vechiul local unde însă erau mai multe săli. Majoritatea grupelor din institut avînd un număr restrîns de studenți, nu este avantajoasă desfășurarea unui seminar cu 10 oameni într-o sală pentru 60, de exemplu. O revenire la măsurile luate ar sprijini conducerea institutului în activitatea de programare mai judicioasă a orelor de curs.

„TIGRUL" LA CONCURENȚĂ CU SEMINARIILE

Se pare că integrarea unor studenți în viața universitară se face mai greu, dominînd pe alocuri „deprinderile" estivale.

Pornind de la *efect* și nu de la *cauză*, într-una din zilele trecute am realizat un sondaj la cîteva săli în care mulți studenți își fac orele de curs și seminar. E un cadru neobișnuit, fiind vorba de săli de cinema. La ora 10,00, deci în plin program, casele de bilete epuizaseră cele 40 de bilete „studențești" vîndute numai pentru matinee.

Acolo unde rula „Tigrul", peste 20 de studenți politehniști, mai mulți de la geografie, chimie, istorie, semnau în condica de prezență. Și majoritatea aveau ore de la 7,30 la 13,30. Dar tentația „Tigrului" a învins.

Pentru ei anul univ[...] chiderea.

CĂMINE, CANT[...]

Repartiția în cămine [...] asigurării unei desfășu[...] universitar. Atunci cîn[...] ști dinainte numărul [...] respective, urmînd ca [...] problema prin mutări ș[...] decît la... drumuri ned[...] dițiile de care amintea[...]

Discuția se referă l[...] lui studențesc Grozăveș[...] sității, care fuseseră c[...] deja, au fost anunțați [...] Blocul B, pentru că s[...] trebuie să se mute în [...] cul acela... Caracteristic[...] tă și în funcționarea [...] Grozăvești. Stabilirea [...] re la care să se servea[...] a dus la aglomerarea e[...] ce la celelalte nu era [...] că la insistențele comi[...] problemă a fost rezolv[...]

Dar pînă atunci au[...] pierdere de timp.

POLUL PLUS

Crearea unei eferves[...] prin complexul de mă[...]

Absolvenți de facultate, nu absolviți de răspundere

(Urmare din pagina 1)

Toate acestea ne lasă să înțelegem de la sine necesarul actual de cadre cu înaltă pregătire. afluența viitoare de mînă de lucru, de tineri absolvenți ai învățămîntului superior, către județul Dîmbovița. Și, tocmai pentru că acest județ se numără printre județele „cu necazuri" în ceea ce privește asigurarea cu cadre specializate a celor mai diverse domenii de activitate, revista noastră și-a îndreptat atenția și asupra lui.

1. ȘTIAȚI CĂ GHEBOAIA, „SPERIETOAREA" NEJUSTIFICATĂ A TINERILOR ABSOLVENȚI, SE AFLĂ ÎN JUDEȚUL DÎMBOVIȚA ?

Gheboaia, satul pe care, apriori, nu-l doresc mulți tineri absolvenți de facultate, se află în județul Dîmbovița. E un sat ca multe altele, cu oameni harnici, cumsecade, un sat mare și bogat, către care te duce, din Tîrgoviște, autobuzul de 8,30. Cînd un tînăr profesor primește foaia de repartiție pentru Gheboaia, actul atinge proporțiile unei calamități personale : „gluma din facultate mi s-a adeverit mie ; de ce tocmai mie ?!" Firește, la fața locului, tînărul respectiv e nevoit să-și schimbe părerea și să-și privească cu alți ochi locul de muncă...

Din păcate, optica pe care o codificăm, pe bună dreptate, „optica Gheboaia", se referă la întreaga arie a județului. Mulți dintre tinerii absolvenți ai institutelor de învățămînt superior vin în județ cu nemulțumiri preconcepute, chiar dacă sînt repartizați în orașe, și nu rare sînt cazurile cînd șeful întreprinderii sau instituției e asaltat cu cereri repetate pentru acordarea unei „negații", care să faciliteze dezertarea din post a cadrului respectiv, plecarea lui, angajarea în altă parte.

În sectorul de învățămînt și cultură al județului situația e dintre cele mai alarmante. Anul acesta au fost repartizați în județul Dîmbovița 294 de tineri profesori. S-au prezentat, cu chiu, cu vai, azi unul, mîine altul, 269 dintre ei. 25 au dat bir cu fugiții, **în timp ce 570 de posturi sînt ocupate de suplinitori, majoritatea cu studii medii. Lipsesc profesori de științe naturale, de matematică, de fizică, de chimie și în special de limbi străine.** Anul acesta au fost repartizați în județ **doar 4 absolvenți ai secțiilor de limbă engleză, dintre care s-a prezentat unul singur.** Restul (Georgeta Nedelcu, Violeta Noris și Cornelia Puchin, foste studente ale Institutului de limbi străine din București), sînt în curs de căutare a posturilor care „cu onoare, li se cuvin" prin Capitală. Cererile pentru „negație" se țin lanț. Cea mai bătăioasă s-a dovedit Elena Rușină, absolventă a Facultății de fizică și chimie a Institutului pedagogic din Iași, care, deși și-a ocupat postul la Școala generală din Morteni, nu slăbește deloc cu insistențele sale Inspectoratul școlar județean.

La Direcția pentru problemele de muncă și ocrotire socială de pe lîngă Consiliul popular județean, aflăm că nici în domeniul industriei situația nu se prezintă strălucit. Astfel, din cei 46 specialiști solicitați Ministerului Învățămîntului de Uzina de utilaj petrolifer Tîrgoviște, au fost repartizați 14 și s-au prezentat 10. Și asta în vreme ce secțiile de bază ale uzinei, cum sînt serviciile de concepție și secția metalurg-șef, duc o lipsă acută de cadre specializate, posturile fiind ocupate în continuare de cadre cu pregătire necorespunzătoare. Cazul nu este unic. Astfel, la Fabrica de frigidere din Găești, unde peste foarte puțină vreme vor intra în producția de serie mult așteptatele frigidere românești cu compresor, s-au prezentat 4 ingineri din cei 9 repartizați, deși întreprinderea solicitase 22. La întreprinderea textilă „Bucegi" din Pucioasa situația e și mai gravă : 45 specialiști ceruți, repartizați zero, prezentați, firește, tot zero. Și exemplele ar putea continua. La un număr de 40 de unități economice continuă să fie 100 de posturi de ingineri și economiști vacante. Din cei doar 80 de repartizați (față de 170 solicitați) s-au prezentat, cu chiu, cu vai, 70.

Dintre aceștia, trei ingineri, repartizați la Uzina de utilaj petrolifer, au refuzat pînă la urmă postul, iar 5 ingineri din „lotul" Fabricii de frigidere au anunțat, ulterior, că „și-au găsit" posturi în Capitală și în alte orașe mari. Inexplicabil este și faptul că, trecînd peste o seamă de reglementări, anumite întreprinderi și instituții angajează fără nici o reținere specialiști care au dezertat de la locul de muncă unde erau repartizați. Ne întrebăm, tot acum, de ce persistă în cererea sa conducerea Uzinei mecanice Cîmpina care se încăpățînează „s-o ceară" cu adrese în regulă pe inginera Radu Ana-Maria, absolventă a Institutului politehnic din Iași, care a fost pusă la dispoziția Consiliului popular județean Dîmbovița în baza unei dispoziții clare de repartizare, cu nr. 999/1969 ?

Se știe că și așa situația cadrelor de ingineri și economiști repartizați Consiliului popular județean nu e satisfăcătoare, 13 dintre tinerii absolvenți, trimiși aici cu formele și dispozițiile de rigoare, refuzînd să-și ocupe postul. Printre aceștia îi amintim pe arhitecții Gh. Alexandru Mănceac, Paul I. Popescu și Gabriela T. Bidîrcea, aceasta din urmă, deși localnică, întrecîndu-se pe sine însăși în a-și găsi o partidă de mariaj în București.

În județul Dîmbovița, așa cum ne relata tovarășul **Constantin Albu**, șeful Direcției județene de statistică, se face puternic simțit un fenomen de „migrație" a cadrelor. La începutul anului trecut, cifra salariaților care plecaseră din județ „mai aproape de București" depășea 22 000, incluzînd în ea și cîteva mii de specialiști cu pregătire superioară. Este cazul să nu se permită contaminarea cu această molimă și a absolvenților din promoția 196[...] casa primul salariu.

2. „ASTA E, TOVAR[...] MISIILOR DE REPAR[...] ESTE ÎNCĂ DEFICITA[...]

În județul Dîmbovi[...] prinderile și instituții[...] vacante. Institutul de [...] trucții, aflat în faza d[...] sub 50 la sută din num[...] hitecți necesar. Catedr[...] date pe mîna pensiona[...] de liceu ; numai în Tî[...] de limba franceză lib[...] numărul lor se ridică la[...]

— Am cerut profeso[...] rînduri, direct la min[...] ne-a trimis nici u[...] decepționat tovarășul [...] șef în Inspectoratul șco[...] comisiile de repartizare[...] cu multe deficiențe, pr[...] specialiști în limbi st[...] întreprinderi și institu[...] provincia, n-am avea [...] străină în limba autoru[...]

De altfel, în activita[...] zare s-a făcut cunoscu[...] perficialității. Se știe [...] începerea repartizărilo[...] presa românească un [...] al modului în care tr[...] Ei bine, s-a dovedit c[...] misii n-au aplicat pr[...] lament, fapt care îi sil[...] refuze postul sau le cr[...] mai neplăcute. Așa se [...] Rînceanu continuă să [...] timp ce soțul său nu s[...] trucît specialitatea lui[...] ziune ; așa se face că [...] Pucioasa, trimis la st[...] „Trainica" din această [...] urgent" în celălalt colț[...] are mare nevoie de s[...] inginera chimistă Doi[...] Tg. Mureș, cu mamă [...]

Orele 11,45. Cei 23 așteaptă...

Orele 12,00. Cei 23 pleacă...

nai amînă des-

UMURI...

între condițiile
nale a anului
face fără a se
din căminele
să se rezolve
, nu se ajunge
deservesç con-

al Complexu-
denții Univer-
se stabiliseră
să se mute în
din acest bloc
ntru că în blo-
start fals exis-
din complexul
de autoservi-
cîte un meniu
unora, în timp
meni. Se pare
antină această

muri lungi și

BĂRII

materializată
de unele deca-

Biblioteca A.S.E. Atmosferă de „sesiune"

nate și consilii A. S., permite un răspuns afirmativ la întrebarea conținută în titlul reportajului.

Primirea făcută studenților din anul I la Facultatea de geologie-geografie, vizitarea laboratoarelor și catedrelor, organizarea unei discuții cu conducerea facultății, aportul membrilor din consiliul A.S. la rezolvarea unor probleme, activitatea comisiei metodico-didactice, sala bibliotecii A.S.E., care numără în medie 500 de cititori pe zi, sînt tot atîtea argumente.

Opțiune : la film sau la seminar

Același lucru se poate afirma și cu privire la Institutul politehnic.

Dar, aceste măsuri, înscrise oricum în planul firesc al pregătirii și asigurării unei desfășurări optime a anului universitar, trebuie să existe în deplină concordanță cu remedierea oricăror deficiențe (este necesară, desigur, și participarea conștientă a studenților), dintre care unele au fost semnalate în rîndurile de mai sus pentru ca răspunsul la întrebare să vină plin, fără ezitări : *S-a deschis cu adevărat anul universitar...*

Dan BRÎNCOVEANU

Nervi de toamnă

Într-o seară am făcut o vizită în Complexul studențesc observator din Cluj. Era o seară de toamnă, brumă, frig și multe alte imagini poetice și lipsite de căldură. Din loc în loc ardeau focuri. Aha !, mi-am spus încîntat. Se toarnă un nou film istoric, superproducție ecran lat și întrebări insinuante „aveți nevoie de un bilet ?" Eu personal nu aveam nevoie de așa ceva, ci de o lămurire. Apoi am văzut fumul gros și cald răzbătînd pretutindeni și creierul meu plin de legături prozaice m-a dus la o concluzie : sînt focuri de toamnă împotriva înghețului. Da, nu mă înșelam. Serveau aceste misiuni călduroase. Asta mi-a confirmat-o și o siluetă apărută între două meditații de-ale mele.

— Aveți în jur vreo livadă ? — am întrebat-o cu tot respectul cuvenit celor care lucrau în condiții atît de grele.

— Nu, cămine studențești.

Recunosc sincer că prin fum nu-i vedeam bine fața și nu aveam nici o certitudine asupra logicii celui din fața mea. Mi-am amintit însă că pentru a te înțelege cu „unii" trebuie să posezi o logică specială.

— Și fumul la ce servește ?

— La încălzitul căminelor.

Dialogul mergea perfect. Mă felicitam pentru noua logică.

— Dar caloriferele ?

— Nu circulă.

— Cine, caloriferele ?

Într-adevăr intrasem perfect în joc.

— Nu, apa caldă. Trebuia să circule prin calorifere de la 23 septembrie. Ultimul termen.

— Și ?

— Și astăzi sîntem în 10 octombrie, iar caloriferele stau ca de gheață.

— Stau sau sînt ?

— Sînt.

Acum înțelegeam rostul focurilor.

— Și nu cumva știi cine a rămas de gheață în toată această situație ?

— Nu știu. Și nici pe tine nu te sfătuiesc să încerci să afli. Vor începe din nou : știți furnizorul, știți materiile prime, știți... Dacă vreți cu orice preț să ne dați un ajutor atunci mergeți la Institutul meteorologic. Cel mult aceștia vor fi mai preciși decît Trustul de construcții și montaj care ne-a promis încălzire centrală încă din 23 septembrie. Să ne spună clar : în astă noapte o să cadă brumă, pentru protejarea pomilor fructiferi trebuie să se aprindă, prin livezi, focurile în atenția celor care lucrează în agricultură. În felul acesta le vom aprinde și noi pe ale noastre. Continui în aceeași logică.

— Să vă apărați pomii ?

— Nu, studenții.

Hait ! Iar am uitat cu cine stau de vorbă. Iar am uitat de logica ciudată a celui din fața mea. Și de logica ciudată a celor de la construcții și montaj din Cluj. Pentru care e nevoie de o lecție. Nu de logică !

Ion CRISTOIU

---

nte de a-și în-

VITATEA CO-
N PRODUCȚIE

toate întreeroase posturi
pentru cons-
e, are cu mult
ineri și de ar-
bi străine sînt
. absolvenților
istă 10 catedre
p ce în județ

ază în repetate
nul acesta nu
e confesează
escu, inspector
n. Indiscutabil,
entale lucrează
căptușească cu
ite ministere,
de parcă noi,
citim o carte

or de reparti-
aspect al su-
ncă înainte de
blicat în toată
clar și concis
curgă acestea.
tre aceste co-
acestui regu-
absolvenți să
ăți dintre cele
nomista Lucia
Tîrgoviște, în
nsfera aici în-
l", la Televi-
r localnic din
brica textilă
fost „expediat
eși „Trainica"
șa se face că
domiciliată în
vă și un tată

bătrîn, n-a fost repartizată în Tg. Mureș spre a-și ajuta părinții singuri, deși în acel oraș continuă să existe posturi de ingineri chimiști libere.

Apariția unor astfel de situații demonstrează că și pe filiera comunicării posturilor libere există unele defecțiuni ce impietează o cît mai judicioasă repartizare a absolvenților.

Este firesc ca aceste cazuri particulare (și sînt multe dintre acestea) să nască dorința legitimă a celor nedreptățiți să se apropie de soț sau de soție, să-și caute cumva post în localitatea de domiciliu (acestea fiind, de altfel, recomandări absolut legale de repartizare, aprobate printr-un H.C.M. publicat și răspublicat), îngroșînd numărul nemulțumiților de profesie, al celor care, dînd piept cu greutățile inerente primelor săptămîni de producție, dezertează de la postul lor de răspundere cetățenească. Este timpul ca aceste comisii să-și îmbunătățească în anii viitori activitatea, aducînd un sprijin real întreprinderilor, instituțiilor, oamenilor.

Firește, gîndindu-ne la sprijinul pe care trebuie să-l acorde **oamenilor**, nu trebuie să se ajungă la situații de felul aceleia în care se complace familia Elena și Nicolae Ghiga, ambii absolvenți de nu prea multă vreme ai Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" din București. **Fugind de soarele cîmpiei, Nicolae Ghiga e actualmente șef al serviciului de organizare a producției, a salarizării și normării muncii la Fabrica textilă „Trainica" din Pucioasa, iar soția sa — șef al serviciului de planificare în aceeași întreprindere. Halal agricultori !**

3. NAVETISMUL, UN MINUS CLAR AL RANDAMENTULUI MUNCII.

Conform unei statistici sumare, aproape 2 000 dintre navetiștii județului sînt ingineri, profesori, medici sau economiști care fac zilnic dus-întorsul pe ruta București-județul Dîmbovița. Mai grav încă, există chiar și ingineri agronomi sau medici veterinari care preferă să ia aproape zilnic trenul „spre casă", la București, în vreme ce campania agricolă se află la limitele sale de vîrf. Constatarea noastră a recunoscut-o și conducerea consiliului popular județean.

Bucureștiul exercită, așadar, o tentație de mare anvergură, cuprinzînd în tentaculele ei o mare parte dintre cadrele de specialiști, aducînd prejudicii potențialului de muncă, randamentului muncii și prezenței normale la serviciu. Există numeroase cazuri cînd navetiștii refuză locuințele oferite în județ, ca și cazuri în care navetistul „de București" nu are în Capitală domiciliu „cu spațiu", ci doar gazdă. Mentalitatea conform căreia Bucureștiul oferă TOTUL și provincia nimic mai este, așadar, înrădăcinată, și prea puține sînt forțele care caută s-o anihileze.

— Din păcate, avem foarte mulți navetiști „bucureșteni" printre absolvenții învățămîntului superior, în special din localitățile de pe linia Tîrgoviște-Titu-București și Găești-Titu-București — ne spune tovarășul **Ioan Călcioiu**, prim vicepreședinte al consiliului popular județean. Noi ne străduim să le acordăm în limita posibilităților actuale condiții de cazare, dar deseori ne lovim și de refuzuri. **Datorită navetismului profesorilor suferă activitatea culturală de masă, datorită navetismului agronomilor suferă agricultura, datorită navetismului medicilor, care ar trebui să fie permanent în circumscripțiile respective, suferă, în primă și în ultimă instanță, omul.** Voi da un exemplu : în iarna trecută, o femeie dintr-un sat al nostru avea o naștere foarte grea, care necesita intervenție chirurgicală rapidă. Cadrele medicale medii de acolo n-au putut s-o rezolve. Zăpada era de aproape 2 metri. Pînă ce am obținut aprobarea M.F.A. să trimitem în ajutorul femeii o tanchetă militară, pînă s-o transporte tancheta — de altfel singurul mijloc de transport pe asemenea nămeți — pînă la cea mai apropiată localitate unde se afla un medic dispus s-o opereze, femeia a decedat...

Nu mai comentăm. Iresponsabilitatea din acest caz e, dacă vreți, identică cu iresponsabilitatea tuturor specialiștilor voiajori, care nu văd că prezența la locul de muncă în limitele normelor cetățenești, umane, este unul din criteriile de bază ale datoriei lor față de societatea care le-a înlesnit specializarea într-un domeniu sau altul.

În speranța că lucrurile nu vor fi lăsate să continue pe pista aceasta, că cei vizați se vor integra cu trup și suflet efortului general, înnoitor, revista noastră își face, astfel, datoria în fața viitorilor specialiști, actualii studenți, ca și în fața tuturor celor chemați să nu înșele așteptările ALMEI MATER.

Am înfățișat situația prezenței la locul de muncă a tinerilor absolvenți ai învățămîntului superior, într-unul din județele țării, care, ca atîtea altele, resimte o nevoie acută de cadre calificate. Departe de a fi satisfăcătoare, maniera în care unii tineri „înțeleg" să răspundă la chemările întreprinderilor, instituțiilor, altor organizații socialiste din localitățile provinciei, ne determină să ne oprim cu mai multă seriozitate asupra acestui aspect al fugii de răspundere.

Tinerii absolvenți care nu s-au prezentat la locurile de muncă unde au fost repartizați, ca și cei care, ocupîndu-și vremelnic postul, cu premeditare, își pregătesc în prezent „rampa" pentru părăsirea orbitei, au avut în facultate profesori și colegi, au făcut parte dintr-o organizație politică comunistă. Spre deosebire de marea majoritate a colegilor lor (care au înțeles că învățămîntul într-o facultate presupune, de fapt, încă din prima secundă a examenului de admitere în facultate, o angajare cu profunde implicații sociale) ei înșcală cu bună știință încrederea cu care au fost investiți de societate, de profesorii, de colegii lor.

Ei au, de asemenea, părinți, prieteni și cunoscuți, care le urmăresc pașii, care le comentează fiecare acțiune, bună sau rea. În speranța că va găsi, în rîndurile acestora, ecoul așteptat, revista noastră își pune spațiul la dispoziție pentru discutarea publică a abdicărilor de la locul de muncă, a lipsei de răspundere profesională manifestată de unii dintre tinerii absolvenți. Așteptăm și opiniile Ministerului Învățămîntului, care întîrzie încă definitivarea regulamentului de repartizare. O parte din opinii le vom solicita noi înșine, altele, însă, nu ne îndoim că se vor face auzite de la sine, prin luări de poziții tranșante, prin manifestarea spiritului de combativitate regenerator, necesar acum mai mult ca oricînd.

● Octombrie 1968.

Sînt lansate navele cosmice **Soiuz 2** fără pilot la bord și **Soiuz 3** avînd la bord pe Gheorghi Beregovoi. Ultima navă realizează **căutarea** prin radiolocație de bord a navei **Soiuz 2** și **apropierea la mai puțin de 200 metri** de aceasta.

● Ianuarie 1969.

Din nou lansarea în spațiu a două nave cosmice : **Soiuz 4** și **Soiuz 5**. Prima este pilotată de Vladimir Șatalov (fostă rezervă a lui Gheorghi Beregovoi). A doua a avut la bord pe cosmonauții Boris Volnov, comandantul navei, Evgheni Hrunov și Alexei Eliseev. S-a realizat pentru prima dată **cuplarea** celor două nave prin pilotarea manuală de către Vladimir Șatalov. Ultimii doi cosmonauți din **Soiuz 5** au trecut în **Soiuz 4**, reîntorcîndu-se pe Pămînt cu aceasta.

● 11 octombrie 1969.

Este lansată nava cosmică **Soiuz 6** avînd la bord pe lt. col. Gheorghi Șonin (pilot) și pe ing. de bord Valerii Kubasov, candidat în științe tehnice. Printre sarcinile de zbor prevăzute pentru echipajul acestei nave sînt : verificarea complexă și încercarea sistemelor de bord a **complexului racheto-cosmic Soiuz de construcție perfecționată** ; punerea la punct a sistemului de comandă, orientare și stabilizare manuală **în condiții grele de zbor** ; efectuarea unui mare volum de observații științifice asupra spațiului cosmic circumterestru, precum și asupra atmosferei terestre, în scopul folosirii datelor obținute în meteorologie ; efectuarea de cercetări medico-biologice pentru stabilirea influenței factorilor zborului cosmic îndelungat asupra organismului uman ; **experimentarea pentru prima oară în cursul unui zbor cosmic a diferitelor procedee de sudare a metalelor în vid și în condiții de imponderabilitate.**

Ultima dintre experimentări stîrnește un deosebit interes în vederea realizării viitoarelor „complexe cosmice", pretîndu-se foarte ușor la automatizare și fiind o metodă calitativ superioară metodelor anterioare de sudură.

● 12 octombrie 1969.

O nouă navă cosmică **Soiuz 7** vine să însoțească în tandem nava **Soiuz 6** lansată înainte. La bordul ei se află lt. col. Anatoli Filipcenko, comandantul navei (care în ianuarie 1969 a fost dublura lui Vladimir Șatalov), Vladislav Volkov, inginer de bord, și Viktor Gorbatko, inginerul cercetător al navei (care în ianuarie 1969 a fost dublura lui Evgheni Hrunov). Potrivit programului elaborat noul echipaj cosmic va desfășura o serie de cercetări și experimente tehnico-științifice ; executarea unor manevre cosmice și a unor observații asupra evoluției celor două nave Soiuz-6 și Soiuz-7 ; Observații asupra corpurilor cerești luminoase și **elaborarea unei metode vizuale de orientare după stele** ; stabilirea adevăratei luminozități a stelelor. Deja cosmonauții acestei nave au trecut la primele cercetări, făcînd observații asupra Pămîntului, experimente medico-biologice și studiind influența pe care o au micrometeoriții asupra suprafețelor hublourilor. **De asemenea, echipajul de pe** Soiuz-7 **a executat cercetări tehnice importante legate de navigația autonomă.**

● În sfîrșit, luni, 13 octombrie 1969, o nouă navă sovietică cu doi oameni la bord a luat startul : **Soiuz 8**. La bordul ei se află col. Vladimir Șatalov, comandantul navei (fost comandant al navei **Soiuz-4**) și Alexei Eliseev, inginerul de bord (care a participat și la zborul navei **Soiuz-5**). **În cursul zborului în grup al celor trei nave pilotate, se vor efectua complexe cercetări științifice simultane în spațiul cosmic circumterestru, conform unui program larg** : punerea la punct a unui sistem complet de comandă a zborului în grup a trei nave cosmice, înfăptuirea manevrării reciproce a navelor pe orbite, în scopul rezolvării unor serii de probleme legate de punerea la punct a unui sistem cosmic pilotat. Zborul în grup al celor trei nave cosmice va permite realizarea programului de experiențe științifice și tehnice prevăzut a fi o nouă etapă în cucerirea spațiului cosmic.

În zilele de 11, 12 și 13 octombrie s-au lansat succesiv în Uniunea Sovietică trei nave cosmice din complexul Soiuz, purtînd numerele 6, 7 și respectiv 8, cu oameni la bord. Pentru prima oară în istoria zborurilor cosmice în spațiu se află simultan trei nave pilotate, pentru prima oară șapte cosmonauți se află împreună în spațiu. Înainte de a da cuvîntul unor specialiști în materie, să încercăm un memento al zborurilor din programul Soiuz.

În exclusivitate pentru „Viața studențească"

Al cincilea ocean li s-a supus și lor

Echipajul navei cosmice „Soiuz-7", care în prezent se află în plină misiune de zbor, e alcătuit din trei membri : comandantul Anatoli Filipcenko, inginerul de bord Vladislav Volkov și inginerul cercetător Victor Gorbatko. I-am văzut personal la antrenamente, în sălile de curs, pregătindu-și temele de zbor, în timpul lor liber, cînd se poate discuta și despre probleme serioase, dar se poate și glumi.

Viețile acestor trei cosmonauți, deși relativ diferite, s-au unit, sudîndu-se în același punct...

Anatoli Filipcenko s-a născut la 26 februarie 1928, în satul Davidovka din regiunea Voronej. Ca toți copiii de vîrsta sa a urmat școala primară, apoi a intrat la Școala specială V.V.S., absolvind pe primul loc Institutul de aviație din Ciuguev. A lucrat în domeniul constructiilor.

Are, la activul său, peste 20 de tipuri de mașini de zbor, pe care le-a pilotat personal, totalizînd sute și sute de ore de zbor. A obținut diploma de pilot de încercare, apoi a urmat și a absolvit Academia militară de aviație, care a luat în prezent numele lui Iuri Gagarin.

S-a întîmplat ca, în urma cererii de a fi examinat de comisia medicală pentru a fi primit în detașamentul cosmonauților, Filipcenko să aștepte aproape o jumătate de an. Într-o zi a fost chemat la generalul comandant, care i-a înmînat un ordin, vorbindu-i despre înaltele perspective ale viitoarei sale munci.

— Bucură-te, i-a spus generalul. Neîndoielnic, te vor lua între cosmonauți. Dar chibzuiește bine, foarte bine...

Ceea ce i-a spus generalul s-a adeverit. Anatoli a chibzuit bine, și-a analizat toate posibilitățile hotărît să-și urmeze drumul înainte, în ciuda oricăror greutăți impuse de specificul pregătirii intense, uneori istovitoare, căreia trebuie să-i facă față cosmonauții.

În detașament, lui Anatoli îi spun, cu toții, „Filip al nostru". El a fost dublura lui Șatalov, tot timpul cît acesta s-a pregătit pentru zborul său pe „Soiuz-4". În urma acestei misiuni, Filipcenko a luat toate examenele cu calificativul excelent, fiind tot atît de bine pregătit ca și titularul zborului.

Biografia inginerului cercetător Victor Gorbatko este asemănătoare cu cea a comandantului. S-a născut la 3 decembrie 1934, în sovhozul Venți-Zaria, din raionul Krasnodar, în familia unui țăran. Înainte de a-și începe antrenamentele în detașamentul cosmonauților, el a absolvit cursurile inginerești ale Academiei Militare de Aviație „N. E. Jukovski".

Peste alți cinci ani, comandantul detașamentului de cosmonauți, Iuri Gagarin, scria : „Zboară pe avioane de vînătoare, pe cele cu decolare verticală, pe avioane transportoare de mașini. Pilotează atent, calm, dar și curajos... Își iubește meseria de cosmonaut. Cunoaște bine materialul din dotare și nava cosmică. Dorește extrem de mult să ia parte la un zbor cosmic."

Al treilea membru al echipajului, inginerul de bord Vladislav Volkov, s-a născut la 23 noiembrie 1935, în Moscova, într-o familie de aviatori. A absolvit zece clase, apoi a intrat la Institutul de aviație din Moscova. Și-a ales una din cele mai grele facultăți. Cu o solidă pregătire, s-a reîntors să muncească pe aerodromul pe care îl cunoștea demult, din anii școlii medii. Reîncadrat, mai tîrziu, în aeroclub, ca inginer, a zburat pe un IAK — 18, primind titlul de aviator-sportiv.

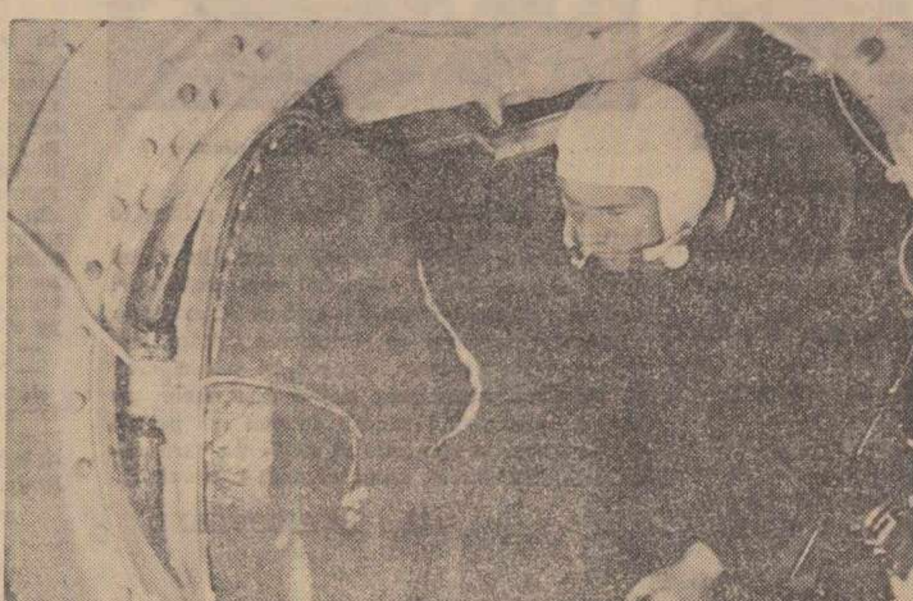
Omul își respectă întotdeauna principiile sale de viață. Vladislav Volkov și-a formulat astfel principiul său capital : „Să muncesc, să caut reușita în toate, să nu dau înapoi în fața greutăților". Apoi, cînd a aflat că i s-a aprobat candidatura pentru a deveni cosmonaut inginer, el s-a prezentat imediat în fața comisiei. Aceasta stătea pe gînduri...

Dornic să și zboare, Vladislav a vorbit comisiei despre cunoștințele sale de zbor, a spus că este perfect sănătos, că a învățat într-un aeroclub, că a obținut o serie de succese sportive, că a obținut locuri de frunte în întreceri aviatice. Aprinzîndu-se pur și simplu, a strigat, în cele din urmă :

— Nu pot să fiu un simplu administrator pe aerodrom, încredințați-mi o muncă grea, adevărată !

Apoi, la întrebarea de ce el, inginer, a ales drumul cosmonauților, Volkov a răspuns : „Doresc să învăț, să stăpînesc tehnica cosmică, s-o încerc și s-o dezvolt, dar așa cum fac aviatorii de încercare, care, din biroul de construcții aviatice, țîșnesc ei înșiși spre cer". Lui Volkov i-a fost dat, în noua sa muncă, să-și vadă împlinite dorințele : să învețe aviația reactivă, să zboare, să facă salturi cu parașuta..."

...Se spune că fiecare om are o chemare. Trebuie numai s-o găsești. Și dacă îți place să muncești, să perseverezi, e imposibil să n-o dobîndești. Anatoli Filipcenko, Victor Gorbatko, Vladislav Volkov au dovedit că și-au găsit chemarea, care i-a unit în lupta pentru cucerirea celui de-al cincilea ocean. Și, împreună, s-au plasat pe orbită...

Stepan FEDOSEEV
corespondent special al Agenției de presă Novosti

O nouă și grandioasă premieră spațială

Zborul simultan în spațiu al navelor cosmice din seria „Soiuz" reprezintă o realizare astronautică de mare răsunet cu implicații dintre cele mai importante privind dezvoltarea explorărilor spațiale.

Ceea ce impresionează în primul rînd este tocmai existența simultană în spațiu a trei nave, avînd la bordul lor 7 cosmonauți, efectuînd un zbor în grup, pe orbite cu caracteristici foarte apropiate.

Acest fapt permite efectuarea unor ample cercetări în diferite domenii ale științei și tehnicii. În cadrul acestor activități pe lîngă investigațiile de ordin tehnic privind funcționarea sistemelor de comandă automată și manuală a navelor, un loc important îl ocupă cercetările de astrofizică și cele de fizica atmosferei.

Este cunoscut faptul că învelișul gazos al planetei noastre constituie o piedică importantă pentru cunoașterea de către astronomi în amănunțime și cu precizia necesară a fenomenelor ce au loc în Univers, a mărimilor fundamentale ce caracterizează starea și evoluția corpurilor cerești. Efectuarea de către echipajele celor trei nave a unor ample cercetări privind luminozitatea stelelor și a Soarelui — element ce caracterizează starea fizică a acestor aștri — vine astfel să elucideze una dintre cele mai delicate probleme ale astrofizicii contemporane. Mai mult chiar, compararea rezultatelor obținute de cercetătorii cosmici cu cele ale observatoarelor terestre, va permite determinarea capacității de absorbție de către atmosfera terestră a energiei transmisă de aștri, element care prezintă o deosebită importanță pentru investigațiile astrofizice viitoare. Prin aceasta va fi posibilă de asemenea și corectarea numeroaselor date de care se dispune în prezent privind caracteristicile corpurilor cerești.

Printre multiplele sarcini tehnico-științifice încredințate acestei adevărate expediții spațiale figurează și experimentarea unor sisteme diverse de sudare a metalelor în vid și în stare de imponderabilitate.

În cadrul misiunilor astronautice anterioare s-a demonstrat că omul poate trăi și munci în spațiu. Cum va munci, cu ce agregate, ce condiții trebuie să îndeplinească aceste unelte — iată numai cîteva întrebări care preocupă de multă vreme specialiștii de tehnică spațială. Ingineria cosmică se găsește astfel în fața unor probleme noi, cu date noi, deosebite calitativ de cele de pe Pămînt.

Experimentul tehnologic spațial care are loc în aceste zile va da desigur un răspuns concludent în această problemă. Se deschide astfel perspectiva efectuării de către cosmonauți a unor complexe activități tehnologice, fie în scopul realizării în spațiu a unor construcții spațiale de mari dimensiuni sau a intervențiilor tehnice pentru recuperarea navelor avariate, fie chiar pentru executarea unor operații în sprijinul industriei terestre, prin folosirea condițiilor specifice de vid, și temperatură scăzută pe care le oferă spațiul cosmic.

Evenimentul spațial din aceste zile se înscrie așadar ca un important pas în dezvoltarea astronauticii, ca o nouă contribuție la extinderea domeniilor de activități tehnico-științifice spațiale.

Conf. univ. dr. ing. M. NIȚĂ

Științele particulare și sociologia [1]

Lucrarea sociologului sovietic „Sociologia științei" își propune să trateze — cu mijloacele eseului filozofic — o întreagă problematică legată de cele mai diverse aspecte ale sociologiei științei care a devenit nucleul scienticii (științei despre știință). Pornind de la ideea că orice știință care se constituie se bazează pe anumite izvoare istorico-științifice, autorul analizează antecedentele științifice ale sociologiei științei pentru care filozofia, istoria științelor naturii și tehnicii (cu diferitele încercări de generalizare a unor date ale dezvoltării acestora), precum și numeroasele considerații ale unor savanți de la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, printre care: Helmholtz, Ostwale, Poincare, Timiriazev, Langevin, Einstein, Joliot-Curie, Louis de Broglie, Born, Oppenheimer, Husenberg, Wiener etc.

Problemele sociologiei științei se caracterizează printr-un mod integral, complex, de abordare a fenomenelor studiate, ele apar în punctele de contact ale unor asemenea discipline ca: filozofia, economia politică, istoria științei și tehnicii, logica și psihologia creației științifice etc.

Baza metodologică a sociologiei științei o constituie materialismul istoric, care devine, de fapt, factorul fundamental pentru înțelegerea obiectului și a măsurilor acestei noi științe sociale. Sarcinile esențiale ale sociologiei științei constau în studierea legilor dezvoltării și funcționării științei ca un sistem unitar, inclus într-un sistem mai larg — cel social, iar scopul său practic este acela de a elabora bazele teoretice ale organizării și conducerii științei — adică a unui sistem de măsură care se sprijină pe logica afectivă a dezvoltării științei și care asigură ritmul optim de dezvoltare a acesteia.

Autorul pornește, în interpretarea fenomenelor dezvoltării științei și tehnicii, de la punctul de vedere al lui Marx care considera știința ca forță nemijlocită de producție în societatea contemporană.

Știința este legată de tehnică în sensul că procesele de dezvoltare ale științei nu pot fi cercetate izolat de procesele dezvoltării tehnicii. Autorul consideră aceste două domenii ca aparținînd unei teorii unice. De fapt, ceea ce le unește este tocmai baza lor metodologică comună — dialectica materialistă — care deschide perspective largi interpretării unice a fenomenelor și proceselor.

Astăzi observăm în domeniul tehnicii o anumită tendință de a se trece la cîteva activități care transformă proprietățile fundamentale ale materiei, adică tendința trecerii de la macrotehnologie la microtehnologie, de la sistemele tehnice bazate pe principii anorganice la sisteme tehnice de tip biologic, de la transformarea naturii inerte la transformarea naturii vii, inclusiv a naturii omului însuși. Observăm deci o lărgire a sferei de aplicabilitate a tehnicii în toate domeniile vieții sociale, iar în viitorul nu prea îndepărtat tehnica va participa în mod efectiv la procese și fenomene care astăzi par exclusiv de domeniul acțiunii și gîndirii umane. De unde vine această posibilitate nelimitată a științei și tehnicii de a participa în mod nemijlocit la toate activitățile omului? Răspunsul poate fi aflat în faptul că întregul sistem de cunoștințe al acestor două domenii este un rezultat al acțiunii directe dintre om și natură, dintre subiect și obiect. Practica socială — concept fundamental elaborat de gîndirea marxist-leninistă — implică raportarea în permanență a cunoștințelor umane la cerințele vieții reale, concrete.

Știința se manifestă, în cadrul practicii sociale, ca un instrument spiritual al cunoașterii și transformării naturii, ca moment al actului de muncă și ca acțiune, ca formă specifică a practicii sociale. Interacțiunea dintre știință și producție, dintre teorie și practică, se face pe calea transformării, pe de o parte, a producției într-o producție științifică, iar, pe de altă parte, a științei în știință productivă. În acest sens, revine în actualitate afirmația lui Marx conform căreia „dacă procesul de producție devine o sferă de aplicare a științei, atunci și, invers, știința devine un factor..., o funcție a procesului de producție". Autorul propune ca, pentru a analiza știința în esența sa, aceasta „să nu fie prezentată pur și simplu ca un oarecare sistem de științe, ci ca sistem al științei, ca un organism social, a cărui cercetare pe părți oferă tot atît de puțin pentru cunoașterea întregului ca și analiza anatomică a organismului viu al omului pentru înțelegerea esenței sociale a individului". Trebuie deci să înțelegem știința ca fiind în esența sa nu o colecție de adevăruri deja cunoscute, ci o perpetuă tensiune în vederea căutării lor, constituindu-se în diferite evenimente succesive ale activității de experimentare și cercetare prin care se urmărește cunoașterea și utilizarea legilor naturii și ale societății în dezvoltarea tot mai accentuată a progresului și civilizației umane. După cum remarca și John Bernal, „știința nu este un domeniu al gîndirii pure, ci al gîndirii aplicate permanent în practică și întărite neîncetat de practică".

Volumul are meritul de a ridica o serie de probleme de strictă actualitate și de a le da un răspuns, în limitele circumscrise de însăși dezvoltarea obiectului acestei noi științe sociale, pe cît de importanță pe atît de actuală.

[1] G. N. Volkov: *Sociologia științei*, colecția *Idei contemporane*, Editura politică, 1969.

Sinteza științifică — moment esențial al dezvoltării gîndirii contemporane [2]

Rezultat al expunerilor și dezbaterilor Colocviului internațional organizat de UNESCO, în 1965, volumul **Știință și sinteză**, prin care Editura politică inaugurează noua sa colecție **Idei contemporane**, este consacrat în întregime comemorării a 10 ani de la moartea lui Albert Einstein și a lui Pierre Teilhard de Chardin și împlinirea a 50 de ani de la descoperirea teoriei relativității generalizate.

Materialele — unele dintre ele evocatoare — și discuțiile care au avut loc se referă pe larg la contribuția celor doi savanți la realizarea unor sinteze de importanță esențială pentru înțelegerea dezvoltării științelor în secolul nostru. Colocviul UNESCO și-a propus — după cum declara în cuvîntul de deschidere René Maheu, directorul general al acestei organizații — **„confruntarea demersurilor și cuceririlor științei — adică a metodelor și a cunoașterilor — cu exigențele sintezei intelectuale pe care, prin definiție, le pun noțiunile de om și univers"**. Sinteza în știință nu constituie un simplu rezumat, o însumare a tuturor cunoștințelor acumulate de știință în decursul veacurilor, ci o operă viabilă, care deschide noi și multiple posibilități pentru dezvoltarea viitoare a științelor. În secolul XX, mai precis în primele trei decenii, s-au realizat descoperiri științifice de mare valoare, care au revoluționat cunoștințele științifice anterioare în așa măsură încît s-au produs noi mutații în cîmpul cercetării și al practicii științifice. Dacă ar fi să luăm numai descoperirile din fizică, geologie, paleontologie, astronomie, chimie etc., am întîlni tot atîtea noi descoperiri care au însemnat, pentru științele respective, puncte nodale în evoluția ulterioară a acestora.

Cele două mari teorii ale fizicii moderne: teoria relativității (restrînsă și generalizată) și teoria cuantică a microproceselor, precum și marile construcții cosmologice bazate pe aceste teorii au constituit momente hotărîtoare în dezvoltarea științei contemporane.

Ceea ce este semnificativ pentru majoritatea oamenilor de știință este recunoașterea — mai mult sau mai puțin evidentă — a eficienței metodei dialectice de gîndire elaborată de Marx și Engels. Dacă pînă la sfîrșitul secolului XIX și chiar în primele decenii ale secolului XX savanții și gînditorii din țările capitaliste nu s-au situat pe pozițiile filozofiei marxiste în abordarea descoperirilor științifice, după al II-lea război mondial se observă un proces de abandonare treptată a vechilor concepții idealiste, unilaterale și adoptarea în cercetările lor a dialecticii materialiste.

Sinteza științelor constituie tot mai mult un deziderat al timpului nostru și are implicații filozofice multiple, de la cele care vizează natura descoperirilor științifice și pînă la cele care privesc generalizări esențiale din diferite domenii ale științelor. René Maheu arăta în acest sens că astăzi este mai mult ca oricînd necesar de a ști **„în ce condiții un efort de sinteză totală poate să pretindă în același timp atît rigoare științifică cît și semnificație filozofică"**. Pornind de la faptul că știința are de rezolvat un deziderat esențial: unitatea cunoștințelor, a descoperirilor științifice, nu trebuie să facem abstracție nici de caracterul unitar al efortului oamenilor de știință, de comunitatea spirituală care se stabilește pe plan mondial între savanții și gînditorii de pretutindeni.

Comunicările științifice dedicate vieții și activității științifice a lui Albert Einstein beneficiază de nume de prestigiu ale științei mondiale: F. Gonseth, J. R. Oppenheimer, W. Heisenberg, J. Huxley, G. de Santillana, G. Holton, B. M. Kedrov etc. Sînt dezbătute aici probleme legate de importanța descoperirilor din fizică efectuate de Einstein, precum și urmările pe care le-au avut teoriile sale asupra relativității (restrînse și generalizate) pentru fizica newtoniană. Robert Oppenheimer evocă în cuvinte calde pe omul Einstein, care, conștient de răspunderea pe care și-o asumă oamenii de știință pentru viitorul omenirii, lansa un apel pentru încetarea înarmărilor nucleare, pentru folosirea rezultatelor științei în scopuri pașnice.

Personalitatea lui Teilhard de Chardin este evocată de Jean Pivereau, P. Leroy, M. Barthélémy-Madaule, F. Meyer, care apreciază efortul savantului francez în direcția realizării unei cosmologii moderne. Baza acestei sinteze științifice o constituie evoluționismul, extins asupra întregului univers. De la lucrări de paleontologie animală, Teilhard de Chardin ajunge la problema omului. Meditînd asupra eternei teme a omului, savantul francez l-a integrat pe acesta întregii mișcări evolutive a universului. Evoluția vieții în univers are o orientare precisă — arată Teilhard de Chardin — pe linia ființelor cu cel mai mare creier. În studiile sale asupra vieții și omului, Chardin a adoptat o viziune istorică, ceea ce l-a dus la evoluționism, permițîndu-i astfel largi generalizări în timp și spațiu asupra cunoștințelor despre om și condiția umană.

Mircea CRISTEA

[2] *Știință și sinteză* — Editura politică, 1969, colecția *Idei contemporane*.

O colecție care promite mult: IDEI CONTEMPORANE

Inaugurată în anul 1969 de către Editura politică, colecția „Idei contemporane" își propune să publice lucrări de filozofie, sociologie, antropologie filozofică etc., ale unor autori români și străini, care să urmărească mișcarea de idei contemporană cu dezbaterile sale deosebit de actuale pentru formarea și informarea multilaterală, în special a tinerei generații. Cele trei lucrări apărute pînă acum: Știință și sinteză (care cuprinde comunicările și dezbaterile Colocviului UNESCO din 1965), Sociologia științei (G. N Volkov), Marxismul secolului XX (Roger Garaudy), s-au bucurat de atenția publicului cititor.

După cum ne informează **Sergiu Săraru**, redactor la Editura politică, în viitor — în aceeași colecție — se vor edita un număr apreciabil de lucrări, dintre care amintim:

- **Louis Althusser: „Citiți Capitalul"**. Abordare a problemei genezei marxismului în contextul gîndirii sociale a timpului. O raportare a gîndirii lui Marx din perioada 1840—1844 la cea din perioada maturității sale filozofice.
- **Mikel Dufrenne: „Pentru om"** Scrisă sub forma unui eseu filozofic-umanist, lucrarea își propune să discute despre gîndirea teoretică a epocii contemporane în strînsă legătură cu civilizația și ansamblul vieții sociale.
- **Gall Ernö: „Idealul prometeic al omului"**. Două cicluri de eseuri care cuprind atît marile forme istoric constituite ale umanismului antic, renascentist iluminist, cît și temele majore ale umanismului contemporan.
- **Radovan Richta: „Civilizația la răspîntie"**. Sinteză a investigațiilor întreprinse de un colectiv de cercetători cehi condus de Radovan Richta privind problemele legate de revoluția științifico-tehnică contemporană, de implicațiile ei în țările socialiste și în special în Cehoslovacia
- **Valter Roman: „Știința și civilizația"**. O analiză a celor două procese revoluționare ale lumii de azi, cu implicațiile lor social-economice: revoluția științifică-tehnică și revoluția socialistă — procese care caracterizează conținutul epocii contemporane

dialectica ideilor ● dialectica ideilor ● dialectica ideilor ● dialectica ideilor ● dialectica ideilor

POARTA INDIEI

— deschidere spre trecut și prezent

Oraș a cărui istorie își are rădăcini adînci în însăși existența milenară a poporului indian, Delhi — capitala Indiei — se dezvăluie privirilor vizitatorului european ca un fascinant film panoramic în culori, în ale cărui secvențe inedite contrastează izbitor vechiul și noul. Trecutul și prezentul și-au pus pecetea asupra întregii vieți a orașului și a locuitorilor lui. Vestigiile antice, prezente la tot pasul, vorbesc despre un popor cu o cultură și o civilizație ce se pierd adînc în negura vremilor, în timp ce noile construcții întregesc imaginea hărniciei oamenilor săi de azi. Orașul însuși este delimitat în două părți distincte: Vechiul Delhi și Noul Delhi.

Străinii veniți în ospitaliera capitală indiană se stabilesc, fără excepție, în Noul Delhi, unde hoteluri luxoase, cu aer condiționat, piscine și canalizare le asigură un confort ce nu se deosebește aproape cu nimic de cel al marilor metropole ale lumii. În această parte a orașului își desfășoară activitatea instituțiile guvernamentale, sînt amplasate sediile unor mari firme comerciale și bancare, precum și localurile ambasadelor.

Din Conaught Place — centrul orașului — bulevarde largi, întrerupte din loc în loc de stradele circulare ce înconjoară rotonde de gazon și spații amenajate cu flori, se răspîndesc radial pînă la periferie. Una din aceste artere ale capitalei, Parlament Street, te poartă kilometri întregi pînă la două mari corpuri de clădiri în vecinătatea cărora se află Rajya Sabha și Lok Sabha — cele două Camere ale Parlamentului indian. Clădirile monumentale în stil arhitectural hindu au fost construite după proiectul unui arhitect străin, pe vremea cînd administrația colonială britanică a hotărît mutarea centrului rezidențial de la Calcutta la New Delhi. Din Vijay Chowk, piață situată în fața clădirii Parlamentului, se deschide larg calea „Central Vista", ce duce spre „India Gate" (Poarta Indiei) — monument în forma Arcului de Triumf din București — ridicat în memoria soldaților indieni căzuți în timpul războiului din 1914—1918. De aici, de la „India Gate", pe o colină, se dezvăluie ochilor impunătoarea construcție „Rashtrapati Bhawan" — Palatul prezidențial.

În fiecare an, la 26 ianuarie, de „Ziua Republicii", părțile laterale spațioase ale bulevardului „Central Vista" sînt umplute pînă la refuz de miile de oameni veniți din întreaga țară să asiste la procesiunea de o rară frumusețe organizată cu acest prilej. ...Șase elefanți uriași, împodobiți cu veșminte colorate și cu măști masive de aur, pășesc greoi în fruntea procesiunii și sînt conduși de oameni din garda prezidențială, ce poartă tunici roșii, pantaloni albi și turbane gălbui. Numeroase care alegorice se înșiruie în procesiune, ilustrînd realizările obținute, mimînd scene folclorice vechi, interpretate cu o măiestrie desăvîrșită. În ritmurile muzicii, mii de bărbați și femei interpretează dansuri închinate zeului Naga (Zeul Cobră). După cum este cunoscut, hindușii consideră cobra drept un șarpe sfînt. Lui i-au fost dedicate temple, unde se depun ofrande constînd din lapte, fructe și chiar bani. Religia hindusă, care întreține acest cult, spune că zeii și demonii obțin de la șerpi un elixir care le-ar conferi nemurirea. Din suita amintită trezesc curiozitatea și dansurile tribale din Mathya Pradesh. Festivitățile dedicate „Zilei Republicii" se încheie, după o săptămînă, printr-o mare serbare populară în piața Vijay Chowk...

Dintr-o stradă circulară, nu departe de „India Gate", pornește Curzon Road — un bulevard care te întîmpină cu blocuri de locuințe date în folosință de curînd. Asemenea blocuri se construiesc și la periferia orașului, unde nu de mult se aflau mii de cocioabe și unde mizeria părea să nu mai poată fi dezrădăcinată. Municipalitatea a elaborat un plan îndrăzneț menit să rezolve, cît mai curînd posibil, problema locuințelor, atît de spinoasă în toate centrele urbane ale Indiei.

Bulevardele noi, moderne, ale capitalei indiene te poartă cu predilecție spre locuri istorice — adevărate relicve — astăzi păstrate cu grijă. Unul dintre acestea este monumentul „Qutb Minar", despre care arheologii autohtoni afirmă că s-ar fi putut număra printre cele șapte minuni ale lumii dacă el ar fi fost construit oriunde în altă parte. Monumentul — un turn al victoriei și un minaret — a fost ridicat în centrul vechiului oraș „Rai Pithora", unde-și avea reședința unul din ultimii regi hinduși din nordul țării, Prithviraj, ucis în luptele cu armatele turcești în anul 1192.

În partea opusă Palatului prezidențial, la capătul celălalt al bulevardului „Central Vista", se află ruinele fortului „Purana Qila" datînd din secolul al XVI-lea, de pe vremea dinastiei Mughal. De această dinastie este legat și monumentul „Humayun Tomb", din a cărui arhitectură s-au inspirat creatorii Taj Mahal-ului de la Agra, perla monumentelor istorice indiene.

Printre monumentele legate cel mai direct de istoria contemporană a Indiei, cel mai reprezentativ este „Fortul roșu", devenit simbol al luptei pentru libertate a poporului indian. Aici a fost arborat pentru prima dată, la 15 august 1947, drapelul tricolor (roșu, alb, verde) al statului independent India. Situat pe o colină la hotarul imaginar dintre Vechiul Delhi și Noul Delhi, „Fortul roșu" stă amintire a vremurilor trecute și este martor al prezentului. Între zidurile sale groase, cu porți monumentale, palatul din interior, cu săli de marmură, incrustații de aur și pietre prețioase, încîntă privirile. În același complex se află Jama Masjid, supranumită „cea mai nobilă moschee din Orient". Ambele au fost ridicate, după cum ne informează ghidul, de Shah Jahan. În jurul acestor două monumente s-a creat și dezvoltat orașul Shahjahanabad, pe vatra căruia se află azi Vechiul Delhi. Zidurile vechi înconjoară orașul ca un brîu, întrerupt din cînd în cînd de porți de intrare în Vechiul Delhi. Urme ale construcțiilor anticului Shahjahanabad mai pot fi întîlnite în Chandni Chowk, stradă-bazar, unde vizitatorilor li se oferă tot ce se

poate cumpăra sau vinde. Dincolo de prăvălioarele și bazarele în marea lor majoritate încropite din te miri ce, se află case cu balcoane interioare, curți cu fîntîni, cu porți din lemn încrustat și în care pătrunzi pe alei foarte înguste. Interiorul acestor case este împodobit cu carpete pe motivele cărora sînt aplicate bucăți mici de oglinzi rotunde și pietre semiprețioase șlefuite.

Vechiul Delhi conservă viața indianului de rînd întocmai cum este ea, nesofisticată. Văzîndu-l, mi-am dat seama cît adevăr exista în afirmațiile prietenilor indieni care-mi spuneau că adevărata Indie poate fi cunoscută numai vizitînd această parte a orașului. Străzile înguste și strîmbe de aici, cu aglomerația specifică orașelor Orientului, îți dau imaginea unui iarmaroc perpetuu. Viața se revarsă în toată plenitudinea ei, cu tot coloritul, zarva și vacarmul ce o însoțesc de sute și poate chiar mii de ani. Un iz nedeslușit ne atrage atenția spre un fel de gogoșerie, în care vînzătorul ne îmbie să cumpărăm preparatele casei: cocă prăjită, umplută cu ceva ce are însă gust de carne foarte puternic condimentată. Pe cît de picante la gust, aceste „delicatese", pregătite cu o iuțeală de invidiat de orice bucătar, sînt privite cu dubiu de vizitatorul european. Invitațiile curtenitoare ale negustorilor înstăriți sînt acompaniate de strigătele insistente ale vînzătorilor ambulanți, gata să-ți ofere orice te interesează. Pe trotuare, în acest vacarm, lucrează meșteri care dintr-o tablă obișnuită sau dintr-o piatră oarecare îți confecționează pe loc un bibelou demn de toată admirația. În stradă ai impresia că se consumă întreaga viață. Tunsul și bărbieritul, proba la croitor, reparatul pantofilor, dichisul, totul se petrece în văzul public, fiecare căutîndu-și imperturbabil de treaba lui. Printre tarabele de legume și fructe, pe strada mare, în forfota aceasta obositoare, poate fi întîlnit, ca într-un decor fără de care nu se poate juca o piesă, un personaj considerat sacru: vaci sterpe, animale ale nimănui. Numai zgomotul asurzitor al claxoanelor reușește să urnească din loc acest animal cu ochi blînzi, care, toropit de căldură, se așează de-a curmezișul străzii, blocînd deseori circulația. De asemenea, nelipsiți din acest peisaj sînt îmblînzitorii de cobre, care, cu niște coșuri rotunde din nuiele la subsuoară, sînt gata să-ți prezinte un spectacol inedit: dansul unei reptile în sunetele unui fel de fluier, folosit de artistul străzii. Un soi de îmblînzitori-dresori întîlnești în persoana acelora care, după învoială, în schimbul unei rupii, scot dintr-un sac două maimuțe, ce vor executa amuzante dansuri.

Indienii care vin la Delhi cu treburi sau pur și simplu în pelerinaj merg mai întîi să viziteze Rajghat-ul și Shanti Vana, locuri memoriale ridicate în semn de prețuire a celui ce a fost marele gînditor al poporului indian — Mahatma Gandhi, de la a cărui naștere se împlinesc zilele acestea 100 de ani, și a primului șef de guvern al Indiei independente, Jawaharlal Nehru. Pe aceste locuri, corpurile neînsuflețite ale celor doi mari oameni politici indieni au fost incinerate, iar cenușa a fost răspîndită în apele Gangelui. Nu departe de Rajghat se află casa memorială Sangrahalaya, unde sînt expuse obiecte personale, documente și fotografii care vorbesc despre viața și activitatea lui Mahatma Gandhi. Din piața „Vijay Chowk" de care am mai vorbit, pe o stradă apropiată, „Teen Murti House" — reședința oficială a fostului prim-ministru indian — a fost transformată în prezent în „Muzeul memorial Nehru". Interiorul muzeului, cu toate obiectele de care s-a folosit Nehru, studiile întocmite de el, documentele inițiate în timpul cît a fost prim-ministru se păstrează intacte.

Locuitorii capitalei indiene se mîndresc cu orașul lor, despre care afirmă, pe drept cuvînt, că are o istorie milenară — după unii istorici 3000 de ani — un prezent stimulator și un viitor plin de speranță. Așa l-am văzut și noi, un grup de ziariști români aflați în vizită în urmă cu aproximativ un an și jumătate. Trecînd atunci pe sub „Porțile Indiei" ne-am dat seama că, pășind pragul marii țări prietene, am pătruns într-o lume ce nu poate fi înțeleasă decît urmărindu-i cu admirație și simpatie eforturile de a-și ocupa în comunitatea internațională un loc demn, pe măsura valorilor trecutului, dar, mai ales, a valorilor prezentului, rezultat al muncii poporului indian.

Ion PUȚINELU

COKTAYL

minicronica

microevenimentelor

de Radu BUDEANU

Olé!

Restaurantul „Pirat" din Cap Martin (Riviera) a fost recent bine zgîlțîit și forfecat de cîteva simpatice celebrități. Doamnele și în special domnii au făcut ca toți dracii, consumînd farfurii de porțelan, vase, pahare și în general tot ce se menține casabil. Asta pentru că în loc să mănînci cuminte dintr-o farfurie sau, poftim, din două-trei, pare mai amuzant să consumi cu două degete direct din platouri, iar farfuriilor, în stive ametițitoare, să le dai drumul pe spate și să te uiți cu drag cum se fac țăndări.

Binecunoscutul comic Dany Kaye, împlinitor a 56 de ani, s-a bucurat atît de năvalnic că soția sa Sylvia a împlinit ..., ehei, mult mai puțini, încît la onomastica serbată la „Pirat" și-a antrenat amicii într-o sardanapalică gustare de țăndări. Toate porțelanurile au fost făcute praf. Cel mai dement, cu aplomb și șarm indiscutabil, a rămas totuși Gregory Peck, sobrul actor color și în alb-negru, care a făcut ravagii demne de invidiat la o concurență onestă cu unul din aceia care reacționează violent la un „olé", dar, vă rog, introdus între bibelouri.

Nț! Nț!

Elsa și Nils s-au căsătorit. Nunta lor a fost de aur și extrem de comentată. A fost de aur pentru că au trecut 50 de ani de la prima lor întîlnire dulce și solemnă între ah! florile, ah! lumînările, ah! doamnele și domnii, ah! taxiurile cu aburi și claxoane de cauciuc. Acum Elsa prezintă 75, ca etate, iar Nils, care se ține și mai bine, are 72 de ani, aproape împliniți. Faptul că o jumătate de secol s-au iubit și respectat cu un șirag favorizat, nu-i vorbă, și de lumetul de copii, nepoți și strănepoți molcom apăruți în atît amar de vreme, a reprezentat un motiv suficient pentru ca familia să înscenеze cu o tenacitate blajină, la Copenhaga, în urbea natală a însurățeilor, o sardanapalică serbare. Fiii, nepoții și strănepoții, parcă într-un gînd i-au împrejmuit pe demiseculariі sărbătoriți între panglici și torturi, ba, ca o sfidare adusă iadului, au montat și un mic spectacol, cu o balerină.

Balerina urma, firește să danseze, să curenteze atmosfera, iar la sfîrșit să plece într-ale sale. Numai că ambulatoria domnișoară, hohotind suav, a lăsat în urmă, după terminarea numărului, o căsnicie jupuită. Pe tăcute, în toiul petrecerii celorlalți, galantul Nils, forfecat de un dor de ducă, și-a luat în spinare cei 72 de ani și pîș! pîș! fugea după proprietara nervoaselor gambe, spre viața în care ard patimi și mistere... Elsa nu mai are liniște. I-a pierit. Nț! Nț!

MAPAMOND STUDENȚESC

THOR HEYERDAHL ÎN MIJLOCUL STUDENȚILOR

Renumitul explorator norvegian Thor Heyerdahl, care a vizitat de curînd Moscova, a fost oaspetele studenților Universității „Patrice Lumumba". Cu acest prilej el a împărtășit auditoriului impresiile sale asupra călătoriilor efectuate, mai ales în legătură cu ultima expediție în Oceanul Atlantic a ambarcațiunii „Ra" construită din papirus. Exploratorul a răspuns la întrebările studenților folosind limbile engleză, arabă, italiană, franceză, spaniolă.

Studenții i-au pus numeroase întrebări, de la planurile de viitor ale exploratorului, pînă la părerea lui Heyerdahl dacă este mai periculos să faci alpinism sau să traversezi Atlanticul într-o plută. Cu acest prilej, el a anunțat că filmul asupra expediției „Ra" va fi prezentat publicului la începutul anului viitor. Thor Heyerdahl a comunicat că intenționează să facă vizite în țara fiecărui membru al echipajului „Ra" și anume: U.R.S.S., S.U.A., Mexic, R.A.U., Peru.

Rectorul Universității a înminat diplome de onoare lui Heyerdahl și celorlalți membri ai expediției sale transoceanice.

CONFERINȚA DE PLANIFICARE UNIVERSITARĂ

În orașul chilian Concepcion s-au încheiat lucrările primei Conferințe latino-americane de planificare universitară, la care au participat delegații din 17 țări. Rectorul Universității din Concepcion, Edgardo Enriquez, a declarat că această conferință a însemnat un succes deplin, „acordurile încheiate fiind de mare importanță și servind drept bază pentru viitoarele reuniuni programate de Uniunea Universităților din America Latină (U.D.U.A.L.) — una a rectorilor și o adunare generală, ambele programate în anul 1970. Referindu-se la acordul realizat cu privire la necesitatea respectării autonomiei universitare, Enriquez a subliniat că „autonomia nu este o concesie făcută de guverne universităților, așa cum se pretinde uneori, ci la fel ca libertatea de conștiință, de gîndire și de exprimare, este un drept inalienabil și indiscutabil, asupra respectării căruia trebuie vegheat în permanență".

NOUL AN DE ÎNVĂȚĂMÎNT ÎN UNIVERSITĂȚILE SLOVACIEI

Peste 39 000 de studenți au umplut la 1 octombrie aulele și laboratoarele celor 12 institute de învățămînt superior din Slovacia cu prilejul deschiderii noului an universitar. An de an se dezvoltă baza materială și numărul studenților universităților din această republică. În actualul an universitar s-au deschis patru noi facultăți, între care una de medicină în orașul Martin și una de electrotehnică la Kosice.

ANGEL DAVIS A FOST REPUS ÎN DREPTURI

Peste 1 000 de studenți s-au adunat într-una din aulele Universității din California pentru a asista la reluarea cursurilor profesorului-asistent de filozofie, negrul Angel Davis. El fusese îndepărtat din funcție de conducerea acestei instituții academice deoarece era membru al Partidului Comunist din S.U.A. Această hotărîre a provocat un val atît de puternic de proteste în rîndurile studenților, încît conducerea Universității din California a fost nevoită să permită reluarea cursurilor de filozofie ale lui Davis, căruia îi este însă interzis să-și examineze studenții.

În prima oră de curs, cei peste 1 000 de studenți prezenți au adoptat o rezoluție în care se cere restabilirea tuturor drepturilor lui Davis.

UNIVERSIDAD CENTRAL DE VENEZUELA

UN NOU PAS SPRE REFORMĂ

La Caracas, Maracaibo, Oriente, Merida, Lara și Caraojo, cele șase universități de stat din Venezuela, anul universitar s-a deschis. Deși festivitățile tradiționale se situează abia în lunile de iarnă, cînd cele două „regine" încoronate ale Universității Centrale din Caracas — Rosvely I, acum studentă în anul II la Biologie, regina studenților, și Maritza I, secretara decanului Facultății de stomatologie, regina... corpului administrativ, vor fi detronate oficial în cadrul apropiatului carnaval. Deocamdată, pînă la „fiesta", preocupările studenților Venezuelei sînt de altă natură. Deși în ultimii zece ani efectivul studențesc al primei universități a țării, „Central", din Caracas (U.C.V.) a săltat de la 5 000 la 25 000, numărul total al studenților în țară nu depășește 10 la sută din cel al elevilor. Penetrația tineretului în universități a fost extrem de limitată în ultima vreme, direct proporțional cu evenimentele agitate din istoria acestui popor latino-american. Pe timpul dictaturii lui Perez Jimenez, în 1961—62, porțile școlilor superioare au rămas complet închise și nici acum golurile n-au putut fi umplute. La o populație în care tineretul reprezintă 70 la sută, expansiunea universitară se lovește de opreliștile unei politici de „numerus clausus", deseori „justificată" prin tendința de a bara drumul la studii unor tineri proveniți din categorii sociale sărace care ar putea deveni „reformatori periculoși".

În ultimul an, după demonstrațiile și ciocnirile înregistrate — cu perioada de maximă intensitate decembrie 1966 — martie 1967 — studenții venezuelani și organizațiile lor au adoptat metode diplomatice, încercînd să fructifice practic dreptul de participare în „cogobierno", adică în senate („Consejo universitario"). În aceste consilii au primit drept de reprezentare la U.C.V. trei organizații studențești: J. C. (Tineretul comunist), M.I.R. (Mișcarea revoluționară de stînga) — grupare provenită din aripa stîngă a partidului de guvernămînt, „Accion democratica" și C.O.P.E.I. (Partidul creștin-democrat). Dar, în senat, drepturile reprezentanților studenților sînt extrem de limitate, ei neavînd influență în probleme majore, ca discutarea bugetului sau a programelor de studii. Astfel, nu este încă posibilă o intervenție studențească în două domenii delicate ale învățămîntului venezuelan. În domeniul financiar-gospodăresc, unde povara taxelor nu este compensată de existența nici unui fel de burse, ceea ce duce la o selecție socială a candidaților la studenție, limitînd accesul tineretului muncitoresc, ceea ce provoacă o abandonare în masă (în proporție de două treimi) a studenților pe parcursul facultății, în special din partea studenților proveniți din clasele medii, unde veniturile sînt supuse fluctuațiilor de-a lungul anilor. De asemenea, nu este posibilă o intervenție în senat asupra problematicii orientării cursurilor și programelor spre domeniile principale necesare dezvoltării țării, obiectiv esențial al mișcării studențești venezuelane, al F.C.U. (Federația Centrelor Universitare). Exprimată neîntrerupt, doleanța F.C.U. de a se îndruma învățămîntul mai puțin spre cariere clasice și mai mult spre institute tehnice, unde s-ar obține și o dezvoltare a calificării mîinii de lucru, atît de necesare economiei țări, nu s-a situat pînă acum în atenția forurilor competente.

Anul acesta organizațiile studențești și-au propus intensificarea aportului lor la reașezarea sistemului educațional, prezentînd, pentru viitoarele alegeri studențești, programe electorale concentrate în principal asupra problemelor profesionale. Este al doilea an cînd, în facultăți, alegerile au devenit un moment însemnat, după ce în 1969, pentru prima dată, J.C. și M.I.R. s-au înfățișat cu liste separate. Atunci, J.C. a obținut 8 000 de voturi, iar M.I.R. 2 000. C.O.P.E.I., cu 6 000 de voturi, s-a plasat pe locul doi, iar A.D. (asociația ținînd de partidul guvernamental) a întrunit doar 300 buletine. Toate aceste grupări, prin excelență cu caracter profesional, se reunesc atunci cînd e vorba de sprijinirea principalelor doleanțe legate de reorganizarea radicală a universității, pe calea tratativelor și discuțiilor. Revistele studențești — și mai ales **Universidad Central**, organ comun al Asociației profesorilor și al F.C.U. — au lărgit vizibil spațiul destinat dezbaterii, sondajelor de opinii asupra reformei. O nouă publicație, **Venezuela Urgente**, a apărut în acest an.

Este aici reflexul unei hotărîri de a participa direct, prin propuneri concrete și argumente, la un travaliu dificil menit să restructureze educația. În cursul semestrului trecut nu s-au înregistrat decît două incidente, la facultățile de Științe și Economie, în care violența a fost singurul argument folosit. O recentă încercare de intervenție cu forța la Facultatea de umanistică, inițiată de cîteva grupuri extremiste, a fost rapid dezaprobată de majoritatea studenților.

Un singur cuvînt de ordine a fost lansat pentru noul an universitar: să discutăm cu seriozitate problemele noastre comune și să ne dovedim capabili și competenți de a le rezolva.

Remus CRISTIAN

RADAR

„FLORENȚA '69" CINEMATECĂ A MIȘCĂRII STUDENȚEȘTI

A auzit cineva de festivalul cinematografic de la Florența? Desigur, cei obișnuiți cu atmosfera de carnaval, cu parăzile vedetelor și cocktayl-urile sardanapalice de la Cannes sau Veneția n-au habar de acest frate mai mic, destinat de zece ani prezentării de filme etnografice și sociologice. Iată însă că anul acesta festivalul de la Florența a ieșit din anonimat. Hotărînd să dedice întîlnirea în exclusivitate filmelor cu problematică socială, organizatorii au făcut apel la un grup de studenți din mai multe universități italiene sub „patronatul" cărora festivalul și-a schimbat complet înfățișarea. Au putut fi văzute astfel numeroase filme inspirate direct din realitățile mișcării de tineret și studenți occidentale. Asemenea filme, prin excelență politice și direct sociale, n-au lipsit niciodată în istoria celei de a 7-a arte. Dar numai în ultimii ani filmul politic, cu nuanță deschisă de documentare, de actualitate s-a impus ca un gen. Au apărut și profesioniștii genului. De pildă, Peter Brook care, la Florența, a adus un emoționant film despre Vietnam, „Tell me lies" (Spune-mi minciuni) sau Valentino Orsini, speranța „noului nou val italian", al cărui film „Condamnații", axat pe dilemele integrării intelectualului de stînga în societatea occidentală, a provocat dezbateri furtunoase în rîndul studenților — comentatori oficiali ai festivalului — singura concluzie unanim acceptată în discuții fiind aceea că tînăra generație, oricît de naivă sau neexperimentată ar fi, refuză să moștenească deziluziile înaintașilor ei.

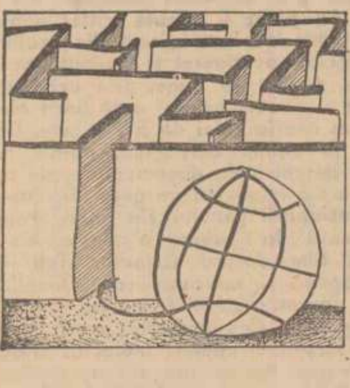
Dar nu numai abundența filmelor cu tematică socială — în special de tineret, ceea ce reflectă existența unei „probleme" aici — e remarcabilă la Florența. Pentru prima oară filme direct legate de mișcarea studențească și-au făcut loc masiv, nu într-o întîlnire de cineamatori, ci într-un festival al filmului profesionist, în așa fel încît „Florența 1969" ar putea fi numit primul festival al filmului cu problematică studențească. Chiar dacă expresia filmică a unor pelicule n-a mulțumit toate exigențele, la Florența au putut fi reunite instructive imagini cinematografice despre „student mouvement" în Europa occidentală și America. Alături de „Libre Examen 1968" de Luca de Hensche, care urmărește fluxul contestatar de la Universitatea liberă din Bruxelles, și „Les faits du Mai", lucrări mai vechi, s-au văzut la Florența „Student Power" de Daniel Schrechter, pornind de la mișcările din School of Economics din Londra, „Studenții" de Peter Overbrok, consacrat înfruntărilor din Brazilia, „The Columbia Revolt", avînd în centru manifestațiile din primăvară de la Universitatea din Columbia. Cum se poate vedea, filme care au înregistrat majoritatea evenimentelor de vîrf din mișcarea studențească în ultimii doi ani, fapte cunoscute în toată lumea, comentate la vremea lor și în „Viața studențească".

Am mai putea aminti „Last Summer Won't Happen" de Peter Gessner și Tom Hurwitz, monografie a mediului hippie new-yorkez, jurnal în verité de o autenticitate rareori alterată de intervenția regizorilor, sau „A Entrevista" de Elen Solberg, portret sinteză a tinerei fete din societatea braziliană.

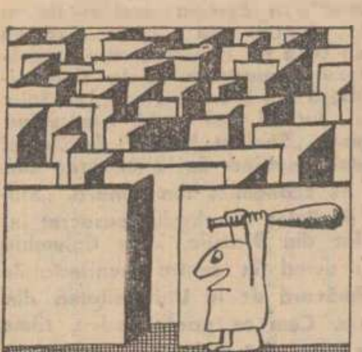
Desigur, în majoritate, aceste filme nu depășesc stadiul de „document social". De aceea, la Florența ele n-au adunat public, în afara studenților, a criticilor și sociologilor invitați. Pentru că, lăsînd la o parte, ca excepții, pe Brook sau Chris Marker, realizarea acestui gen de filme, puțin rentabile comercial, alungă profesioniștii. Dar așa s-a întîmplat de multe ori în istoria cinematografului. Neorealismul — ca să dau numai un exemplu de film cu acută determinare socială, ca și altele — și-a croit drum cu greu, a pătruns în istorie pe ușa din dos. Dar întotdeauna această artă cu o înnăscută înclinație spre actualitatea directă n-a întors spatele realității, ci a căutat să țină pasul cu ea. Dovadă și acest inedit festival de la Florența.

Eugen PATRICHE

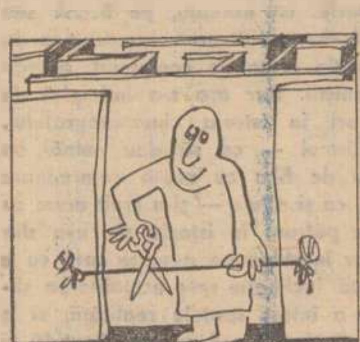
Cinci caricaturi de ION DOGAR-MARINESCU

Vedetele și reclama comercială

Nu vă întristați pentru soarta marilor vedete care au căzut ! TV le vine în ajutor, prin intermediul publicității. Una din ultimele recrute în acest domeniu este Doris Day, care, după ce a jurat că nu se va compromite vînzîndu-și „fața" la domiciliu, a semnat un contract cu televiziunea în care se angaja la apariții numeroase în pauzele emisiunilor preferate ale americanilor. Un producător de filme publicitare remarca recent că un astfel de film este mai bine remunerat ca o peliculă produsă la Hollywood, și aceasta cu infinit mai puțin efort. Dacă ne gîndim că contractele semnate de vedete se plătesc și cu 15 milioane de dolari, o să ne fie poate mai ușor să ni-l imaginăm pe Frank Sinatra făcînd reclamă pentru bere unei braserii de mîna a șaptea, pe Jean Fontaine, deținătoarea unui Oscar, lăudînd în fața a milioane de spectatori o răcoritoare pastă de dinți, sau pe minunata Leslie Caron, a cărei epidermă este folosită la prezentarea unui ulei solar. Dar cei ce zic nu ? Deocamdată Liz Taylor și Richard Burton se numără printre vedetele care zic un „nu" categoric tuturor ofertelor. Lor li se adaugă și simpatica și vechea noastră cunoștință David Jansen, celebrul „evadat", care refuzînd un contract de 200 000 de dolari a declarat : „se otrăvește plăcerea telespectatorului cu publicitatea".

Flash

BEATLESII DIN NOU ÎMPREUNĂ și de data aceasta, într-un film „modest" intitulat „Dragoste, război și pace". Vor fi aici aspecte din toate marile probleme care de cînd există fac din univers o mică lume nu tocmai liniștită. Ambiția n-a fost niciodată o lipsă a Beatlesilor, după cum se vede.

CATHERINE DENEUVE NU ESTE BRIGITTE BARDOT declară ea în cursul unui interviu. „Sînt prea timidă pentru a deveni ca B.B. Nu suport să mă dezbrac chiar cînd scenariul o cere. Sînt o fată de familie și bine educată". Este asta vreo piatră în grădina cuiva ?

DIVINA: ÎN 30 DE ANI N-A REUȘIT SĂ SE FACĂ UITATĂ. Greta Garbo a împlinit 63 de ani luna aceasta. Sînt aproape 30 de ani de cînd n-a mai turnat. Ultimul film — „Femeia cu două fețe" — a fost un eșec, motiv al retragerii sale premature. G.G. a rămas totuși în centrul actualității. Ziariștii și fotografi continuă să o urmărească fără milă. Producătorii perseverează de 30 de ani în a o face să semneze contracte care s-o scoată, în sfîrșit, din anonimatul în care se complace. Nimic de făcut! O nouă carte pe cale de apariție îi este consacrată : „GARBO" de Norman Zierold, care reușește să aducă cîteva precizări inedite asupra unui personaj devenit legendar.

Vrei să te îneci ? N-ai cum !

Cel mai sigur vas de transport din lume face naveta între localitatea franceză Calais și cea engleză Ramsgate, de-a latul Canalului Mînecii. Nava, care poate transporta 250 de pasageri în afara celor 30 de membri ai echipajului, este un aeroglisor de tip SRN-4, în greutate de 173 de tone. Traversarea canalului se face în 40 de minute, la „rasul" apei, neexistînd, în nici un caz, posibilitatea scufundării navei, datorită unui ingenios ansamblu de... perne de aer. Dacă așa stau lucrurile, nava „Hoverlloyd" este, indiscutabil, cel mai sigur mijloc de navigație din lume. Cu alte cuvinte : Vrei cumva să te îneci ? N-ai cum...

Noul rol al lui Charlie

Charlie Chaplin joacă, de curînd, într-un rol sui-generis. Este vorba de rolul de socru, în care a fost „distribuit" de fiica sa Josephine. Aceasta, în vîrstă de 20 de ani, s-a căsătorit recent cu Nicolas Sistovaris, un grec în vîrstă de 30 de ani, directorul unei importante case de blănuri.

Fericita pereche s-a cunoscut pe malurile lacului Leman, în Elveția, fata locuind la Vevey, el la Geneva. Repede, repede de tot, exact ca în filmele lui Charlie, căsătoria a fost celebrată la Lausanne. Luna de

miere s-a consumat și ea, în Italia și în Iugoslavia. Dar... în urmă cu două săptămîni Josephine a hotărît să-și continue, de una singură, călătoriile postnupțiale, plecînd la Londra. Soțul a acceptat. Cu siguranță că n-ar fi făcut-o, dacă frumoasa Jo, pe care v-o prezentăm într-o fotografie din ziua nunții, alături de soțul său, n-ar fi plecat să turneze, în compania lui Sydney și a Victoriei, fratele și respectiv sora ei, un film în regia ilustrului lor tată.

Umor studențesc

DIN ÎNSEMNĂRILE UNUI STUDENT DE LA FILOLOGIE

● *Un critic privea extaziat fotografia unei artiste : De cînd sînt critic nu am întîlnit o atît de reușită imagine... artistică !*

● *M-a picat și doar i-am răspuns la întrebarea de baraj : Care e subiectul la „Îngerul a strigat" ?*

— Și ce i-ai răspuns, doar n-ai citit cartea ?

— Subiectul din „Îngerul a strigat" este... îngerul.

● *La un cenaclu literar erau vii controverse. Cartea lui X e o mostră de nonvaloare, e lipsită de originalitate etc. etc. Auzind toate acestea X se consola cu gîndul că o operă literară nu poate fi concepută fără... intrigă.*

● *Un scriitor lipsit de originalitate declara : „Stilul este omul. Mă mir cum pot unii lua în serios vorbele unui... bufon".*

● *În fabulă sub chipul animalului se ascunde omul. Acest artificiu a fost necesar pentru a divulga omul sub chipul căruia se ascunde... animalul.*

● *La o oră de literatură :*

— Teza ta e sub orice critică.

— Nu mă mir. Subiectul cerea să scriem tot ce știm despre... antiteză.

● *— Cine a creat opera bufă ?*

— Bufon.

DIN „NOTELE" UNUI STUDENT DE LA CONSERVATOR

● *Singura dorință a compozitorului ce creează messe e ca să fie de auditori... gustate ! ?*

● *Un soldat reflecta amărît : Ce adulați erau înainte militarii ! Sute de compozitii erau scrise pentru... capele (! ?)*

● *Compozitorul : Ce pot spune despre compozițiile mele așa de elogiate ? Sunetului îi datorez... răsunetul...*

● *Un pianist avu eșec total la un concert : Ce tot îmi reproșează critica muzicală interpretarea ? La urma urmei, Ceaikovski a scris concertul pentru pian nu pentru... pianiști ! ?*

● *A ajuns la un atît de înalt grad de perfecțiune de l-ați supranumit poetul muzicii ?*

— O, nu. E un simplu libretist.

● *Opera sa bufă a căzut de la prima reprezentație devenind o operă... buf (! ?)*

● *— Maestre, am auzit că sînteți într-o ureche.*

— Cum îți permiți să-mi aduci o asemenea insinuare ?

— Păi, nu cîntați la... timpan ?

Necunoscutul prinț

Venea eternul călător
un prinț bătrîn cu barba-n
noduri
hoinar în ceasuri lungi pe
poduri
la cîte toate se gîndea
și nici o treabă nu făcea
Făcea

Cinci ani treceau ca un nimic
și încă cinci piereau în visuri
atîta e permis la bisuri
el le-a trecut pe toate demn
rămase fluierînd solemn
Lemn

O, nimenea nu-l cunoștea
obrazul dalb nu i-l vedea
că-n umbra barului stătea
și diploma și-o aștepta
doar cîte unu-l mai știa
pe prințul vremii fără rost
Prost

Cînd toamnele umblau prin
foi
îl aducea un vînt la noi
c-o jalbă în privirea sa
să ceară sau să „re" ceva
iar dacă, dacă se-ntîmpla
investitura apuca
și pîrcălab pe plai pleca
dar nici o treabă nu făcea
Făcea...

(Pst. Merge și pe melodia „Tango degeaba")

Dan FORTUNESCU

Vă simțim toată căldura

O fată blondă, înaltă, mlădie, cu ochii negri și nas fin, drept. Așa arată Helenka Vondrackova, cea mai populară cîntăreață de muzică ușoară din Cehoslovacia, răsfățata studiourilor de radio și televiziune, a sălilor de concerte și, nu de mult, a cinematografiei.

Începînd să cînte public în 1964, pe cînd era studentă în anul I, Helenka a intrat la teatrul de estradă „Rococo" din Praga, înregistrînd, la numai 20 de ani, peste 30 de discuri, unele dintre ele aflate și în magazinele din România. Turnee ? Foarte multe, în tot atît de multe țări.

Alături de Helenka, tînărul textier, compozitor și chitarist Zdenek Rytir din formația „Mefisto" a aceluiași teatru. Pe revers, o insignă primită de la cîntăreața de culoare, avînd scris „Noi nu iubim războiul". Unul dintre cele mai cunoscute cîntece ale sale, devenit șlagăr mondial, este „Ting-ting". Cîntăreții pe care îi acompaniază,

cu preferințe : Helenka Vondrackova și Marta Kubișova, o altă stea a muzicii ușoare cehoslovace.

Scopul întîlnirii noastre, pe o bancă dintr-un parc : dorința Helenkăi și a lui Zdenek de a transmite tineretului român și studenților în special sentimentele lor cele mai calde, împreună cu urări de succese în noul an universitar. „Vă cunoaștem bine țara din călătoriile noastre ca simpli turiști, vă admirăm foarte mult și vrem să știți că vă simțim toată căldura, cu întreaga noastră ființă". În speranța că O.S.T.A. ne va prilejui o întîlnire și în sălile de spectacol, vă facem, prin aceasta, o primă cunoștință.

Dinah Haywood se specializează în fabricarea... berei

Dinah Haywood este prima studentă din Anglia care a hotărît să se specializeze în fabricarea berei. Tînără, în vîrstă de 19 ani, a luat această inițiativă întrucît consideră că răspunde la două preferințe ale ei : biochimia și băutul berei. În acest scop ea s-a înscris la Universitatea Eriot Watt din Edinburg, singurul institut superior din Marea Britanie unde există o catedră de fabricare a berei. Dinah este singura fată dintre cei 13 studenți înscriși la acest curs cu o durată de trei ani. „Acum pot să beau numai o singură halbă de bere — a spus ea —dar sper că după ce voi face practica voi reuși să consum mai mult".

Dicționar invers

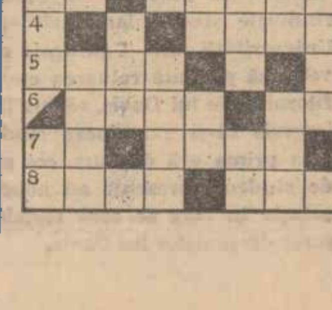
Orizontal:

1) A trage... fiare. 2) O țară ca-n basme. — Cal dobrogean. 3) Nota diapazonului. — În floarea vîrstei. 4) Pare mort în vie. 5) Urmă. 6) Gol de casă. — Mică unealtă. 7) Molibden. — Dragoste, poveste veche. 8) Hoinarul vestului sălbatic. — Corb la corb (interj).

Vertical:

1) Cu simbol în chimie — Pe el, Grivei ! 2) Darval — Nu prea-i înghițit. 3) Carii ! — Coloană în stil indian. 4) Estradă păsărească — Fără viață. 5) A căuta — Oneste ! 6) Picior de lemn — Posed. 7) Ceremonie — Dă-napoi mereu. 8) Pus în vedere.

Liviu PINTILIE

PREUNIVERSITARIA

Vă prezentăm facultatea:

AUTOMATICĂ ŞI CALCULATOARE

Radiografia admiterii la Facultatea de automatică a Politehnicii bucureştene:

Secţia Automatică

Inscrişi — 390.
Reuşiţi — 150.
Cea mai mare medie cu care s-a intrat: 9,48.
Cea mai mică medie cu care s-a intrat: 6,29.

Secţia Calculatoare

Inscrişi — 124.
Reuşiţi — 50.
Cea mai mare medie cu care s-a intrat: 9,45.
Cea mai mică medie cu care s-a intrat: 6,41.

Facultatea de automatică este cea mai tînără facultate a Institutului politehnic Bucureşti.

Creată ca urmare a faptului că în centrul politicii partidului se află preocuparea pentru făurirea unei economii moderne, a unei industrii puternice bazate pe folosirea largă a cuceririlor revoluţiei tehnico-ştiinţifice contemporane, în vederea îmbunătăţirii continue a nivelului de trai al maselor, Facultatea de automatică a exercitat de la înfiinţare o puternică atracţie asupra tinerilor absolvenţi ai şcolilor medii. Această atracţie este pusă în evidenţă de numărul relativ mare de candidaţi prezentaţi la concursurile de admitere, precum şi de buna pregătire a acestora; în acest sens este elocvent faptul că în acest an şcolar toate locurile au fost ocupate printr-un singur concurs de admitere.

Preferinţa multor tineri valoroşi pentru Facultatea de automatică se explică prin faptul că automatica şi calculatoarele sînt domenii noi ale ştiinţei şi tehnicii, legate de mari progrese ale posibilităţilor de cunoaştere, de importante succese ale gîndirii şi de spectaculoase realizări practice.

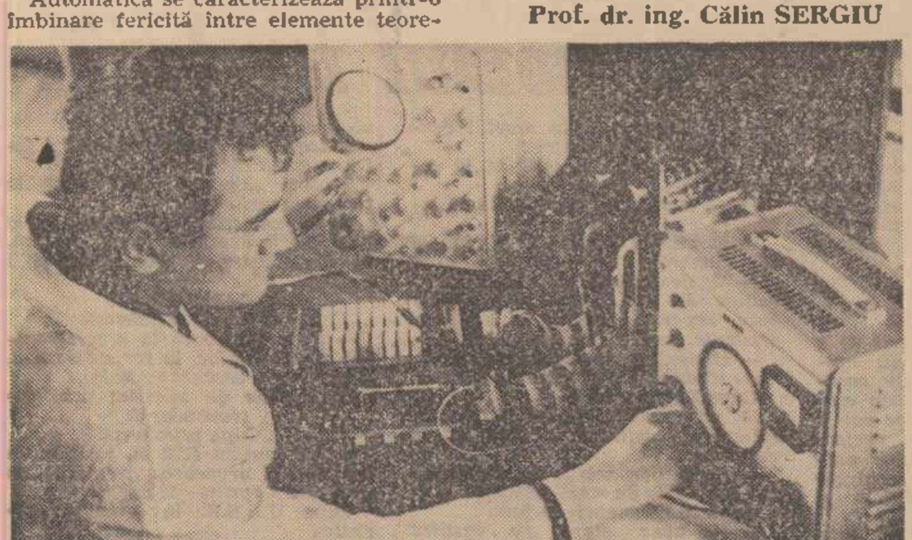
Automatica se caracterizează printr-o îmbinare fericită între elemente teoretice de foarte înalt nivel ştiinţific şi largi aplicaţii în cele mai variate ramuri ale tehnicii moderne. Noţiuni fundamentale ale automaticii — ca teoria optimizării, principiul adaptării, probleme de strategie şi jocuri, descrierea matematică a proceselor din instalaţii, caracterizarea performanţelor prin indici de calitate şi prin alegerea corespunzătoare a unor criterii de apreciere — extind considerabil orizontul inginerului şi sînt deosebit de utile pentru activitatea de cercetare ştiinţifică din orice domeniu de specialitate şi pentru formarea unor valoroase metode de investigaţie.

Însuşirea bagajului de cunoştinţe necesare inginerului automatist sau de calculatoare, selectate de cadrele didactice din imensul material bibliografic apărut în ultimele două decenii, implică o muncă serioasă, continuă, tenace şi perseverentă, din partea studenţilor celor două secţii ale facultăţii. Fără o solidă pregătire matematică, însuşirea disciplinelor de specialitate întîmpină mari dificultăţi şi nu se poate ridica la nivelul calitativ corespunzător.

Ca urmare, mi-aş permite să recomand tinerilor care vor să-şi îndrepte paşii spre Facultatea de automatică să acorde încă din liceu o atenţie deosebită matematicii în general şi anumitor capitole în special, referitoare la extremele funcţiilor, la teoria probabilităţilor, la calculul statistic.

Eforturile depuse pentru cucerirea domeniilor automaticii şi calculatoarelor, care trebuie să înceapă încă înainte de intrarea în facultate şi care trebuie să continue după absolvire, sînt pe deplin justificate de satisfacţiile pasionante oferite de însuşirea unor noi şi valoroase metode de gîndire tehnico-inginerească şi de cercetare ştiinţifică, de lărgirea sensibilă a capacităţii de creaţie a inginerului.

Prof. dr. ing. Călin SERGIU

Constatări şi perspective

— PE MARGINEA EXAMENELOR DE ADMITERE ÎN FACULTĂŢI —

Examenele de admitere în învăţămîntul superior au devenit momente de răscruce în viaţa tineretului studios, care, în număr tot mai mare, aspiră la o specializare superioară. Numărul candidaţilor este în creştere mereu, de la un an la altul rămînind un contingent considerabil de absolvenţi de liceu, care nu pot intra în universităţi. Faptul în sine este explicabil: liceele s-au înmulţit, curînd şcoala de 10 ani va spori promoţia absolvenţilor aflaţi aproape de nivelul unei pregătiri superioare, gata să-şi completeze studiile cu diferenţele cerute de liceu.

Din păcate însă, candidaţii veniţi la examenele de admitere în acest an nu s-au prezentat, în general, la nivelul de pregătire aşteptat, încît se repetă şi azi, în măsură considerabilă, constatările critice formulate de atîtea ori pînă acum. În mare, ele sînt: aprofundarea insuficientă a capitolelor de bază din programele de examen, încît unele probleme esenţiale rămîn necunoscute (la limba şi literatura română mai ales); lecturi reduse sau inexistente, deşi sînt absolut necesare pentru a înţelege şi aprofunda materia teoretică; exprimarea săracă, uniformă, cu şabloane din cărţi şcolare, din notiţe aproximative, luate la lecţii. *Latura cea mai slabă apare la capitolul* analize literare şi gramaticale, *fără a mai vorbi de inexistenţa unor cunoştinţe de stilistică, de literatură universală. Este aproape incredibil că se pot prezenta la examene de admitere la Filologie bacalaureaţi, ba chiar profesori suplinitori, care nu sînt în stare să delimiteze corect propoziţiile unei fraze, să vorbească despre specificul literar al operei lui Rebreanu deosebit de acela al lui Arghezi sau Sadoveanu. Lecturile literare sînt în ansamblu extrem de reduse şi exprimarea prea săracă la o bună parte a tineretului venit din licee. De aceea, o întrebare tulburătoare:* de ce absolvenţii noştri cu 12 clase de liceu nu s-au prezentat în bloc cu cel puţin o clasă deasupra contingentelor mai vechi de absolvenţi de liceu, dacă ei au mai avut un an de pregătire şi au putut insista asupra materiilor principale predate în liceu?

Un răspuns măcar parţial se poate da imediat: slaba exigenţă a profesorilor din ultimele clase de liceu şi mai ales sistemul deficitar de organizare a bacalaureatului. Cea mai importantă, esenţială, selecţie se cuvine făcută desigur la acest examen final; dar el este acum o încercare facilă, o formalitate aproape. *Nu asta era însă situaţia în tradiţia bună a învăţămîntului nostru: bacalaureatul era un examen pretenţios, dificil, deci, foarte exigent, iar diploma obţinută prin el era atestatul unei adevărate pregătiri superioare. Materiile erau şi ar trebui să fie mai numeroase* (istoria şi geografia neapărat), o limbă străină obligatorie pentru toţi candidaţii; profesorii să fie numiţi din alte centre, ca să examineze cu deplină obiectivitate şi cu multă exigenţă. *O selecţie riguroasă ar permite accesul spre universităţi numai celor bine pregătiţi.* Aceasta este o problemă esenţială.

A doua: *extinderea şi aprofundarea studiilor umanistice în liceu prin manuale mai bune şi prin lucrări auxiliare adecvate, care să vină în ajutorul profesorilor de specialitate. Toată lumea este de acord că se fac eforturi pentru a avea manuale mai bune de literatură, de gramatică, de limbi străine (a căror predare şi cunoaştere este cu deosebire deficitară, pentru că lipseşte un mare număr de profesori de limbi străine, iar improvizaţiile sînt excesive). Cînd vom avea un manual de literatură cu analize aprofundate, ca acelea ale lui Gh. Nedioglu de acum 30 de ani? De ce stilistica şi istoria limbii au fost scoase din studiul limbii din licee? Cînd vom avea: o antologie de texte privind istoria limbii literare, antologii de poezie, proză, critică, în evoluţia lor, de la primele manifestări pînă azi, ca auxiliare ale studiului literaturii şi limbii naţionale? De ce un manual de sintaxă şi stilistică (evident sintetic, poate un început) este scos în 3 000 de exemplare, iar a doua zi nu se găseşte în nici o librărie, cu toate că ar fi fost util profesorilor şi chiar elevilor, deşi era destinat studenţilor? Iată cîteva probleme de bază ale dezvoltării viitoare a activităţii în acest domeniu al pregătirii tineretului nostru pentru specializare în universităţi. Cu cît ele vor fi mai repede dezlegate, în condiţii cît mai bune, cu atît învăţămîntul nostru va progresa mai mult, în ritmul dorit de noi toţi.*

Pînă atunci, tinerii noştri din ultimele clase de liceu, mai ales cei ce vor veni curînd la bacalaureat, vor obţine rezultate bune prin lecturi cît mai intense. Nu se poate suficient insista asupra acestui pium desiderium al tuturor cadrelor care vin în contact cu viitorii studenţi. Lectura întinsă lărgeşte orizontul cunoaşterii, al înţelegerii lumii şi a omului, ascute sensibilitatea şi formează stilul, exprimarea aleasă a unui tînăr. De la prima frază scrisă sau rostită, ne dăm seama de lecturile făcute de un tînăr: de aceea, în orice domeniu, aprofundarea cărţilor şi interesul pentru cele mai noi studii şi cărţi trebuie stimulate de către profesori şi urmărite şi din proprie iniţiativă de către tinerii studioşi. Revistele de specialitate pot completa informaţiile şi pot dezvolta gustul pentru limbă şi literatură prin dezbateri aprofundate asupra fenomenului cultural aşa de complex astăzi. Viaţa studenţească *merită laude pentru unele iniţiative pozitive în această direcţie a difuzării umanismului în mediul tineresc.*

În sfîrşit, este un cîştig sigur pentru formarea intelectuală a elevilor şi studenţilor apariţia, reeditarea unor lucrări de mare prestigiu, care au început să apară în serie, în cele mai frumoase ediţii publicate vreodată la noi: operele lui Titu Maiorescu, N. Iorga, N. Pârvan, Eugen Lovinescu, Pompiliu Constantinescu, Şerban Cioculescu, Vladimir Streinu, Ion Chinezu etc. Limba şi literatura noastră, cultura în ansamblu vor profita în cel mai mare grad de aceste opere şi ele trebuie să circule mereu, mai ales printre tineri. Sperăm că vom avea în curînd şi acele istorii literare, studii de istorie a limbii, de stilistică şi vocabular, demult promise, mult întîrziate, prin care informaţia şi formaţia intelectuală vor căpăta un nou suport şi o nouă expansiune, în folosul global al culturii noastre de mîine.

Conf. dr. Gh. BULGĂR
decanul Facultăţii de filologie, Institutul pedagogic al Universităţii Bucureşti

POŞTA ADMITERII

NEAGU CONSTANTIN — Giurgiu:

Ce facultate trebuie să urmaţi pentru a lucra într-o uzină de construcţii de autoturisme? Deoarece nu precizaţi în ce ramură doriţi să activaţi, vă recomandăm două dintre facultăţile ce pregătesc asemenea specialişti: Facultatea de transporturi a Institutului politehnic din Bucureşti (secţia Automobile rutiere) sau Facultatea de mecanică a Institutului politehnic din Braşov (aceeaşi secţie). Pentru celelalte întrebări aşteptaţi răspunsul prin poştă.

NISTOR IOAN — Tg. Mureş:

La ambele facultăţi la care vă referiţi condiţiile de trecere de la învăţămîntul fără frecvenţă la cursurile de zi sînt aceleaşi: să fie promovat anul I în două sesiuni, cu medie mare. Ce-nseamnă medie mare? Vă exemplificăm: anul acesta, la Facultatea de drept, consiliul facultăţii a aprobat trecerea de la f.f., la zi, astfel: din anul I f.f. în anul II — cursuri de zi, media trebuia să fie peste 8; din anul II f.f. în anul III — cursuri de zi — media peste 7. Media cu care se poate trece dintr-o parte în alta este stabilită anual de consiliul facultăţii.

BĂLĂCEANU PETRE — Turnu Severin:

Absolvind cursurile Facultăţii de electronică şi telecomunicaţii — secţiile Radiotehnică sau Telefonie-telegrafie puteţi lucra: pentru prima secţie — în institute de cercetări, întreprinderi destinate producţiei de piese şi ansamble de radio, televizoare ş.a.; pentru cea de a doua secţie — în institute de proiectări, întreprinderi unde se produc asemenea echipamente sau la întreţinerea unor astfel de aparate.

CLUCERU AUREL — Vaslui:

La toate facultăţile pe care le enumeraţi se dau (cel puţin anul acesta aşa a fost) aceleaşi examene, adică: Matematici (algebră, geometrie plană şi în spaţiu, trigonometrie, elemente de analiză matematică) — scris şi oral; Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară şi căldură) — scris. Toate aceste probe se susţin pe baza programelor publicate în broşura editată anual de Ministerul Învăţămîntului, înaintea începerii concursului de admitere.

VINTILESCU VASILE — Tr. Severin:

Broşura „Admiterea în învăţămîntul superior" precizează cine se poate prezenta la concursul de admitere în instituţiile de învăţămînt superior, la pag. 71. Deci nu aveţi dreptul.

CRONICA MICROBISTULUI

Stimată federaţie, dragii mei olteni de-acasă,

După ce am numărat zilele şi nopţile una cîte una, cîte au trecut de la momentul Lausanne şi pînă la îngenuncherea lui Eusebio la Bucureşti, după ce am plîns şi ne-am bucurat, trăind la cea mai înaltă tensiune paradoxul „suferinţelor" de pe urma victoriei — să răsuflăm astăzi în tihnă şi odihnă, să sărutăm cele douăsprezece frunţi care poartă cununa de laur şi, aşa cum îi stă bine dintotdeauna românului, să ne vedem liniştiţi de treburile de zi cu zi.

De pildă, noi, microbiştii studenţi şi microbiştii studenţilor ne pregătim să sărbătorim, cu fastul şi entuziasmul cuvenite unui asemenea rar prilej, semicentenarul celui mai vîrstnic şi iubit club universitar al ţării — *Universitatea Cluj*. De vom fi ori nu vom fi invitaţi, în 22 octombrie vom fi de faţă la întrecerile şi festivităţile de sub Feleac. Dar pînă atunci mai sînt de rezolvat unele mici probleme. Asupra uneia dintre ele — despre care revista noastră a mai scris de cîteva ori — revine, printr-o emoţionantă scrisoare, elevul CARABAŞ NICOLAE SABIN din Medgidia sau, cum spunea el însuşi, din „oraşul în care s-au întîlnit Tanţa şi Costel ai rapidistului Băieşu".

Stimate tovarăşe Mitroi — scrie imberbul nostru corespondent — *deşi sînt dobrogean get-beget, de 5-6 ani sînt suporter incandescent al lui „U". Care „U" se înţelege, fiindcă nu recunosc decît un singur „U" în ţara aceasta — la Cluj. Ştiu, tovarăşe Mitroi, că sînteţi oltean şi că vi-s dragi băieţii dv. de-acasă, dar trebuie să recunoaşteţi împreună cu mine că această coincidenţă de nume între fotbaliştii studenţi din Cluj şi Craiova este neavenită. De ce? Pentru că inima lui „U" Cluj bate de 50 de ani, pentru că de-acolo, din Napoca zilelor noastre, au pornit poate cei mai buni jucători pe care i-a avut vreodată fotbalul nostru studenţesc (Guga, Sepi, Ploieşteanu, Sepci, dr. Luca, Ivansuc), pentru că „U", Cluj reprezintă unul din cele mai mari centre universitare din ţară şi pentru că tradiţia şepcilor roşii a impus acest nume pentru totdeauna. Rugaţi pe simpaticii colegi ai lui Oblemenco să-şi caute un nume al lor, care să li se potrivească şi care să devină tradiţional. Iată, ca să-i conving, le aduc, drept ultim argument, faptul că în tribunele Clujului auzi „Haide U!", iar la Craiova se scandează „Hai, oltenii!".*

Rugămintea pătimaşă dar total îndreptăţită a elevului microbist din Medgidia o adresăm — la rîndul nostru şi cu speranţa noastră — celor în drept să acţioneze.

Aşadar dragii mei olteni de-acasă, faceţi dacă se poate un ales gest colegial şi, încă înaintea aniversării semicentenarului clujean, anunţaţi că şi voi cinstiţi acest eveniment sărbătoresc renunţînd la un nume împrumutat (cu care nici voi nu ştiţi cine v-a gratulat). Sfătuiţi-vă, deliberaţi şi faceţi cunoscut opiniei publice că v-aţi ales un alt nume, al vostru şi numai al vostru. „Ştiinţa Craiova" sau „F. C. Oltenia", „Gaudeamus" sau „Estudiantina" sau cum veţi găsi de cuviinţă. Numeroşii voştri simpatizanţi — din toată ţara şi chiar din Cluj — vor aplauda acest gest care v-ar onora şi mai mult excelentul loc pe care-l ocupaţi în clasamentul celor mai bune teamuri ale României.

Aşadar, stimată federaţie, revista noastră are încredere că — aşa cum am fost obişnuiţi în ultima vreme — veţi da o mînă de ajutor şi veţi sprijini valoroasa echipă a centrului universitar Craiova să opteze pentru un nume care să-i şadă cel mai bine.

„Viaţa studenţească" aşteaptă să publice în proximul său număr, de miercuri 22 octombrie, răspunsul federaţiei şi al oltenilor la propunerea de azi.

G. MITROI

CHEMARE

Clubul Sportiv „U" Cluj, aniversînd 50 de ani de activitate neîntreruptă pusă în slujba sportului românesc — se adresează tuturor acelora care au făcut parte din această grupare, în calitate de: sportivi, conducători, susţinători sau simpatizanţi, aducîndu-le la cunoştinţă că, între 22 oct. şi 26 oct. a.c., au loc la Cluj serbările jubiliare.

Prezentele rînduri au scopul nu numai de a anunţa evenimentul, ci încearcă să fie o invitaţie şi o chemare caldă şi stăruitoare, pentru toţi acei care poartă în inimă cea de a 21-a literă a alfabetului: „U", care, reprezentînd sportul studenţesc din cetatea universitară a Daciei Superioare, împlineşte o jumătate de veac de existenţă.

Generaţiile de foşti şi actuali „U"-işti, fiecare în parte şi toţi împreună, să considere că pentru ei s-au scris aceste rînduri, răspunzînd invitaţiei după posibilităţi.

Venisti, vidisti, audisti!!

COMITETUL DE ORGANIZARE

(Menţionăm că pentru cazare se poate recurge la serviciile O.N.T.).

PROGRAMUL

manifestaţiilor organizate cu ocazia aniversării a 50 de ani de la înfiinţarea Clubului Sportiv „UNIVERSITATEA"-Cluj

4—21. oct. 1969 — „Cupa Semicentenarului" etapa I interfacultăţi.

22. oct. 1969 — Deschiderea expoziţiei retrospective „U" la Casa de cultură a studenţilor; meci de fotbal veterani; idem „U"—O.F.K. Beograd; spectacol de gală la Teatrul Naţional.

23. oct. 1969 — Vizitarea unor obiective industriale; întîlniri sportive în sala sporturilor; baschet (F): „U" Cluj—Politehnica Bucureşti; baschet (M): „U" Cluj—Politehnica Galaţi; spectacol de gală dat de ansamblul Casei de cultură a studenţilor.

24. oct. 1969 — Finala „Cupei Semicentenarului" pe centru universitar la volei şi handbal (Sala sporturilor şi teren „U"); meci de volei divizionar (F): „U"—I.E.F.S. Bucureşti; gală de filme, inclusiv filmul jubiliar „Gaudeamus", la Casa de cultură a studenţilor.

25. oct. 1969 — Vizitarea grădinii botanice şi a unor obiective de interes cultural şi istoric din municipiul Cluj; finala „Cupei Semicentenarului" la atletism; gimnastică şi judo; vizionare spectacole operă (teatru)

26. oct. 1969 — Adunarea festivă comemorativă (sala de spectacole a Casei de cultură a studenţilor. Înmînarea de distincţii); meci divizionar categ. A., etapa IX-a, „U"—Crişul; în pauză înmînarea „Cupei Semicentenarului" instituţiei de învăţămînt clasată pe locul I. Seara masă comună la Cantina Complex.

O secvenţă din meciul România—Portugalia disputat... şi în tribune

CALENDARUL COMPETIŢIILOR STUDENŢEŞTI — 1969-70

Să fie oare... pomul lăudat?

Inserăm sub acest titlu, totuşi optimist, principalele competiţii sportive prevăzute de calendarul întocmit de către Comisia sportivă a U.A.S.R. pentru anul universitar 1969—1970, urmînd ca la vremea potrivită să scriem pe larg despre fiecare acţiune în parte.

SEMESTRUL I

Cupa anilor I

— Se organizează cu scopul de a antrena pe toţi componenţii anilor I într-o largă activitate sportivă de masă şi de a depista elementele de perspectivă, care vor fi îndrumate spre secţiile de performanţă ale cluburilor sportive universitare sau cuprinse în echipele reprezentative ale facultăţilor şi institutelor.

Campionatele universitare, etapele de masă (între *grupele şi anii de studii*)

— Se desfăşoară pînă la 16 noiembrie la sporturile în aer liber şi pînă la 30 noiembrie la sporturile de sală.

— Se organizează la toate disciplinele sportive pentru care există condiţii de desfăşurare.

— Participă studenţi din toţi anii de studii.

— Pînă la 28 decembrie se organizează etapele pe institut şi centru universitar ale campionatelor universitare de şah şi schi.

Crosul de toamnă

— Se organizează pe facultăţi (mari), institute şi la nivelul centrului universitar, astfel:

— pe facultăţi — pînă la 19 octombrie.

— pe institut — pînă la 2 noiembrie.

— la nivelul centrului — pînă la 16 noiembrie.

— Se desfăşoară individual şi pe echipe de ani, facultăţi şi institute, separat pentru studenţi şi studente, pe următoarele distanţe:

— studente: aproximativ 800 m.

— studenţi: aproximativ 2000 m.

Cupa 30 Decembrie

Se programează la nivelul facultăţilor şi institutelor, pînă la 28 decembrie.

— Se desfăşoară la baschet, volei, şah, tenis de masă, atletism.

Cupa 30 Decembrie la judo

— Va avea etape pe institut (1—16 noiembrie), centru universitar (22 nov.—7 dec.), finala (20—21 decembrie, la Bucureşti).

Divizia studenţească (Turul)

— Se organizează la nivelul centrului universitar, cu participarea unor echipe reprezentative de institut (eventual în compania unor echipe de elevi, sindicale etc.) la volei, baschet, handbal, şah, tenis de masă, atletism etc., sistem divizie (tur şi retur), cu întîlniri săptămînale la jocurile sportive.

Cupa U.A.S.R. la schi

Etapa I, la nivel de centru (1 dec. — 15 ianuarie).

Etapa a II-a, în cadrul taberelor alpine: 5—14 februarie.

Etapa I-a, finală: 21—22 februarie la Predeal.

Trofeul „Sportul studenţesc" la tenis de masă.

Se organizează în 4 etape, de la ani pînă la centru şi finală pe ţară, la Cluj, între 19 octombrie şi 5 aprilie.

SEMESTRUL II

Cupa de primăvară

— Se organizează la nivelul anilor şi facultăţilor, la tenis de masă, şah, volei şi baschet (în sală).

Competiţie de atletism prin corespondenţă

„Cupa primăverii"

— La triatlon (100 m. săritura în lungime şi aruncarea greutăţii), în perioada 1 aprilie—30 aprilie.

Cupa U.A.S.R. la orientare turistică

— în 3 etape, de la 15 martie, cu finala la Poiana Braşov între 1 şi 3 mai.

Crosul tineretului

Divizia studenţilor (returul)

— Între 1 martie—17 mai.

Competiţia tradiţională a institutului

— Se recomandă ca fiecare institut să organizeze anual o competiţie proprie, la care să participe toţi studenţii institutului şi care să devină tradiţională (exemplu (I.E.F.S.-iada, Cupa „Carol Davila", Ziua Institutului, Politehniada etc.)

OFSAID

● Reproducem două fragmente din declaraţia făcută după meciul cu Portugalia de portarul echipei noastre naţionale, Răducanu:

1 — „Eu şi Dan puteam să „tragem" oricît în meciul ăsta, că pe urmă ne odihnim la club. Avem „vacanţă".

De, vechile păcate portugheze..."

2 — „I-am făcut lui Eusebio un număr de jonglerie cu mingea ca să-i iau „moralul". Şi cred că a mers, de altfel ca şi la Lausanne...".

● Aflăm cu deosebită părere de rău că una dintre echipele de „forţă" ale soccerului nostru, Progresul Bucureşti, a fost eliminată din „Cupa României". Există desigur circumstanţe atenuante: a întîlnit una dintre team-urile cele mai valoroase: I.M.U. Medgidia...

Colectivul de redacţie

Redactor şef: NICULAE STOIAN

Nicolae Dan Fruntelată, Dragomir Horomnea, Gheorghe Mitroi (redactor şef adjunct), Ion Novac, Eugen Patriche (secretar general de redacţie), M. N. Rusu, Georgeta Rufă, Ion Segărceanu, Virgil Simion, Tudor Octavian.

Fotoreporter: Emil Cojocaru.

Prezentarea grafică: Tiberiu Petrescu.

Redacţia: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466